هكذا من الاصل

דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום שלישי, ד' בתשרי תשמ"ז, 7 באוקטובר 1986 ● גליון 18931

היום 12 עמודים ● המחיר 75 אג', באילת 65 אג'

היום בדבר
- דרומית לרייקיאוויק, צפונית לפרטוריה – אמיר אורן
- העיקר והטפל – מוריה אבנימלך
- לא אבדה תקוותם – חיים ביאור
- להתקומם – אשר מניב
- הפתיחות של ה„מידל־איסט רוויו" – מאיר בראלי
- בורסה וכלכלה (עמ' 4־5); ספורט (עמ' 12)

מזג האויר

(ט). – הטמפרטורות החזויות להיום: ירושלים 15 – 24, רמת הגולן 15 – 27, נהריה 22 – 29, צפת 15 – 24, חיפה 22 – 29, טבריה 18 – 33, נצרת 17 – 27, עפולה 16 – 29, השומרון 17 – 27, תל־אביב 18 – 28, נמל התעופה בן־גוריון 17 – 28, יריחו 18–33, עזה 22–27, באר־שבע 18 – 28, אילת 20 – 34.

ארה"ב מודאגת מקיומם של מתקנים גרעיניים בישראל שאינם בפיקוח

„הקהיליה הבין־לאומית לא הצליחה למנוע ייצורו של נשק גרעיני בישראל" – כותב ה„טיימס"

מאת סופרי „דבר" בארה"ב ובבריטניה

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – ארה"ב מודאגת מקיומם בישראל של מיתקנים גרעיניים שאינם נתונים לפיקוח, והביעה בעבר את דאגתה זו באוזני ממשלת ישראל – אמר אתמול דובר משרד החוץ האמריקאי בוואשינגטון. הוא הוסיף כי ארה"ב דורשת מישראל לקבל על עצמה פיקוח בין־לאומי בתחומי הגרעין אולם בתשובה לשאלה על תגובתה של ישראל, סירב לפרט ואמר רק כי „יש לנו דאגות והבענו אותן בפני ישראל ובאן העניין עומד".

הדובר, צ'ארלס רדמן, אמר כי אינו יכול למסור פרטים על המידע שיש בידי ארה"ב בקשר ליכולתה הגרעינית של ישראל, וסרב להתייחס למספרים שהופיעו ב„סאנדיי טיימס" הלונדוני. הוא אמר כי ארה"ב מאמינה כי הבטחון במזרח־התיכון ישתפר אם כל המדינות באיזור יצטרפו לאמנה הבין־לאומית למניעת הפצתו של נשק גרעיני. (ישראל נמנעה עד כה מלהצטרף לאמנה). הדובר נמנע מלהרחיב בנושא למרות שאלות חוזרות ונשנות, במיוחד מצד כתבים ערבים.

באמצעי התקשורת האמריקאים לא יוחד מקום רב לידיעות בעניין הפרסום ב„סאנדיי טיימס".

הקהיליה נכשלה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – הקהיליה הבין־לאומית נכשלה במניעת ייצור נשק גרעיני על־ידי ישראל, זו מסקנתו של העורך המדעי של ה„טיימס" במאמר המשך לגילויי סוף השבוע של ה„סאנדיי טיימס".

העתון, שהמשיך לעסוק אתמול בגילויו על פצצות האטום שבידי ישראל מסר מפי כתבו בישראל, כי ישראל הגיבה בשתיקה לגילויי העתון. עם זאת, מצוטט דוברו האישי של שר־החוץ יצחק שמיר, אבי פזנר, כמי שחוזר על העמדה המסורתית של ישראל, לפיה היא לא תהיה המדינה הראשונה שתכניס נשק גרעיני למזרח־התיכון.

שר התקשורת אמנון רובינשטיין, אומר, על־פי הידיעה, כי מרדכי ואנונו, ששימש כמקור לגילויי העתון, עשה זאת מתוך נקמה על

(המשך בעמ' 2)

פרס: הממשלה מורגלת בסנסציות על הקמ"ג

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

ראש הממשלה, שמעון פרס, אמר כי „הממשלה מורגלת בפירסומים סנסציוניים בנושא הקריה למחקר גרעיני בדימונה".

בתגובה ראשונה בעקבות הפירסום על יכולתה הגרעינית של ישראל ב„סאנדיי טיימס", שב שמעון פרס והודיע אתמול בישיבת הממשלה כי „מדיניות ישראל לא השתנתה והיא לא תהיה הראשונה להכניס נשק גרעיני לאיזור".

גתנית יזראלוב, החשודה ברצח בעלה – באזיקים בעת שהועברה אמש לידי המשטרה עם הגיעה לישראל (ידיעה בעמוד 3) (צילום: י.פ.פ.א)

בורג נפרד בדמעות מהוותיקים ומ'הצוציקים'

מאת יוסי מלמן סופרו המדיני של „דבר"

בשורמעות בעיניו נפרד אתמול שר הדתות, ד"ר יוסף בורג, מחבריו השרים ומחדר ישיבות הממשלה שבה עשה שלושים וחמש שנה.

בהתרגשות גדולה קרא בורג את מכתב התפטרותו שהגיש לראש הממשלה, שמעון פרס. המכתב מסתיים בפניה אישית אל מר פרס: „ידידות אישית וקירבת השקפת־עולם בעמידה בניסיונות היסטוריים קשים שלא ימושו מזכרוני".

שר הדתות נפרד בנאום נרגש ואמר מרוב חבריו השרים כשהוא מתנצל על ששכח להזכיר את השרים הצעירים החדשים „הצוציקים שלא זכיתי לעבוד במחיצתם". הוא הוסיף כי „אני עוזב את החדר הזה עם הרבה סנטימנטים. אני זוכר כשלבון עזב את החדר, אני זוכר כששרת עזב את החדר. אני לעומתם לא עוזב את החדר במצבים דומים אלא מתוך אהבה".

הממשלה אישרה את צירופו של ח"כ זבולון המר כנציג המפד"ל במקומו של ד"ר בורג. השר החדש, המצופה לתשקף עם השבעתו היום בכנסת.

ד"ר יוסף בורג בבית־כנסת לאחר התפטרותו (צילום: יצחק הררי)

זבולון המר: „צעיר" בן 50 בראש הממלכה המזערית

מאת עליזה ולך, כתבת „דבר" לענייני מפלגות

בשהתנהגות המפד"ל אילו משני המשרדים לאיש – את משרד הפנים או את משרד הדתות – היה זבולון המר מהוותיקים לבוחר במשרד הדתות, בעיקר כדי להמשיך על ד"ר בורג, שהתחייב לפני הבחירות לכנסת לפרוש מהממשלה בעבור שנה, את תשהדה. משרד הדתות מגיע בתקציבו ובהיקף פעילותו לפחות מאשר מחלקה במשרד הפנים, שהיה ממלכתו של ד"ר בורג, ואם לא די בכך – משכבר היה בתרגום מעושש ומוזנח.

בינתיים, עבר משרד הדתות לבניין חדש ומרווח ועכשיו ייוחכו זבולון המר, שר הדתות החדש, כי הממלכה מיזערית גם

(המשך בעמ' 2)

בפגישה עם הליבראלים

שמיר חד־משמעית: מודעי יהיה שר

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

בפגישתו אתמול אחר־הצהריים עם נשיאות המפלגה הליבראלית, הבהיר יצחק שמיר חד־משמעית: מודעי יהיה שר.

„אני לא הולך לרוטציה אלא עם יצחק מודעי", אמר שמיר לחברי נשיאות המפלגה הליבראלית, שמודעי הוא היו"ר שלה.

במלאות 13 שנה למלחמת יום כיפור

מובארק: מלחמת אוקטובר היתה המערכה למען השלום

נשיא מצרים הגן על מדיניות השלום שחיזקה מעמד ארצו

מאת דן אביזה, סופר „דבר" לענייני ערבים

הנשיא מובארק הגן אתמול על מדיניות השלום של מצרים ואמר שמדיניות זו היא שחיזקה את מעמדה הבין־לאומי של ארצו וסללה את הדרך להתמסדות ההנהגה המצרית לפתרון בעיותיה הכלכליות של המדינה.

בנאום במלאות 13 שנים למלחמת יום הכיפורים כינה מובארק מלחמה זו כ„מערכה למען השלום שהניבה את יוזמת השלום של הנשיא סאדאת".

מובארק עמד בנאומו על האתגרים הקשים, שניצבים בפני משטרו בגלל בעיותיה הכלכליות החריפות של מצרים. הוא קרא לכל קבוצות העם המצרי לפעול למען הבראה כלכלית ולחדול מהסתות נגד המשטר. הנשיא חזר על מחוייבותו להילחם נגד תופעות התרגוות וטרור במצרים ומחוצה לה. בהקשר זה הוא חזר על יוזמתו להקמת גוף בין־לאומי למלחמה בטרור.

שלשום נועד מובארק עם

(המשך בעמ' 2)

עיצומים בבתי־החולים – ממחר; המו"מ נפסק ב„מצב של אי־הסכמה"

מאת רבקה הרניק, סופרת „דבר"

המשא ומתן עם האחיות נפסק אתמול בגלל „מצב של אי־הסכמה" – כך אמר אמש ל„דבר" יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד. עם הפסקת הדיונים התכנס מטה המאבק של האחיות ולאחר ישיבה של שלוש שעות נמסרה הודעה על נקיטת עיצומים בבתי־החולים החל ממחר.

דובר המטה מסר, כי כצעד ראשון במסגרת העיצומים לא תופענה האחיות לעבודה במשמרת הבוקר של האחיות בכל המדינה, למעט פנים, יונקים ודיאליזה. על הצעדים הנוספים, שינקטו האחיות, אם לא תתקבל תביעתן לקיצור שבוע עבודה ל־32 שעות רגילות והתחייבות לארבע שעות עבודה נוספות, תמסור נציגות האחיות היום.

העבודה בבתי־החולים תתקיים היום במצב של כוננות לקראת אפשרות של נקיטת עיצומים על־ידי האחיות. מזה שבוע פועלים בתי־החולים בכוננות, על־פי הוראת מנכ"ל משרד הבריאות פרופ' דן מיכאלי. לקראת העיצומים שוחררו כל החולים שמצבם איפשר העברתם הביתה, ובוטלו כל הניתוחים המתוכננים מראש. אתמול ביקש פרופ' מיכאלי ממנהלי בתי־החולים להמשיך ולהקפיד על מצב הכוננות, לבצע רק ניתוחים דחופים ולאשפז מקרים הכרחיים בלבד.

דחיית העיצומים למחר מאפשרת זימון הצדדים להמשך המשא ומתן היום, אבל לדעתו של הברפלד, בשלב בו נמצא המשא ומתן עתה, „צריך להעביר את הנושא להכרעה של הגורמים הקובעים בממשלה ובהסתדרות". הברפלד אמר, כי ההסתדרות הצליחה לקדם את ענין התמריץ לאחיות בבתי־החולים, והממונה על השכר במשרד האוצר הלל דודאי היה מוכן אתמול ללכת לקראת האחיות בענין התמריץ, אם הן יוותרו על „הגזרה המוגזמת", כדבריו, של התמריץ.

לעומת זאת לא גילה דודאי כל נכונות לקבל את תביעתן של האחיות לקיצור שבוע עבודתן ל־32 שעות. שבוע העבודה של האחיות הוא בן 36 שעות וכולל התחייבות לארבע שעות נוספות במידת הצורך, שמשולמות כשעות עבודה רגילות.

הלם והתרגשות בקיבוץ לאחר הרצח

בן 22 מבית־ברנר נעצר בחשד רצח חברו לעבודה

[illegible]

פרס: ממשלה שלא תקיים את הסכם הקואליציה לא תתקיים

מאת שלמה גינוסר, סופר „דבר" בכנסת

„רוטציה זה רק סעיף אחד בהסכם הקואליציוני. אנחנו קיימנו את כל סעיפי ההסכם. ממשלה שלא תנהל מדיניות על־פי כל סעיפי ההסכם הקואליציוני – לא תתקיים", דברים אלה אמר אתמול ראש הממשלה שמעון פרס בישיבת סיעת המערך בכנסת.

דברים דומים מפי פרס צפויים היום גם בהודעה המדינית בכנסת, בפתח הדיון המדיני שיתקיים בישיבת פגרה מיוחדת. ראש הממשלה הבהיר אתמול כי יש „קווים אדומים" לקיומה של ממשלת האחדות הלאומית.

בישיבת סיעת המערך שהתכנסה אתמול ב„בית ברל" לדיון ממושך לקראת הרוטציה קראו מזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם ויו"ר הסיעה ח"כ רפי אדרי לחברי הסיעה להצביע בעד אישור הממשלה שיציג יצחק שמיר בפני הכנסת. שניים מחברי הסיעה, ח"כ אהרון הראל וח"כ חיים רמון, הבהירו כי לא ייענו לפנייה.

ח"כ אדרי אמר כי אין למערך עניין לגרום להתנגחויות בראשית

(המשך בעמ' 2)

הצוללת הסובייטית שקעה במצולות; „הכור הגרעיני שבתוכה לא היה פעיל"

מוסקוה (סוכנויות הידיעות). – סוכנות הידיעות הסובייטית „טאס" אישרה אתמול, כי הצוללת הגרעינית הסובייטית, שנפגעה בשריפה ביום א', שקעה אתמול במימי האוקיאנוס האטלנטי. לדברי הסוכנות, שקיבלו אישור גם ממקורות מערביים, לא היו נפגעים בטביעה ואין סכנה לקרינה גרעינית כתוצאה מהאסון.

הסוכנות טענה, כי כל אנשי הצוות פונו מן הצוללת, שהונתה על ידי מומחים אמריקאים כצוללת מדגם „יאנקי", המסוגלת לשאת 16 טילים גרעיניים. בהודעה לא צויין מקום טביעתה של הצוללת, אולם פקידים אמריקאים אמרו, כי היא טבעה במרחק 900 קילומטר צפונית־מזרחית לאיי ברמודה.

עוד נאמר בהודעה הרשמית הסובייטית, כי הכור הגרעיני בצוללת לא היה פעיל בזמן הטביעה ולכן אין כל סכנה להתפוצצות גרעינית או לזיהום רדיואקטיבי של האוקיאנוס.

הסוכנות מסרה, כי הנסיבות שהביאו לטביעה עדיין לא נקבעו, אולם הסיבה המיידית היתה הצפת הצוללת במים רבים. „למרות המאמצים, הצוללת לא נצלה", נאמר בהודעה, שבה דווח על מאמצי הזילוץ של אניות סוחר סובייטיות, שנישו באיזור.

קודם לכן הודיע משרד ההגנה האמריקאי, כי אניה סובייטית, שגררה את הצוללת, ניתקה את כבל הגרירה והצוללת התחילה לשקוע באיזור, שבו עומק המים מגיע ל־5,600 מטר.

שר ההגנה האמריקאי אמר, כי צילומים שצולמו בסוף השבוע ממטוסי סיור אמריקאיים גילו, כי חלונות הצוללת נופצו, והציפויים התקלפו ונקב גדול נפער בצידה. עם זאת אמר שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ, כי מטוסים אמריקאיים הנסיירים באיזור לא דיווחו על כל קרינה מעבר לרמה הנורמלית.

מומחה צבאי בנאט"ו אמר בתוך כך, כי הפיצוץ בצוללת הסובייטית אירע ככל הנראה כתוצאה מקלקול במנוע של אחד מהטילים הגרעיניים שנשאה. המומחה, שסירב להזדהות בשמו, ציין כי החור שנפער בצד הצוללת יכול היה להיגרם רק כתוצאה מפיצוץ רב עוצמה ובכך הסיק, שמדובר בפיצוץ במנוע של אחד הטילים, פיצוץ שהביא להצתת דלק ונאחים בכדהשינוי של הטיל.

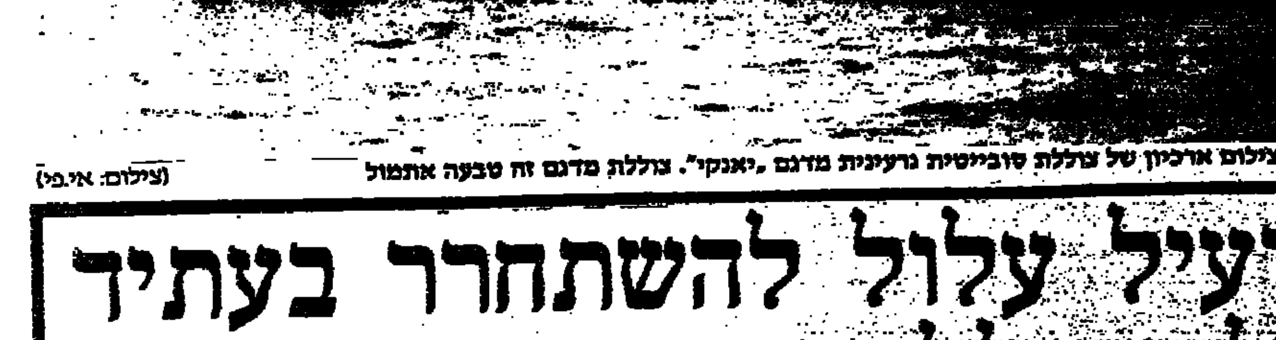

צילום ארכיון של צוללת סובייטית גרעינית מדגם „יאנקי". צוללת מדגם זה טבעה אתמול (צילום: אי.פי)

מאות שוטרים יאבטחו היום את הפגנת „גוש־אמונים"

מאת אוריאל בן־עמי, סופר „דבר"

כ־500 שוטרים יאבטחו היום אחר־הצהריים הפגנה למען שחרור עצורי ארגון המחתרת היהודית בירושלים. במהלך ההפגנה ייסגרו הכבישים בסביבות העיר שבהם יעברו המפגינים.

ראשי „גוש אמונים" העומדים מאחורי ההפגנה מסרו אתמול כי הם מצפים לאלפים ואולי אף לעשרות אלפי מפגינים מכל רחבי הארץ. מטה ההפגנה הפועל בירושלים אירגן עשרות אוטובוסים שיביאו את המפגינים לירושלים.

מסלול ההפגנה הועבר מן הרחובות המרכזיים בירושלים, לרחובות אחרים לאחר התנגדות משטרת ירושלים לסגור רחובות אלה ולגרום לשיבוש התנועה. כתוצאה מן ההתנגדות הוחלט בהתייעצות בנ"ץ להפנות את ההפגנה לרחובות בצלאל, המלך ג'ורג', קרן־היסוד, ז'בוטינסקי ולסיימה בגן־הפעמון.

במועצת יש"ע הובעה אתמול הסתייגות מן ההפגנה למען שחרור „העצורים". גורמים במועצת יש"ע אמרו אתמול כי „גוש אמונים" שוגה שביאה תמורה באתו להפגנה שמביעה השתפרות למעשה ההפגנה נגד נשיא המדינה.

אנשי הוועד למען שחרור העצורים מסרו, כי במהלך ההפגנה ינאמו בה חברי כנסת מן הליכוד ויתכן שאף שרים ישתתפו בה. עם זאת סירבו אתמול לנקוב בשמות הנואמים מחשש שיחזרו בהם מכוונתם לנאום. בקרב „גוש אמונים" קיים ויכוח האם יש לדרוש את שחרור חברי ארגון המחתרת היהודי בלבד או גם את שחרורם של גיל פוקס, דני אייזנמן ומיכל הלל, החשודים ברצח נער ערבי, ואת שחרור דוד בן־שימול, איש „כך" שירה טיל באוטובוס ערבי וגרם למותו של אחד מנוסעיו.

מבין אסירי ארגון המחתרת היהודי נותרו במאסר מנחם לבני, עוזי שרביד, חתנו של הרב לוינגר, ושאול ניר, שנידונו למאסר עולם על מעשה הרצח במכללה האיסלאמית וכן ברק ניר ויצחק נגידים שהורשעו בסיוע להם. כמו כן נותר במאסר יהודה עציון, שנידון לשבע שנות מאסר על חלקו בתכנון פיצוץ המסגדים בהר־הבית והתנקשות בראשי הערים הערבים ביהודה ושומרון.

עציון אמר לפני שבועות אחדים בראיון ל„דבר" כי איננו מביע חרטה על מעשיו וכי הפעולה בהר־הבית היתה נכונה לדעתו, אילו בוצעה כמתוכנן.

עובדי הטלוויזיה נוקטים עיצומים

בהוראת המנכ"ל פורת בוטלו אמש כל השידורים בטלוויזיה

מאת יעל אדמוני, סופרת „דבר" בירושלים

שידורי הטלוויזיה אמש בוטלו בהוראת מנכ"ל רשות השידור אורי פורת, שהודיע כ־רבע שעה לפני מועד התחלתם כי יש להפסיקם בשל שאהרי שלא ניתן לקיימם כסדרם.

לטענת המנכ"ל סירבו ועדי העובדים לעבוד על־פי נהלי העבודה החדשים, התואמים את חוק שעות העבודה והמנוחה, ובשל כך לא ניתן היה לשדר אמש את „מבט לחדשות" ו„זה הזמן". השידורים אמורים היו להיפסק ב־22.00.

ועדי העובדים בטלוויזיה עובדים על־פי חוק שעות העבודה והמנוחה, שאינו מאפשר לעובד לעבוד למעלה מ־12 שעות נוספות בשבוע. העובדים נוקטים צעד זה בדרישה כי תשולם להם תוספת ייחודית.

הנהלת רשות השידור עומדת לפנות הבוקר לבית־הדין לעבודה בבקשה להוציא צווים המחייבים את ועדי העובדים לבטל את הוראתם לעובדים שלא לציית להוראות המנהלים בדבר סידור העבודה החדש.

להיום מתוכנן כינוס הוועד המנהל של רשות השידור כדי לדון בנעקה בטלוויזיה. מ"מ יו"ר רשות השידור דוד אדמון, יציע בישיבת הוועד המנהל לסגור את הטלוויזיה לתקופה ממושכת, עד שהעובדים וההנהלה יגיעו להסכמה בנושא התוספות הייחודיות. יו"ר רשות השידור מיכה ינון יתמוך, ככל הנראה, בהצעתו של אדמון לסגור את הטלוויזיה.

נציג העובדים בטלוויזיה משה מבליה, הגדיר אמש את סידור העבודה החדש שהציעה הנהלת הטלוויזיה כ„גזתור". לדבריו היה ודאי כבר אתמול בבקר כי „מבט", „זה הזמן" ו„כמעט חצות" לא ישודרו, משום שהמבצאים סיימו את משמרות עבודתם.

הערכה באוצר: קיצוץ תקציבי משרדי הממשלה ישתק פעולתם

מאת שלמה קרמר, הסופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

מאקטובר מקצץ האוצר את המימון למשרדים הממשלתיים בשיעור של כ־9 אחוזים ולפי הערכה המקורות הבכירים באוצר, ישתק צעד זה את פעולות המשרדים.

הקיצוץ בשיעור של כ־4 אחוזים, שעליו החליטה הממשלה טרם בוצע ברוב המשרדים, ורק החודש הוא יבוא לביטוי בקיצוץ המימון השוטף למשרדים, ויגיע ל־7־8 אחוזים, כאשר שהוא חל על מחצית שנת הפעילות.

השבוע פנו שרים לשר האוצר בנסיון למצוא דרך להפעלת משרדיהם, אם בהסרת הקיצוץ או בהקלת ההקפאה. בין השרים שיפגשו השבוע עם שר האוצר יהיו שר המשטרה חיים בר־לב, שר הרווחה משה קצב ושר החינוך יצחק נבון.

גורמים בכירים במשרדים הממשלתיים יצאו בביקורת על כך שמשרד האוצר עצמו לא ביצע את הקיצוץ כנדרש.

הסכנה: חומר רעיל עלול להשתחרר בעתיד מראשי החץ של הצוללת גם אם שקעו בים

פגזים רעילים עלולים להשתחרר ולעלות על פני המים ● הכור עלול לפלוט אורניום

שבאשר נעזר צוות החיפוש אחרי צוללת „ריקי", נעזר חילוצים במומחים אמריקאים שעסקו במשיית צוללות מטובעות רבים. [illegible]

[illegible]

עם פתיחת משפטו של נאזר הינדאווי

„סוריה היתה מעורבת באופן פעיל בניסיון לפוצץ ג'מבו של אל־על"

מאת דויד שרביט, סופר „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – סוריה היתה מעורבת באופן פעיל בניסיון לפוצץ מטוס ג'מבו של „אל־על" באפריל השנה שטס מלונדון לתל־אביב – כך טען אתמול התובע בהפתחת משפטו של נאזר הינדאווי.

התובע רוי האמלוס ציין, כי אם אנשי הבטחון של „אל־על" לא היו מגלים את הפצצה שהינדאווי ביקש להטמין במטוס באמצעות חברתו ההרה אן מארי מרפי, היה המטוס מתפוצץ על 375 נוסעיו ואנשי צוותו שעתיים מאז המראתו, מעל אוסטריה.

הינדאווי הופעל על־ידי המודיעין הסורי ואנשיו הם שהדריכו אותו כיצד להפעיל את פצצת הזמן באמצעות חברתו האירית. מיד לאחר שחברתו נתפסה עם הפצצה בנקודת הביקורת של אנשי הבטחון של „אל־על", מיהר לשגריר הסורי בלונדון. האחרון התקשר לדמשק לקבלת הוראות נוספות.

בעדותו במשטרה לאחר שנעצר סיפר הינדאווי, כי נלקח לבית פרטי באזור קנסינגטון בלונדון, שם קיצץ שערו וצבעו. מאוחר יותר נתקף פחד ונמלט למלון „רויאלטון", שם נעצר מאוחר יותר על ידי המשטרה.

חברתו האירית של הינדאווי, אן מארי מרפי, בת 32, לא רצתה להתאבד – אמר האמלוס. הוא השתמש בה כפצצת זמן והיה להטמנת המטען במטוס הג'אמבו של „אל־על". את התיק שהכיל את הפצצה קיבל מסוכנים סורים במלון „הגן המלכותי" בלונדון, שם גם נמסר לו מה יעד הפעולה.

את מרפי הכיר הינדאווי, בשנה שעברה ולאחר כמה חודשים קיימו השניים יחסים קרובים. מרפי העידה אתמול בבית־המשפט ומסרה, כי לאחר שבישרה להינדאווי שהרתה לו, תבע ממנה להיפטר מהתינוק וניתק אתה מגע.

בקול חלוש, תוך שהיא נמנעת מלהסתכל לעברו של הינדאווי שישב בספסל הנאשמים, מסרה כי ב־7 לאפריל השנה הופיע לפתע בביתה וביקש לשאתה. את הנשואים תיכנן לערוך בארץ הקודש. „הוא אמר לי שלעצמו קנה כרטיס בטיסה אחרת וביקש שאקח את תיק היד שלאחר מכן התברר שהכיל את הפצצה".

בעדותו במשטרה לאחר שנעצר מסר הינדאווי, כי היה בין מייסדי התנועה המהפכנית הירדנית, שהתנגדה למשטרו של חוסיין. לאחר שגויס על ידי הסורים, נפגש בדמשק עם ראש המודיעין הצבאי הסורי שהבטיחו לו 12,000 דולאר ומקומות מובטחים לתלמידים ירדניים באוניברסיטאות הסוריות תמורת הסכמתו לשתף פעולה בפיגועים נגד ישראל.

איסלנד מונעת מארגונים יהודיים להגיע לוועידת הפיסגה בבירתה

קבוצת „סירובניקים" תובעת מרייגן וגורבצ'וב לדון בהגירה ובאסירי ציון

רייקיאוויק (סוכנויות הידיעות). – איסלנד קראה ליהודים לבל יבואו אליה בעת ועידת הפסגה האמריקאית־סובייטית בסוף השבוע. במקביל התלונן ארגון יהודי, כי שלטונות איסלנד כבר אסרו על אנשיו לבוא לבירת המדינה במהלך הפסגה.

„אגיד בגילוי לב, כי אני מקווה שהיהודים פשוט יישארו בבית, משום שאני רוצה למנוע הפגנות", אמר אתמול ראש ממשלת איסלנד סטיינגרימור הרמנסון.

דובר בשם „הוועידה הלאומית למען יהדות ברה"מ", שמרכזה בארה"ב, מסר כי איסלנד סירבה להעניק זכות נחיתה למטוס חכור, שנועד להביא 50 מנהיגים יהודים לרייקיאוויק. הדובר ג'רי סטרובר ציין, כי הארגון לא תכנן כל הפגנות במהלך השיחות.

ממשלת איסלנד נטלה לידיה בשבוע שעבר סמכויות חירום כדי למנוע את בואם של כל הזרים, שאין להם סיבה ממשית לבוא לאיסלנד בעת הפסגה. צעד זה עורר ביקורת חריפה מצד ארגונים יהודיים ברחבי תבל.

בתוך כך נמסר ממוסקווה, כי קבוצה של שבעה „סירובניקים" שלחה מכתב פתוח לנשיא ארה"ב רונלד רייגן ולמנהיג ברה"מ מיכאיל גורבצ'וב ובו קראה להתקדמות בנושאי ההגירה בעת פגישתם באיסלנד.

מהקרמלין נמסר, כי המשלחת הסובייטית לשיחות הפסגה תכלול יותר מ־300 חברים, ביניהם יועצים בכירים לענייני הפיקוח על הנשק וליחסים עם ארה"ב. לדברי מקור בקרמלין, תאריך יציאתו של גורבצ'וב לבירת איסלנד עדיין לא נקבע.

שולץ ליהדות ארה"ב: בעיית המסורבים תועלה ברקיאוויק

מאת סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ יפגש מחר בוואשינגטון עם מנהיגים של יהדות ארה"ב ויבטיח להם כי בעיית יהדות ברה"מ תועלה בפסגת רקיאוויק.

הפגישה תערך על רקע שמועות גוברות והולכות כי לפחות שני אסירי ציון, אידה נודל וולאדימיר סלפק, עתידים להשתחרר בקרוב, בגל השני של השחרורים בעקבות עיסקת דנילוף.

עם זאת הזהירו אתמול מקורות אמריקאים כי מהלך סובייטי בכיוון של הקלת מצבם של יהודי ברה"מ יתבצע רק אם תהיה התקדמות בנושאים האחרים העומדים על הפרק בפסגה, בעיקר בנושא הצימצום של פריסת הטילים בעלי הטווח הבינוני באירופה.

מגעים בין האוצר למגדלים לחידוש אספקת תפא"ד וגזר

מאת דויד מרשוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

מגדלי הירקות ונציגי האוצר יקיימו מגעים במגמה למצוא הסדר למשבר אספקת תפוחי־האדמה והגזר לשווקים. המגדלים הפסיקו את אספקתם לשווקים בגלל התנגדות האוצר לדרישתם לעדכן את מחיריהם הסיטונאיים והקמעונאיים של הגזר ותפוחי־האדמה ב־22 אחוז.

במסיבת עיתונאים שהתקיימה אתמול מסרו מנכ"ל התאחדות האיכרים שלמה היזום, ויעקב כהן מנקוביץ מארגון מגדלי ירקות, כי בהתאם לתחשיבים של משרד החקלאות, היה המחיר הסיטונאי צריך להיות ב־1 בספטמבר השנה 80 אגורות לקילוגרם והמחיר הקמעונאי 1 שקל לקילוגרם. נציגי משרד האוצר דחו תביעה זו של מגדלי הירקות, ועל כן החליטו המגדלים להפסיק אספקת הגזר ותפוחי־האדמה לשווקים.

שמיר מתכוון לבטל תפקיד היועץ לטרור; נתניהו – למשרד רה"מ

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

ממלא־מקום ראש הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר, מתכוון לבטל את תפקיד יועץ ראש הממשלה למלחמה בטירור.

יצחק שמיר סבור כי התפקיד מיותר ומעורר התנגדות בקהיליית המודיעין. לאחר שיתמנה לראש ממשלה בעוד שבוע, יבוא יצחק שמיר בדברים עם הגורמים השונים כדי ללבן איתם את הסוגיה ויבדוק את האפשרות לבטל את התפקיד. ואולם נודע, כי שמיר נוטה להענות לבקשת היועץ הנוכחי, עמירם ניר, ולאפשר לו להמשיך בתפקיד, עד שתיפול ההכרעה הסופית בנושא זה. עמירם ניר, שמונה לתפקידו לפני כשנתיים על ידי שמעון פרס, בהחליפו בתפקיד את רפי איתן, נועד לפני שבועות אחדים לפגישה בארבע עיניים עם יצחק שמיר וביקש ממנו להמשיך בעבודתו. יצוין כי לפי שעה ירדה מן הפרק האפשרות ששגריר ישראל באו"ם בנימין נתניהו יתמנה למשרת היועץ למלחמה בטירור. ואולם יצחק שמיר הבהיר כי בכוונתו לנצל את כישוריו של נתניהו ובמיוחד את ההצלחה שזכה לה בהופעותיו בכלי התקשורת בארה"ב ונראה כי השגריר באו"ם ישוב תוך חודשים אחדים לארץ ויתמנה לתפקיד שסמכויותיו טרם הוגדרו במשרד ראש הממשלה.

ארה"ב מודאגת מקיומם של מתקנים

(המשך מעמ' 1)

שפוטר מעבודתו כטכנאי באתר הכור בדימונה. ה„סאנדיי טיימס" מוסר עוד כי הצנזור הצבאי של ישראל מחק שני שלישים מכתבתו של שליח העתון בירושלים, איאן מורי, שעסקו בהערכות שונות בנושא, והתיר לפרסם רק ציטוטים אקטואליים.

עורכו המדעי של ה„טיימס" פיטר רייס, כותב במאמר פרשנות על גילויי סוף השבוע של ה„סאנדיי טיימס", כי הדבר המפחיד הוא שמדעני ישראל הצליחו לפתח פצצות אטומיות מהדור השני עם יכולת פיצוץ טרמו־גרעינית. להערכתו, אגירת המים המזוהמים המשמשים בתהליך הייצור הגרעיני צריכה לעורר בעיות רציניות. רייס מזכיר לקוראיו, כי פרסום ראשון על השימוש שעושה ישראל בכור בדימונה לצרכים צבאיים הופיע ב„טיימס" לפני 12 שנה. בפרשנותו מציין רייס אספקט נוסף, יוצא דופן לדעתו, ובו הוא קובע כי צרפת היא שסיפקה את הכורים הגרעיניים לישראל וגם לעיראק. צרפת אמנם ציינה כי לא סיפקה את הידע הטכנולוגי למיצוי פלוטוניום מאורניום, אך העורך המדעי של העתון מעלה את ההשערה שידע זה נרכש על ידי ישראל בדרום־אפריקה, שפיתחה טכנולוגיה למיצוי האורניום.

הפיקוח הבינלאומי למניעת הפצתו של נשק גרעיני, אומר רייס, מתרכז בחסימת אפשרות העברת טכנולוגיה גרעינית משימושים מסחריים לשימושים צבאיים, אך למעשה חזרה ישראל במהדורה מוקטנת על התהליך שאיפיין את הפיתוח הגרעיני בארה"ב, רוסיה ובריטניה. מדינות אלו החלו לייצר פצצות אטום זמן רב לפני השימוש בכוח הגרעיני בתחנות חשמל.

גילויי ה„סאנדיי טיימס" על פצצות האטום שבידי ישראל זכו כאן היום להתעניינות מועטה יחסית, אף שהציבוריות באנגליה עוסקת בתקופה האחרונה באינטנסיביות רבה בנושאים הגרעיניים, זאת על רקע הויכוחים המתלהטים בין המפלגות על מדיניות הגרעין של בריטניה. הצוללת האטומית הרוסית שטבעה מול חופי ארה"ב זכתה כאן היום לכיסוי משמעותי יותר. מהשגרירות הישראלית נמסר שהתעניינות בנושא גילויי ה„טיימס" היתה בעיקר מצד אמצעי תקשורת אמריקאים.

שמחה בעדה על העלאתו בדרגה של האל"מ הדרוזי

מאת מוסבח חלבי, סופר „דבר"

כפר בגליל מתכוון לחוג את החלטת המטכ"ל להעניק דרגת תת־אלוף לבן הכפר, אלים ביום. ראשי העדה הדרוזית ומנהיגיה ואנשי צבא ומערכת הבטחון הוזמנו לשמחה.

טקס הענקת הדרגה היה אמור להתקיים בערב ראש־השנה אך הוא נדחה בשל סיבות בלת צפויות לסוף החודש.

פרס ושמיר דנים במינוי קמחי לראשות מוסד ממלכתי

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

ראש הממשלה שמעון פרס וממלא מקומו יצחק שמיר, דנו ביניהם במינוי מנכ"ל משרד החוץ דוד קמחי, לראשות מוסד ממלכתי.

נודע כי שני האישים דנו בשיחות האחרונות ביניהם בעתידו של קמחי, לאחר שראש הממשלה שמעון פרס נאלץ, בגלל מחוייבותו הפוליטית לעזר וייצמן ולתנועת „יחד", להסכים להעביר את מנכ"ל משרדו אברהם טמיר למשרד החוץ. עם זאת הביע פרס את רצונו שקמחי ימשיך לעבוד בשרות המדינה ועל כן נבדקות עתה הדרכים למנותו לתפקיד חדש.

הפרקליטות בודקת האם החלטת מודעי על נקש מחייבת גם את שריר

מאת מובה צימוקי מערכת „דבר" בירושלים

פרקליטות המדינה תחווה דעתה תוך ימים־מספר האם החלטתו של שר המשפטים לשעבר, יצחק מודעי, שלא להסגיר את ויליאם נקש לצרפת, מחייבת גם את שר המשפטים הנוכחי, אברהם שריר.

בתוך כך, ממשיכות הרוחות במשרד המשפטים לסעור לאחר שנודעה החלטתו זו של מודעי. בישיבה שהתקיימה אתמול במשרד המשפטים בדרג בכיר ביותר נדונה החלטתו של מודעי – מתברר כי עוד לפני שבית־המשפט העליון קבע שנקש הוא בר־הסגרה.

נודע, כי בישיבה אמר שריר כי אין הוא יודע כיצד לנהוג והאם החלטתו של מודעי מחייבת אותו בגלל עקרון רציפות הממשלה.

ח"כ יוסי שריד (רצ) תבע אתמול משר המשפטים לחתום ללא דיחוי על צו הסגרה של נקש לצרפת.

זבולון המר: „צעיר" בן 50

(המשך מעמ' 1)

זבולון המר היה מורגל בשנותיו כשר למשרד דשן, משרד החינוך.

זבולון המר, בן 50, ממנהיגי סיעת „הצעירים" במפד"ל. בחוברת „מי ומי בכנסת האחת־עשרה" כתוב עליו, שנולד ב־1936 בחיפה, שהוא נשוי ואב לארבעה ילדים, שמקצועו מורה, ששירת בנח"ל ובשריון ושמקום מגוריו בני־ברק. את הקריירה הפוליטית שלו פתח ב־1969. בכנסת השביעית היה סגן שר החינוך והתרבות. בכנסת השמינית חבר בוועדת החוץ והביטחון ובוועדת החינוך והתרבות, עד מותו של הוגי, שאותו ירש במשרד הסעד. בכנסת התשיעית והעשירית היה שר החינוך והתרבות בממשלות הליכוד. בכנסת הנוכחית היה חבר ועדת החוץ והביטחון, בהמתנה להתמודדות על תפקיד השר מטעם מפלגתו, לכשיפרוש ד"ר בורג.

בשנה וחצי האחרונות היה מזכ"ל המפד"ל, ותמך במאמץ השיקום שעליו ניצחו ועדת יגר וועדת פריבס. מסקנות ועדת השיקום של המפד"ל דנו בצורך בשידוד מערכות בהנהגת המפלגה. המר הבין, ובדיעבד נראה שצדק, כי מדובר בערעור עמדתו של סיעת „למפנה", המסורתית. זו הפעם הראשונה שסיעת „הצעירים", שהוא אחד ממנהיגיה, אם לא המנהיג בה"א הידיעה, הצליחה לתפוס את מאחזי ההנהגה אחרי חתירה נעדרת ליאות במשך שנים.

זבולון המר הוא נץ בהשקפתו המדינית, קיר מגן ל„גוש אמונים". שובה של מנ"ר לחיק המפד"ל לא תניח לו למתן את השקפותיו ונראה, שיהיה בעל־ברית נוח לליכוד יותר מאשר למערך. אם במפלגתו פנימה יש הרואים בו אחד האחראים לפיחות כוחה הפרלמנטרי של המפד"ל, לפחות בתחומי עשייתו המוניציפאלית אל לה לבוא בטענות אליו. המר [illegible] את משרד החינוך ועשה למען התכנים והמסרים האמוניים של תנועתו בשורה החינוך.

פרס לסופרים:

„אני מקווה שלא תמשיכו לאהוב את הממשלה"

מאת מערכת „דבר" לענייני תרבות

„אתם אינכם אוהבים את הממשלה הזאת ואני מקווה שלא תמשיכו לאהוב את הממשלה" אמר ראש הממשלה שמעון פרס, בפנותו אל ציבור הסופרים בטקס חלוקת פרס ראש הממשלה ליצירה על שם לוי אשכול, שהתקיים בבית־הסופר בתל־אביב.

הטקס החל באיחור קל, שנגרם עקב התפרעותו של עורך כתב העת „פרוזה" יוסי קריים, שדקות ספורות לפני הטקס איים לשבש ולמנוע את כניסת שר החינוך יצחק נבון אל האולם. קריים גידף את שר החינוך, את חשב משרדו יצחקי ואת סגן מנהל האגף לתרבות ד"ר דן רונן, משום שהללו עיכבו, לדבריו, את מתן ההקצבה ל„פרוזה". רק אחרי שהוסבר לקריים שכספי ההקצבה עתידים להגיע אליו בעוד ארבעה ימים הוא נענה לבקשת השוטרים להתפנות מן האולם.

פרס היצירה בסך 1,160 ש"ח לחודש במשך שנה הוענק אתמול ל־10 יוצרים: יוסי שרון, מאיה בז'ראנו, יהודית כפרי, אבא קובנר, בנימין גלאי, דן שביט, משה דור, יורם קניוק, ראובן מירן ויוסף בר־יוסף.

ראש הממשלה שמעון פרס מסר אמש לסופר יורם קניוק את פרס ראש הממשלה ע"ש לוי אשכול. (צילום: י.פ.פ.א.)

צביעה – לא הצתה

ב„דבר" מיום 12.6.86, בשער „אתמול בכנסת", פורסם תצלום של מספר אברכים וליד התמונה הופיע הכיתוב: „מבעירי תחנות בסימן ביצוע".

יצוין, שהאברכים צולמו בעת שיצאו מאולם בית־המשפט לאחר דיון במעצרם בגלל צביעת תחנות ולא בגלל הבערתן, ובעת הצילום עמד על הפרק מעצרם בלבד, ולא הרשעתם במשפט.

(ע). – עצרת אזכרה ל־21 המתפללים שנרצחו בבית הכנסת „נווה שלום" באיסטנבול, נערכה אתמול בבית־הכנסת „היכל יהודה" בתל אביב, במלאות שלושים למותם. בעצרת השתתפו שר החינוך והתרבות יצחק נבון, שר התעשיה והמסחר אריאל שרון, הרב הראשי לתל אביב יפו חיים דוד הלוי, רבנים, אישי ציבור וקהל יוצאי טורקיה בארץ. העצרת נסתיימה בהדלקת 21 נרות על־ידי נציגי העדה של יוצאי טורקיה. (צילום: פ.פ.א.)

גיתית יזרעאלוב הגיעה אמש ללוד והועברה למעצר

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

גיתית יזרעאלוב החשודה ברצח בעלה יוסף הוסגרה אמש לידי חוקרי משטרת מרחב דן, דקות ספורות לאחר שנחתה בנתב"ג.

יזרעאלוב, בת 37, הובאה לתחנת המשטרה בנמל התעופה בן־גוריון סמוך לחצות, לאחר שעברה את הבדיקות בנמל התעופה. היא נראתה במצב רוח טוב וחייכה לכל עבר. משם הועברה במכונית טרנזיט לתחנת משטרת מרחב דן ברמת־גן ומשם היא הועברה לבית־המעצר המחוזי באבו־כביר.

משטרת ישראל ביקשה ממשטרת לונדון לעצור את יזרעאלוב בחשד שרצחה בישראל את בעלה, בן 53, לאחר שנכנסה ארצה בדרכון מזויף בראשית ינואר, ויצאה את הארץ יום לאחר שהוטבע בעלה באגם שבפארק הירקון בתל־אביב.

היא תובא בפני שופט להארכת מעצרה רק בתום 48 שעות מרגע נחיתתה. עד כה לא שכרה עורך־דין ישראלי, אף שבשדה התעופה היה נוכח עו"ד מאיר זיו.

פרס: ממשלה שלא תקיים

(המשך מעמ' 1)

התקופה השנייה של ממשלת האחדות הלאומית. „מחובתנו לאפשר לממשלה בראשות שמיר לתפקד כראוי. יש למלא את ההתחייבויות. זה לא הזמן לעשות את החשבון עם הליכוד על התנהגותו בשנתיים האחרונות", אמר ח"כ אודי.

ח"כ ברעם אמר כי המצב הפוליטי מחייב משמעת של המפלגה כולה. „כאשר נשיא המדינה ישאל אותנו על מי אנו ממליצים להרכיב את הממשלה, הבאה אנחנו נשיב: יצחק שמיר. לא יתכן שחברים יצביעו אחרת".

ח"כ הראל אמר, כי הוא איננו יכול להצביע בעד שמיר בראש הממשלה, כי באשמה נותנם הסכם הקואליציה. [illegible] השב"כ. [illegible] לא גורא אם לא נתיצב מלבד פה אחד בעד שמיר" אמר ח"כ הראל.

ח"כ רמון דיבר בבימה רומה. הוא אמר כי כל אחד מחברי הסיעה צריך לעשות את החשבון הנפש שלו ולא רק של המפלגה, בדבריו. מתח ביקורת חריפה על „ועדת התפשרי" להעברת השלטון, וקבל על כך שהוועדה דנה רק בנושאים שוליים. לדעתו, המערך היה צריך להעלות כתנאי להמשך ממשלת האחדות הלאומית נושאים כמו השב"כ והזרמת הכספים להתנחלויות. „אנחנו חייבים שיהיה לנו פיקוח ושליטה על העברת כספים דרך משרדי השיכון והתעשיה והמסחר", אמר ח"כ רמון.

לעומת זאת אמר ח"כ שבח וייס, כי אין למערך עניין בהחרפת הויכוח לפני נאומו של ראש הממשלה בכנסת. „אם יתברר אחרי הודעתו ששמיר היה אחראי בפרשת השב"כ זאת תהיה עילה טובה למשבר, ואין צורך לגרום למשבר דווקא עכשיו", אמר ח"כ וייס.

מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר אמר כי „לשאלות הכלכליות והחברתיות יהיה משקל מכריע בתוצאות ההצבעה בבחירות הבאות לכנסת. תקופת הרוטציה נסתיימה ולליכוד יש נקודת מוצא טובה יותר. חבל שהליכוד יקטוף את הפירות. כל מה שהם צריכים לשנות במצב הכלכלי זה 200 מיליון דולאר", אמר ח"כ קיסר.

סיכום הדיון

כל המשתתפים בדיון חלקו שבחים לראש הממשלה שמעון פרס על תפקודו בשנתיים האחרונות.

האלוף סאקל הושאל לשנה לתעשיה האווירית

מאת עלי־אליצור, המערכת הצבאית של „דבר"

האלוף עמנואל סאקל הושאל לתעשיה האווירית לתקופה של שנה, שבמהלכה ישמש כיועץ בנושאי השיתוף בבניית שדה הקרב העתידי, הלוחמה המשולבת אוויר־יבשה וצרכי האמצעים הנבחרים מכך.

אתמול החל האלוף סאקל בתפקידו, ונראה כי המינוי, שהוא יוצא־דופן במידה רבה אף שלתעשיה האווירית מושאלים במקרים מסוימים קציני צה"ל כיועצים אך לא בדרגות כה בכירות, נועד לפתור בעיה שנוצרה לאחר שהאלוף סאקל ביקש להימצא בעמדת המתנה קרוב לוודאי עד לחילופי המטכ"ל בצה"ל. זאת, כנראה בהנחה שאם יתמנה דן שומרון לרמטכ"ל, טובים סיכוייו לתפקיד מפתח, סיכויים שלא קיימים בהרכב הנוכחי.

את התפקיד הבכיר במערך, השדה שמילא האלוף סאקל ושעל בסיסו קיבל דרגת אלוף בשעתו, ימלא אלוף אחר. סאקל, כמו יועצים אחרים, יקבל אמנם משכורת מהתעשיה האווירית אך לא יהיה עובד מן המניין.

מובארק: מלחמת אוקטובר

(המשך מעמ' 1)

הפקידות המצרית הבכירה, העוסקת בנושאי הסברה ובהן התייחס לנושאי מדיניות החוץ של מצרים. הוא ציין, שמעמדה של מצרים בזירה הבין־ערבית השתפר. לדבריו, קיימת יותר הבנה בין משטרו לממשל הסעודי ולמשטרים במדינות המפרץ הפרסי וכן השתפרה מערכת היחסים עם אלג'יריה.

הנשיא ציין לשבח את העמדות המדיניות הנמשכות של ראש הממשלה פרס. הוא תלה את האשמה לחוסר התקדמות בתהליך המדיני בעמדותיו המדיניות של אש"ף מבקשים שמעדיפות כמה מדינות ערביות על היוזמה לכינוס ועידה בינלאומית ובשאלת ייצוגו של אש"ף בוועידה זו.

בסוריה צוינו חגיגות יום השנה ה־13 למלחמת יום הכיפורים תחת הסיסמה שטבע בשעתו הנשיא אסד, כי המאבק נגד ישראל יימשך „עד אשר רמת הגולן תשכון בליבה של סוריה".

במלאת שלושים לפטירתו של חברנו
משקי יריב ז"ל
נעלה לקברו לבית הקברות בשעה 16.15
ביום ה' ו' בתשרי תשמ"ז 9/10/86
לאחר מכן תערך אזכרה בבית ההנצחה בשעה 16.45
בית רמת־יוחנן

להברתנו
אביבה נטף
איתך באבלך על מות
אביך ז"ל
בית הסנה

למשפחת רוזניק
ולבית מסדה
משתתפים בצערכם על מות
חיים רוזניק ז"ל
צמח
מפעלים אזוריים עמק הירדן

לרחל אגמון ומשפחתה
משתתפים בצערכם במות
האב
מכללת „עמק־יזרעאל"

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו [illegible]
נסים נסימוב ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
[illegible]
[illegible]

אנו מודיעים בצער רב על מות חברנו היקר
חיים רוזניק ז"ל
ההלויה התקיימה אתמול, יום שני,
ג' בתשרי תשמ"ז 6.10.86.
המשפחה
וקיבוץ מסדה

למשפחת קופמן
ולבית עין כרמל
משתתפים באבלכם הכבד בהילקח
ישראל קופמן ז"ל
הנהלת המועצה האזורית
חוף הכרמל ועובדיה

אנו מודיעים בצער
על מותו של חברנו
אברהם גוריון
ההלויה מחר יום ג' 7.10.86.
על המועד נא להתקשר לטלפון 08־443820
המשפחה
ובית גבעת ברנר

לדוד סנדו
משתתפים בצערך על מות
אביך ז"ל
מזכירות
ארגון מגדלי הדרים

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
יהושע שטרייט ז"ל
תערך אזכרה וגילוי מצבה
ביום חמישי ו' תשרי תשמ"ז 9.10.86 בשעה 4 אחה"צ
נפגשים בבית העלמין בסגולה פ"ת
תודתנו נתונה לכל מנחמינו בכתב ובע"פ
המשפחה

דבר DAVAR
מאוחד עם למרחב
העורכת תנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אהרון קראוס
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ. 65233
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאירה קומה ג' טלפון 242203 מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27 טלפונים 3־2־642111, מ. 33104

هكذا من الاصل

אנשים • אנשים •

חוגגים חוגגים

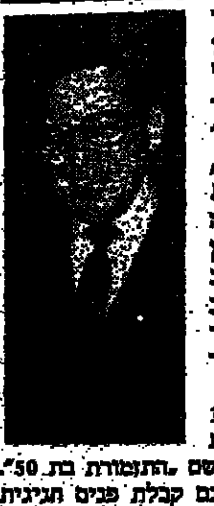

השבוע יפתחו אירועים חגיגיים שיציינו את עונת היובל של התזמורת הפילהרמונית בארץ. ביום ה' 9.10.86 בטקס חגיגי, במעמד ראש עיריית ת"א-יפו מר שלמה להט והמאסטרו זובין מהטה יוסב שם רחוב תרס"ט בתל-אביב על-שם רחוב התזמורת הפילהרמונית למשך שלושה חודשים. במוצ"ש ה-11.10.86 תפתח בהיכל התרבות תערוכת צילומים בשם "התזמורת בת 50". באותו ערב תערך גם קבלת פנים חגיגית בביתם הנאה של יו"ר הנהלת קרן התזמורת ד"ר אמנון גולדנברג (בתמונה) ורעיתו אדרה ובה יתארחו, זובין מהטה, שלמה להט, יצחק רבין, שגרירי ארה"ב, צרפת, קנדה, אנגליה וגרמניה, הנהלת קרן התזמורת, הנהלת התזמורת ואנשי צבור שונים. במוצ"ש ה-18.10.86 תפתח תערוכת רישומים "באולם הקונצרטים" של מירון סימה בבית ההארחה של התזמורת. ואחרון חביב בינתיים, ב-20.10.86 ינטע יער התזמורת ביערות מודיעין. וכל זאת עוד בטרם החלו הקונצרטים החגיגיים...

מתחלפים

מחמוד עבד אל-עאל, היועץ לעניני הסברה בשגרירות המצרית בתל-אביב עומד לסיים בסוף השנה את תפקידו בארץ. יורשו בתפקיד יהיה ד"ר עבד אלווהאב, שהגיע בימים אלה ארצה מקאהיר. עבד אלווהאב הוא בוגר החוג לעברית באוניברסיטת קהיר. הוא כתב את עבודת הדוקטורט שלו על התיאטרון בארץ. עבד אלווהאב הוא בן 43, נשוי ואב לשני בנים ובת. עד עתה שירת הדיפלומט החדש בצוות מנגנון ההסברה הממשלתי בקאהיר וזו היא שליחותו הראשונה מחוץ לגבולות מצרים. יצויין שקודמו בתפקיד, מחמוד עבד אל עאל, שירת בארץ תקופה ממושכת ורכש כאן ידידים רבים.

דן אבידן

נשים לכמורה

הארכיבישוף מקנטרבורי, המנהיג הרוחני של הכנסיה האנגליקנית, דרש ביום ב' להגיש לו דווח מיידי על השאלה כיצד קרה הדבר שאשה מוסמכת לכמורה הורשתה לערוך טקס של אכילת "לחם הקודש" במרכז הכנסיה האנגליקנית, בניגוד לדיני הכנסיה. מקורות הכנסיה מסרו כי גליס בנסי, אשר הוסמכה לכמורה בהונג-קונג, ערכה בשבת טקס אכילת לחם הקודש לחברי התנועה למען הסמכת נשים לכמורה. הטקס נערך לפני הכנס השנתי של חברי התנועה במרכז הכנסיה בלונדון. עריכת הטקס ע"י אשה מנוגדת לדרכה של הכנסיה האנגליקנית. זאת משום שהסינוד הכללי של הכנסיה האנגליקנית – הוא הפרלמנט של הכנסיה – החליט ביולי שעבר לדחות את ההצעה להתיר לנשים לערוך את הטקס הזה. החלטות הסינוד הכללי מחייבות באורח משפטי, ומאחר שהכנסיה האנגליקנית מהווה את הדת הרשמית באנגליה, בראשותה של המלכה אליזבת, אומרים פקידי הכנסיה כי הטקס מהווה פגיעה בסמכותה של המלכה. הארכיבישוף מקנטרברי, רוברט ראנסי, הנמצא עתה בסיור הרצאות בצפון אמריקה, הוציא גילוי דעת אשר בו נאמר כי הוא דורש הסבר מיידי. "נדהמתי לשמוע על התעלמות זו מהנהגות מקובלות להלוטין שניתנו על-ידי הכנסיה של אנגליה", נאמר בהודעה.

נושאים רגישים

עיצאר מחמוד, דיפלומט בכיר בשגרירות הסורית בטהראן, נעצר בסוף השבוע ע"י השלטונות האיראניים, בנסותו, כנראה, לבצע את זממו בעבר איראני, באחד מרחובותיה של טהראן. כמה שעות לאחר מעצרו שוחרר הדיפלומט הסורי, כנראה בהתערבות השלטונות בדמשק. דיפלומט זה ממונה על הטיפול בנושאים רגישים בשגרירות הסורית בטהראן, כגון: על האום הסיוע שמושיטה סוריה לאיראן במלחמתה נגד עיראק, ועל המגעים שמקיימות סוריה ואיראן עם קבוצות מחתרתיות במזרח התיכון, כגון המחתרת הכורדית, העיראקית והארמנית.

דן אבידן

ב.ג. מלמעלה למטה

את שנת המאה להולדת דוד בן-גוריון מציינים, כידוע, ברחבי העולם באירועים ואופנים שונים. להלן מאמר של משה גלבוע, שפורסם ב"דבר" בדצמבר 1985 ונושאו: בן-גוריון, קנדי וסין. המאמר הזה הופיע ב-22 במאי 1986 בעתון "מינג פאו", היוצא לאור בהונג-קונג. אלינו הוא הגיע באדיבותו של מיכאל בר-זוהר, שקיבלו מידי הקונסול הכללי של ישראל בהונג-קונג, ראובן מרחב, כשנפגש עמו לפני שבועות מספר. אגב, הביוגרפיה של בן-גוריון, פרי עטו של בר-זוהר, שיצאה לאור במאי השנה בהוצאת משרד הביטחון, צוברת מהדורות. בעברית ותרגומים לשפות אחרות. בשבוע שעבר יצאה המהדורה השלישית בעברית. בימים אלה היא יוצאת לשוק בניו-יורק ובפאריס. לפני זמן מה היא יצאה לאור בספרדית, ואת ההקדמה לה כתב שמעון פרס.

עליזה וולך

הקדים

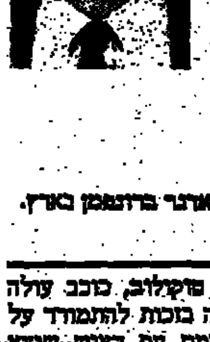

השר (עד היום) ד"ר יוסף בורג הקדים את בנו אברהם בורג (בתמונה), שגם הוא עומד להתפטר השבוע מתפקידו כיועץ ראש הממשלה לעניינים יהודיים. ליתר דיוק, מתפקיד בתור עובד מדינה. אברהם (אברום) בורג ימשיך כנראה לייעץ לרה"מ ללא משכורת. ממה יחיו הוא ומשפחתו? אל תדאגו להם. בורג הצעיר יהיה נציגו האישי של ארנר ברונפמן בארץ.

כוכב עולה

השחמטאי אנדריי סוקולוב, כוכב עולה בשחמט הסובייטי, זכה בזכות להתמודד על אליפות העולם בשחמט עם האיש שיצא כמנצח מן הדו קרב המכריע בין האלוף גרי קספרוב, לבין המנוצח לקפה אנטולי קרפוב. סוקולוב, בן 23, סיים בתיקו את המשחק ה-14 והאחרון בסידרת תחרויות המועמדים לאליפות העולם. הוא שיחק נגד השחמטאי ארתור יוסופוב, גם הוא מברה"מ, והתחרות נסתיימה ביום א' בריגה. התיקו הקנה לסוקולוב יתרון של 7.5 נקודות לעומת 6.5 נקודות של יוסופוב. סוקולוב היה אלוף העולם לנוער בשנת 1984 ואלוף ברה"מ ב-1984. הוא אחד השחקנים הבודדים שהצליחו אי פעם לנצח את קארפוב – אלוף העולם בין השנים 1975 ו-1985 – מחוץ לתחומי ברה"מ.

תלמידים טובים

הדרוזים בגליל רוכשים להם לאט לאט מנהגים יהודיים מובהקים. אחד הידידים שבהם הוא ה"שנור". השבוע נערכה בכפר רמה, בפעם הראשונה כמנהג הדרוזי, התרמה במטרה להקים מקום מפגש ותרבות "בית עדה לעדה הדרוזית". השר התמו בטקס כל ראשי המועצה בגליל וכן השר גד יעקבי (בתמונה), שהודיע שהביא עמו תרומה מהבית "מה" בסך $8000. את הארוע סיימו בתפילה, והתקרובת היתה כמובן כיד המלך.

הגב' הראשונה של ארה"ב נאנסי ריגן והפסנתרן הנודע ולדימיר הורוביץ פורצים בצחוק למשמע חידוד לשון מפיו של הנשיא רונאלד ריגן. זאת לאחר שהאזינו לקונצרט שנתן ע"י הורוביץ בבית הלבן ביום א' השבוע.

המדור נערך ע"י אורנה זרניצקי

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

בעקבות הקמת ועדת השרים לפיתוח:

הוסר סופית האיום להחשיך את הנגב ולהשבית הלימודים

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר" בנגב

מועצת נבחרי הנגב הסירה סופית את האיום להחשיך את הישובים והמוסדות בנגב ולהשבית את הלימודים למשך עשרה ימים בין ראש השנה ויום הכיפורים, בעקבות ההחלטה האחרונה של הממשלה בדבר הקמת ועדת שרים לפיתוח הנגב, בראשותו של שמעון פרס. במקביל, הוסר האיום על הורדת האירועים לציון 100 שנה להולדת דוד בן-גוריון.

צבי חזן, יו"ר מועצת נבחרי הנגב, גוף ציבורי הכולל 26 ראשי רשויות מקומיות באיזור, הביע אתמול שביעות-רצון מהחלטת הממשלה וציין כי זה צעד ממשי לקראת שינוי, באיזור שהוזנח בשנים האחרונות על-ידי המשרדים הממשלתיים. כתשובה על שאלה, אמר חזן כי רק הקמת פרויקטים לאומיים בנגב, כגון הקמת שדה תעופה אזרחי בין-לאומי בצמוד לשדה הצבאי "נבטים" בתל-מלחתה והקמת מסילת ברזל מהר צין לאילת, יעניקו תנופת פיתוח משמעותית לאיזור.

בעיית האיכלוס, הפיתוח, התיעוש של הנגב, מלווה את תושביו מאז קום המדינה. בניגוד לכל התחזיות, לא השגנו עד היום היעדים לפיתוח התעשיה. לא הגיעו לאיזור תעשיות עתירות-ידע, כוח האדם הטכנולוגי שקיבל את הכשרתו בנגב אינו מנוצל, ובוגרי אוניברסיטת בן-גוריון והמכללה הטכנולוגית נוטשים למרכז הארץ, כדי לחפש תעסוקה ההולמת את כישוריהם. לדברי מנכ"ל האוניברסיטה, ישראל בר-אמיתי, מאז נוסד המוסד האקדמי, בשנת 1969, הוכשרו בו כ-3500 מהנדסים, אולם רק מעטים מהם נשארו בנגב לאחר שרכשו את התואר האקדמי.

"הנגב נותן למדינת ישראל יותר משהמדינה נותנת לנגב. א היינו מכריזים על עצמאות הנגב, מצבנו הכלכלי חברתי היה טוב לאין-ערוך ממצבנו כיום". קביעה זו שייכת לדיקן הפקולטה למדעי-הרוח והחברה באוניברסיטת בן-גוריון, פרופ' יהודה גרדוס. "אין מחלוקת על כי הנגב הוא העורף הכלכלי הגדול בארץ ובו נמצאים כל אוצרות הטבע של המדינה, החל באשלג, מגנזיום וכלה בברום, פוספטים ומחצבים אחרים" אומר גרדוס. לדבריו, הפרדוקס הוא שבעוד שמפעלי הכימיה והכריה מייצאים בכ-700 מיליון דולר לשנה, שהם כ-15 אחוז מכלל היצוא התעשייתי של ישראל, הרי שהאיזור נותר "עני". עוני זה הולך ומחריף משנה לשנה מוצא את ביטויו בירידה מתמדת באיכות החיים, בהיעדר השקעות במקורות תעסוקה מגוונים ובמפעלים אטרקטיביים וכן בהזנחה של פיתוח מוקדים תרבותיים-חברתיים קוסמים. בפועל יוצא מכל אלה, נוצרים שיעורי הגירה שליליים וכיסי אבטלה ההולכים ותופחים, בעיקר בערי הפיתוח המהווים את רוב מניינם של ערי הנגב.

ב"נס הכלכלי" של הנגב, טמונה לדברי גרדוס, בעייתיות עמוקה. מפעלי הכימיה והכריה, שיש להם משקל כבד בנתח הייצור והיצוא של המשק הישראלי, אינם תורמים מבחינה משמעותית לנגב. לדבריו, מפעלים אלה עתירי-הון, אך אינם עתירי-עבודה ומעסיקים אחוז נמוך מאוד מתושבי הנגב. מכלל 90 אלף המועסקים בנגב, עובדים במפעלים אלה כ-6 עד 8 אלף איש בלבד.

מועצת נבחרי הנגב רואה בהקמת שדה תעופה בין-לאומי באיזור מנוף לפיתוחו. לדברי חברים בפורום, הקמת ועדת השרים לעניני הנגב עשויה לקדם פרויקטים לאומיים נוספים בנגב, העתקת התעשיה הצבאית מהשרון לנגב, גיבוש תוכניות לפיתוח תיירות מדברית באיזור והקמת מפעלי תעשיה חדשים. ההחלטה לפטור את תושבי מצפה רמון ממס הכנסה, וחתימת ההסכם על הקמת תחנת הממסר של "קול אמריקה" עם ארה"ב (בהשקעה כוללת של כ-300 אלף דולר) והבטחתו של שמעון פרס להקמת קרן של כ-100 מיליון דולר לפיתוח הנגב – כל אלה מפיחים תקוות מחודשות בקרב תושבי האיזור, המהווה כ-60 אחוז משטח המדינה.

עשרה שרים יגבשו תכנית לפיתוח הנגב

מאת יוסי מלמן, הסופר המדיני של "דבר"

ועדת שרים מיוחדת בראשותו של שמעון פרס, תגבש תוכנית מיוחדת לפיתוח הנגב. הממשלה החליטה אתמול בישיבה מיוחדת לציון מאה שנים להולדתו של דוד בן-גוריון, על מינוי הוועדה, שבה יהיו חברים עשרה שרים.

שר הכלכלה והתיכנון, גד יעקובי, סקר בדיון את תוכניות המגירה שהוכנו כבר למטרה זו. בין השאר ציין את הכוונה להשקיע בחמש השנים הבאות כשבע-מאות מיליון דולר בפיתוח הנגב. חמש-מאות מיליון דולר, מסכום זה, יושקעו על-ידי קונצרן כימיקלים-לישראל. פרויקטים אחרים כוללים העברת צנור מים לנגב בהשקעה של חמישים מיליון דולר, פתוח אנרגיה סולרית ופצלי שמן, הקמת מסילת ברזל ממכתש צין לאילת, העתקת נמל המים של אילת לאיזור החוף המזרחי, בניית נמל תעופה חדש ולצידו מרכז מסחרי בעין-עברונה, כעשרה ק"מ מצפונית לעיר העתיד.

במהלך הדיון הדגיש שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון: "יש השתלטות מתמדת על אדמות מדינה בנגב וצריך לטפל בזה. אוהל הופך לסוכה, סוכה לצריפון וצריפון למבנה". אריאל שרון הציע למנות את מאיר בן-מאיר, שהיה מנכ"ל משרד החקלאות, כדי שיטפל ב"בעיית האדמות בנגב". סגן ראש הממשלה דוד לוי אמר: "הבעיה היא למצוא מקומות תעסוקה ולא דיור ומצוי השפע בנגב". שר התקשורת, אמנון רובינשטיין, ציין כי יש טלפון לכל דורש בנגב. על ועדת השרים יהיה להגיש את הצעותיה לממשלה בעוד שלושה חודשים.

בפנטגון מעריכים:

ישראל תציע ייצור משותף של המטוס אף־18 אי. – להכשיל חלופות הלביא

מאת אמיר אורן, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (מיוחד ל"דבר"). – בפנטגון מעריכים כי לאחר השלמת סקר החלופות ל"לביא", תציע ישראל לייצר – במשותף עם חברת מקדונל-דגלס את מטוס היירוט וההתקפה אף-18 אי. שעלותו גבוהה מזו של ה"לביא", במגמה להכשיל את כל החלופות ולהמשיך בייצור ה"לביא" – שלושים עלות-הנדרשות "אירדה" [illegible] דולרים.

סקר החלופות, שמבצע צוות בראשות עוזר סגן שר-ההגנה דב זקהיים, יושלם בתוך כחודשיים ובמרכזו תעמוד הצעה אמריקאית לייצר ברישיון בארץ את מטוס הקרב אף-16 סי. בתנאים כספיים נוחים מאלה הניצפים ל"לביא". פקידים במימשל אמרו ל"רויטר" כי ייצור משותף של אף/אי-18 ושל אף-20 יעתיקו בסקר, אך ייפסלו בו נתונים מהצעת אף-16 שמתערת "ג'נרל דיינמיקס". הצעה זו תנוסח כך שהצעת "נגד" ישראלית לייצר במשותף את אף/אי-18 תידחה ולא תצליח להכשיל את ה"לביא". הפקידים אמרו כי שיחות ישראליות-אמריקאיות רבות כבר עסקו בהצעה זו, אך היא טרם הוגשה רישמית. אם תוצג במסקנת הסקר, תוכל ישראל להשתמש בכספי הסיוע הצבאי לייצור חלקה במערכות המטוס בארץ. להערכת מקורות המקורבים כי ייצור ה"לביא" לא ייפגע מסקר-החלופות, צפוי שדו"ח לשכת החשב הכללי בקונגרס, שיוגש ליו"ר תת ועדת החוץ למזה"ת בבית הנבחרים לי המילטון בתוך כמה שבועות יהיה אוהד ל"לביא" יותר מסקר זקהיים.

הממשלה החליטה להקים מוקד לטיפול במשקיעים

מאת שלמה קרמר, הסופר הכלכלי של "דבר" בירושלים

הטיפול במשקיעים זרים יערך במוקד מיוחד שיוקם לצורך כך. כך החליטה אתמול הממשלה בעקבות הצעתו של שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי.

הצעת השר יעקבי נתמכה בדרישה שהציגו ראשי כוח המשימה ואנשי המימשל בארה"ב.

התובעת דבורין ערערה גירסת יערי:

תעודת הפטירה של האב הוכיחה שחווה יערי שיקרה בעדותה במשפט

ביטויי אלימות מפי יערי בשיחה מצותתת עם גרנות: ניתן לנאווה עם מחבת על הראש

מאת בתן רוטי, סופר "דבר" לענייני משטרה

אביה של חווה יערי לא נפטר ביוני 1982, אלא ביוני 1981 ועל כן לא יכול היה להיות נוכח בפגישה בין מלה מלבסקי וחווה יערי בירושלים. כך ניסתה אתמול התובעת פנינה דבורין לערער את עדותה של יערי עם התחדש המשפט אתמול בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב.

יערי טענה בחקירתה הראשית שאביה הפגיש אותה ביוני 82 עם מלה מלבסקי והציגה בפניה. התובעת דבורין טענה, בהציגה תעודת פטירה של אביה של יערי, כי האב נפטר שנה קודם לכן, ולכן בניגוד לטענתה של יערי בחקירתה הראשית לפני למעלה משבוע ימים, לא יכול היה להיות נוכח באותה פגישה.

יערי הגיעה אתמול לאולם בית המשפט כשהיא לבושה חולצה אפורה-שחורה ועל ראשה סרט בצבע אדום. בת-זוגה לכתב האישום, אביבה גרנות, היתה במצב רוח מרומם במהלך עדותה של יערי. "כאני היום אחרי שלקחתי כדורים", אמרה יערי והתובעת בתובעת. מדי פעם בפעם היא הגיבה לתקיפותה של התובעת במילים: "אני הייתי סמרטוט של כולם אבל אני לא אהיה סמרטוט שלך".

דבורין הגיעה לבית-המשפט לאחר שהכינה עצמה היטב. פרקליטה של גרנות, עו"ד נתן קנת, נאות לבקשתה של דבורין לאפשר לה להקדים את העדה ראשונה.

הקו העיקרי של התביעה היה להוכיח לבית המשפט כי יערי שיקרה בעת שאמרה כי אביה נפגש עם המנוחה מלבסקי ועימה ביוני 1982. כשהוצגה בפני בית-המשפט תעודת הפטירה של אביה התמוטטה יערי.

התובעת ניסתה להוכיח גם כי יערי היא טיפוס תוקפן, והיא הביאה בפני בית-המשפט הקלטות מתוך שיחות שנערכו בשעת חקירת מעשה הרצח על-ידי הצוות בראשותו של פקד מישל חדד ממשטרת מרחב דן. יערי ניסתה לסתור את דברי התובעת, שטענה כי היא תוקפנית במילים: "אני מעולם לא הרמתי יד על אדם. אפילו על בתי לא הרמתי יד פעם אחת בחיי". בתמלילי שיחות הטלפון שהביאה דבורין נשמעת יערי אומרת לגרנות: "בואי נלך לנאווה הזאת וניתן לה מחבת על הראש". או: "אין לך איזה מפיונרים שיגמרו את הבעיה איתה?" יערי אמרה כי מעולם לא חשבה ברצינות על הדברים שאמרה והיו צורת התבטאות. הדברים נאמרו בקשר לסוכנת המשטרה הסמויה, נאוה, שבה חשדה יערי כי היא מבקשת "לסתוס" אותה.

דבורין גם ניסתה להוכיח באמצעות התמלילים כי אין קשרי תלות כלשהי בין יערי ובין גרנות, בניגוד שיערי הלכה לפגוש את הסוכנת המשטרתית בלי גרנות.

עוד ביקשה דבורין להוכיח כי יערי שיקרה אפילו לעורכי-דינה, ונענה כלפיה "מדוע שיקרת לעורכי הדין שלך בעת שנשאלת על הצמיגים של המכונית של אהוד שהוחלפו ולא אמרת להם שהחלפת צמיגים?" יערי ענתה כי היא ואביבה גרנות תאמו עמדות כיוון שסברו שהן אינן אשמות ועל כן היא שמרה על חברות מלאה כלפי גרנות ולא דיברה על החלפת הצמיגים. דבורין עיקמה את פניה ואז פלטה יערי לעברה: "אל תעשי לי פרצופים". יערי הוסיפה כי ניסתה "להפיל את הכל בעניין החלפת הצמיגים על אהוד יערי, בעלי" וזאת כדי לא להפליל את אביבה או את עצמה.

לאחר מכן הולה יערי לשחזר את גירסתה על הדרך שבה מצאה מלבסקי את מותה בעקבות שאלותיה של התובעת. יערי טענה כי היא אספה את מלבסקי בשבולת האחורי של המכונית ישבה גרנות. הן דרשו ממלבסקי שתחזיר את הכסף אך היא סרבה, ואז שאלה אותה יערי: "את יודעת מה עושים לגנבים?" התיירת נתמלאה חימה וביקשה לרדת, ואז אביבה גרנות החזיקה בה מאחור. דבורין אמרה כי היא בדקה את הגרסה לפיה החזיקה אביבה במלבסקי מאחור והתברר לה שהדבר לא יכול היה להתבצע כך. אחר כך סיפרה יערי, התפתח ריב קולני בין המנוחה וביניהן. המנוחה ניסתה לקפוץ מן המכונית והן לא איפשרו לה. בפעם השלישית הצליחה המנוחה לקפוץ מן המכונית בעת נסיעה הנוסעה אל הסלע, ששם קץ לחייה.

להיום מתוכנן המשך החקירה של יערי, הפעם בידי פרקליטה של גרנות, עו"ד קנת. בהמשך יוזמנו ע"י ההגנה מטעם פרקליטי שתי הנאשמות ולאחר מכן יחל שלב הסיכומים.

הפגנה גדולה בירושלים
היום חנינה ל"מחתרת"

מצעד מחאה ייצא היום בשעה 5.00 בערב
מבית העם ברח' בצלאל
ויצעד ברחובות ירושלים עד רחבת ההפגנה

הפגנה גדולה

היום בשעה 7.00 בערב ליד כבר צרפת
(ברח' המלך ג'ורג' מול מלון "פלזה ירושלים")
לאחר ההפגנה יימשך המצעד ויעבור סמוך
לבית ראש הממשלה. פיזור בגן הפעמון

הועד למען שחרור אסירי "המחתרת"
רח' הרב נג'ארה 47 ירושלים 02-520165

תרומות למאבק לחשבון מספר 105-998877 הבינלאומי הראשון,
בצלאל, ירושלים
המצעד וההפגנה בירושלים באישור בג"ץ ומשטרת ישראל
חנינה למי שפעלו במטרה לחזק את בטחון ישראל!

חבש מאיים בפיגועים נגד יעדים ישראליים ואמריקאיים בעולם

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

ג'ורג' חבש ראש הארגון הקיצוני "החזית העממית לשחרור פלשתין" איים בסוף השבוע כי יבצע פיגועים נגד יעדים ישראליים ואמריקאיים ברחבי העולם.

במסיבת עיתונאים שערך חבש בדמשק הוא הכחיש שארגונו מעורב בפעולות הטירור שארעו לאחרונה בקראצ'י, באיסטנבול ובפריז. יחד עם זאת, אמר חבש, כי ארגונו יבצע בעתיד פיגועים "ניבחרים" בחו"ל למטרות מדיניות, למרות שלדעתו פיגועים מסוג זה "אינם משרתים את הבעייה הפלשתינאית". המניע לביצוע פיגועים אלה הוא, לדבריו, השאיפה של ארגונו לנקום בישראל ובמדינות המערב על כך שהן מטילות על הפלשתינאים את האשמה לביצוע פעולות הטירור האחרונות שארעו בחו"ל.

בפגישה עם יו"ר ועד הידידות בישראל

צ'אושסקו: ישראל חייבת להזדרז להגיע להסכם עם הפלשתינאים

"הזמן אינו פועל לטובתה"

שלמה שפיר, סופר "דבר"

ישראל חייבת לזרז את צעדיה, כדי להגיע להסכם עם הפלשתינאים ולהחיש את תהליך השלום עם מדינות ערב, כיוון שהזמן אינו פועל לטובתה – דעה זו הביע בסוף השבוע שעבר נשיא רומניה ניקולאי צ'אושסקו, בשיחה עם יו"ר הועד לידידות ישראל-רומניה, יצחק קורן, בסיום ביקורה של משלחת מטעם ועד זה בישראל, על-ידי המזמינה של הועדה לקשרי חוץ ברומניה.

צ'אושסקו, שביטא את דאגתו לשלומה של ישראל, אמר, כי הישראלים, עם כל רגישותם, צריכים להבין שיאסר ערפאת הוא מנהיג פלשתיני מתון, אשר בלעדיו יחריף המצב. צ'אושסקו הביע הערכה ליוזמת ראש-הממשלה, שמעון פרס, בדבר סדריה של ועידה בין-לאומית להמשך שיחות השלום.

יצחק קורן הביע הערכה למדיניותו של נשיא רומניה כלפי ישראל, שעימה מוסיפה ארצו לקיים יחסים דיפלומטיים מלאים, וכן ליחסה של רומניה כלפי המיעוט היהודי, שרבים מבניו הצטרפו לבניין מולדתם בישראל.

קורן העלה בשיחה גם את משימות הקונגרס היהודי העולמי, שהוא נמנה עם הנהלתו העולמית ומשמש יו"ר הנהלתו הישראלית.

משלחת ועד הידידות מישראל נפגשה גם עם שר-החוץ הרומני, פופ טראיאן. בשיחה עימו הובעה עוגמת הנפש שנגרמה ליהודים יוצאי רומניה בישראל ובעולם בעקבות הפירסום ברומניה בדבר 500 קורבנות של הפרעות בעיר יאסי ב-1941, בעוד שהמספר היה 12,000. השר הרומני הסתייג מן הפירסום ואמר, כי אין זו מדיניותה של רומניה להכחיש או להמעיט את סבל היהודים בתקופת השואה.

משלחת ועד הידידות, שכללה גם את יהודה שערי, מריוס רביב ופסח גני, ביקרה מלבד בבוקרשט גם בערי שדה ברומניה ובקהילותיהן היהודיות ונועדה עם רבה הראשי של רומניה, הרב משה רוזן.

אלי דיין פועל לביטול עצרת התחיה באשקלון

(ע). – ראש עיריית אשקלון עו"ד אלי דיין, ביקש ממזכיר תנועת התחיה לפעול למען ביטול העצרת שראשי התנועה העירו לקיים בכיכר השלום באשקלון, במחאה על שהיא נקראת על שמו של מוחמד החמישי מלך מרוקו לשעבר.

העצרת נועדה ליום ד' הבא וחברי-הכנסת של התנועה הבטיחו להופיע במקום, כדי לשאת דברים ולפנות למועצת העירייה לבטל את ההחלטה לגבי שם הכיכר.

ראש העירייה הסביר, שכעת, כאשר האגודה הוסרה על-ידי העירייה, רצוי, לדעתו, לפעול להרגעת הרוחות בעיר שידעה ימים סוערים, כתוצאה מצירוף מקרים טראגיים בשבוע שעבר.

ראש מחלקת העליה בסוכנות:

נבלמה מגמת הירידה בעלייה מן המערב

(עש"ת). ראש מחלקת העליה והקליטה בסוכנות היהודית, חיים אהרון, הודיע כי נבלמה מגמת הירידה בעלייה מן המערב, שהיתה בשנים האחרונות.

מינואר עד סוף אוגוסט השנה, הגיעו יותר עולים מארצות המערב (3,873) מאשר בתקופה המקבילה אשתקד (3,411), ולדברי אהרון "אנו מקווים כי 1986 תהיה שנת מפנה ומספר עולים מהארצות החופשיות ילך ויגדל".

הפיצוץ בעכו לפני חודשיים – בגלל רשלנות

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

הפיצוץ שאירע ברחוב לוחמי-הגיטאות 40 בעכו לפני כחודשיים, אשר הסעיר את ישובי הגליל המערבי, לא היה על רקע פלילי או לאומני אלא בגלל רשלנות של אחד מבני המשפחה שהחזיק בביתו רימונים שלא כחוק – כך עולה מהמסקנות הסופיות שפורסמו על ידי משטרת עכו.

בחקירה נמצא, כי בן למשפחת עמר שנפצע מהתפוצצות הרימון בחצר הבית, החזיק בו ברשלנות ולאחר שהרימון נפל מידיו – התפוצץ. בן-עמר שנפצע, גילה ארגז רימונים לפני כשנתיים באיזור והחזיקם בבעלותו שלא כדין ובלי להודיע על כך למשטרה.

שוטר מג"ב נרגם באבנים ברפיח

(ע). – שוטר משמר הגבול נפגע קל שלשום בלילה מאבנים שהושלכו לעבר רכב סיור של משמר הגבול, שהיה במשימת סיור בית.

סיור משמר הגבול, שעבר סמוך לשעה 23:30 בלילה ברובע ב' של העיר רפיח, נרגם באבנים. אחת האבנים פגעה בידו של השוטר, שהיה ברכב הסיור וגרמה לו חבלה קלה בלבד.

שוטרי הסיור רדפו אחר מיידה האבנים, צעיר מקומי שזהותו ידועה, אך הצעיר הצליח להימלט מהמקום.

משטרת רפיח עושה מאמצים לאתר את מיידה האבנים ולהביאו למעצר, לצורך העמדה לדין.

הודעה לציבור החקלאים
ביום ה' 9.10.86 בשעה 10:30
תיערך הדגמה של קטפת כותנה חדשה,
דו-טורית דגם 1822
מתוצרת case IH
ההדגמה תתקיים בקבוץ שדה נחמיה.
הנכם מוזמנים.
לפרטים נוספים: אריה לויטסון
טל' 03-622671

אופטימיות זהירה בשוק ההון

תחילת השנה באפיקי ההשקעה השונים, למעט הדולריים, החלה בכוון החיובי. בשוק אגרות החוב הצמודות למדד הופיעו ביקושים גדולים יחסית ושעריהן עלו עליות קלות עד כמחצית האחוז.

הביקוש הגדול לאג"ח, הנמשך זה 3 ימים, נובע מתחזיות למדד גבוה שיפורסם ב־15 לחודש, הערכות למדד שינוע בין 1.8% – 1.5%, וכן מהשפעת עודפי הנזילות הגדולים שהצטברו בימים האחרונים במערכת. אלה מוערכים בהיקף של 200 – 150 מיליון ש"ח, וגרמו בסוף השבוע שעבר לירידה נוספת בשיעורי הריבית שהבנקים מקבלים לשלב. הריבית נעה סביב ה־16% בחישוב שנתי, וההערכה הנה כי רמת ריבית זו תשאר עד תום יום הכיפורים.

אפיקי ההשקעה הדולריים סבלו היום מהיצעים: לאגרות החוב הדולריות נרשמו היצעים ושעריהן ירדו עד כ־1%. במניות ההסדר היתה פעילות דלה ולמעט עליה קלה שנרשמה למניות בנק המזרחי – 0.2%+ יתר המניות שב"הסדר" נסחרו ללא שינוי. ההסבר לחולשה באפיקי ההשקעה הדולריים הנו הצהרת הכוונות של ארה"ב המעוניינת בירידה נוספת של הדולר, כדי לצמצם את הגרעון המסחרי הגדול שלה. בשוקי הכספים ירד הדולר האמריקאי אל מתחת ל־2 מארקים והגיע לכדי 1.995 מארקים. בשוק המניות, ההערכות של מקורבי השוק הנם אופטימיות יותר. להערכתם, שוק המניות בכללותו, אשר "סיים" את שנת תשמ"ו בעליה ממוצעת של 26% במונחים נומינליים, או ריאלית בעליה של כ־5%, וכן סה"כ הקרנות שהניבו תשואה של כ־30% נומינלית או 6% ריאלית – מחזקים את ההערכות החיוביות ששוק המניות בשנה הקרובה יהיה דומה לזה של שנה קודמת. הערכות אלה מתבססות על הודעות החיוביים שפרסמו לאחרונה מספר חברות גדולות, וכן נתוני בנק ישראל המצביעים על התגברות הפעילות הכלכלית במשק, ושבירת המחסום הפסיכולוגי בנושא "הפיחות הקרוב הצפוי" וכיום פחות ופחות בעלי עסקים חוששים מפיחות קרוב.

שוק המניות אופיין במחזורים קטנים במניות, ולרוב, עודפי ביקוש לא גדולים גרמו לעליות שער, כאשר ההערכה הנה שבתקופת החגים נהיה עדים לשוק חיובי עם מגמת עליה. מניות ענף הביטוח מוסיפות לרכז התעניינות. מניות ענף הביטוח ריכזו היום עודפי ביקוש גדולים יחסית וחלק מהמניות נרשמו עליות חדות. כך עודף ביקוש של 4700 ע.נ. למניית ארדם 0.1 גרם לעלית שער של 10%. ביקוש של 15373 ע.נ. במניית ביטוח משנה 0.5, עליה של 4.4%. ביקוש של 18849 ע.נ. למניית הסנה גרם לעלית שער של 2.4%. עליות בולטות נרשמו בענף המחשבים למניית "איכות", עליה של 10%, ומניית ניקוב 5 עליה של 10%. בענף הטכסטיל נרשמה עלית שער גבוהה למניית ארגר ושערה עלה ב־6.8% לעומתה, בנוף 5 ירדה ב־5%, פולינגר ירידה של 10% ופרגוד ירידה של 10%. בענף המתכת, לאוקטגון נרשמה עליה של 7.7% ולתכוף 1 ירידה של 5%. קופסאות פח 5 עליה של 10%, נחושתן 0.1 ירידה של 7.3%. פקר פלדה ירידה של 4.8%. אלקול מוכרים בלבד על רקע גידול בהפסד וקשיים בתפקוד החברה. מלט 1 ירידה של 10%. דקסטר – מוכרים 2, ליפסקי עליה של 8.2%. ים המלח ללא שינוי. חמן קונים בלבד. ביקוש גדול לאלרן על רקע הצעת הרכש לבעלי המניות גרם לעלית שער של 6.6% באלרן ע"ש ו־7.3% בגבוה. דיסקונט השקעות עלה ב־2.2% ופמה 0.1 ב־3.9%.

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר הצמדה

א.ה.ח. ש	16300	15.0	-150	-.9	-15.0
הספנות 0.1	1032	2336	+1	+.1	+1408
הספנות א 0.5	705	658	-15	-2.1	-548
הספנות אפ 2	735	1508	-45	-5.8	-3950
כללי לא בהסדר	22400	30.0	+200	+.9	+10.0
בנק צפ' אמרק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמרק 5.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אם אפ1	— הפסקת מסחר —				
תבינלאומי 5.0	5530	861	-5	-.1	-235
פ.ע.ב. 0.5	4830	2585	-13	-.3	-1409

בנקים בהסדר הצמדה

אידיבי רג 100.0	— הפסקת מסחר —				
אידיבי ב 100.0	— הפסקת מסחר —				
אידיבי בכ א 2.0	— הפסקת מסחר —				
אגוד 1שח	58900	134	-440	-.7	-164
דיסקונט ב	101000	6.0	+215	+.2	+10.0
דיסקונט א	101100	272			-148
דיסקונט פה 2	11900		-50	-.4	-5.0
המזרחי ש	32610	652	+50	+.2	+519
המזרחי ב	32620	313	+120	+.4	+643
המזרחי פה 9	14800	150	-90	-.6	-215
הפועלים בבב	113600	6.0	+1601	+1.4	+7
הפועלים ש	53950	357			+128
הפועלים ב	53740	938	-160	-.3	-701
כללי א 1.0	137600	16.0	+600	+.4	+27.0
כללי פה 5	105500				
כללי פה 7	6660				
כלל בבנק 100.0	54280	353			+151
כלל פה 11	13000	4.0			-67.0
מימון ובהד 1.0	45730	2.0	-120	-.3	-2.0
מימון ובהד 5.0	23010	6.0	+30	+.1	+7.0

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	16500	25.0	+357	+2.2	+15.0
לאומי משכנתאות ש	4840				
לאומי משכנתאות ב	4629				
כרמל ש	4050	16.0	+6	+.2	+29.0
כרמל פה 1	2222	80.0			+20.0
בנק ב' 5.0	7200 תב	58.0	-800	-10.0	-136
פת מגב ש	1950	740	+35	+1.8	+1196
משכן ב ש	2223	140	+50	+2.3	+458
טפחות 0.1	7970	56.0	-250	-3.0	-58.0
טפחות כבב ש	14900				
טפחות רג ב	15050	40.0	+50	+.4	+45.0
טפחות פה 1	8290				
טפחות פה 2	4174	116			+168
יעקב 1.0	1695	699			-1.0
יעקב 5.0	940 תב	535	+50	+5.6	+1120
מרב 1.0	5265	182			-8.0

מוסדות מימון

סלמון א ש	487	14667	+7	+1.5	+17242
הפקדות בבוב א	— לא נסחר —				
הפקדות בבוב ב	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	6920	180			+69.0
פתוח תעשיה בבב	— לא נסחר —				
פת תעש בב ב	— לא נסחר —				
פת תעש בב בב	— לא נסחר —				
פת תעש בב בבו	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	560	910	+5	+.9	+270
תיירות בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג א0.1	16400	74.0	+200	+1.2	+56.0
כלל ליסינג ב0.5	11110	98.0	+100	+.9	+155
כלל ליסינג אג"ח	11245	2.0	-55	-.5	-24.0

ביטוח

ארדם 1 שח	244	9340	+42	[illegible]	+4314
ארדם 0.1	1100 תב	2821	+100	+10.0	+4700
אררט א 0.5	516	2645			-940
בטוח משנה 0.1	543		+8	+1.5	+93.0
בטוח משנה 0.5	190.0	10273	+8.0	+4.4	+15873
הדר 1 שח	597	2417	+10	+2.7	+2624
הדר 5 ש"ח	205	4673	+4	+2.0	+4638
הסנה ש	260	14304	+6	+2.4	+18849
הפניקס 0.1	815	2457	+35	+4.5	+4268
הפניקס 0.5	512	2971	+10	+2.0	+2059
המכבר־הדר 1.0	— הפסקת מסחר —				
המכבר־הדר 5.0	— הפסקת מסחר —				
כנדיה 1.0	2865	56.0	+1	+.1	+35.0
מנורה 5.0	797 תב	1351	-78	-8.9	-1461
סהר 1.0	5212	332			+94.0
כספיים בב 1 שח	2560	348	-70	-2.6	-269
צור ש	— הפסקת מסחר —				
ציון החזקות 1.0	9250	9.0			-9.0
ציון החזקות 5.0	2195	50.0			-4.0

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרגאמא 1.0	— הפסקת מסחר —				
אינטרגאמא 5.0	— הפסקת מסחר —				
מגיד קדוש 1.0	6150	982	+240	+5.0	+1027
מגיד קדוש אפ 1	7550 תב	522	+440	+6.2	+755
כלל סחר 1.0	1545	2597	-20	-1.3	-1484
קרייסל 1.0	15225 קן	.7	+725	+5.0	+449
רסק 0.1	51000	.7	+1000	+3.3	+.7
רסק 0.5	9277	5.0	+442	+5.0	+106
שופרסל א 2.0	5725	862	+75	+1.3	+1044
שופרסל ב 10.0	4140	2671	-90	-2.1	-2169

שרותים

דלק ג 0.1 שח	3260	1502	+60	+1.9	+1475
הראל 1.0	2719	65.0	+58	+2.2	+125
הראל 5.0	1500	150	+31	+2.1	+191
ספנות הספקה 0.1	— הפסקת מסחר —				
ספנות הספ' א0.5	— הפסקת מסחר —				
קירור 0.1	— הפסקת מסחר —				
קירור 1.0	— הפסקת מסחר —				
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר —				
מוטבי ערובה 0.1	— הפסקת מסחר —				
מוטבי ערובה 0.5	— הפסקת מסחר —				
קונטרסים 0.1	— הפסקת מסחר —				
קונטרסים 0.5	— הפסקת מסחר —				
קופל 1.0	— הפסקת מסחר —				
קופל אפ 1	— הפסקת מסחר —				

מלונות ושרותי תיירות

גלי זהר 1.0	7801	15.0	-357	-4.4	-40.0
גלי זהר 5.0	4200 תב	48.0	+307	+7.9	+621
מלונות דן 1.0	1773	574	+90	+5.4	+807
מלונות דן 5.0	1198	198	+10	+.8	+4.0
חוף האלמוג 0.1	— הפסקת מסחר —				
כנס 1.0	3015 תב	100	-335	-10.0	-421
מלונות ירדן 1.0	2999	8.0			-46.0
מלונות יהלום 1	— הפסקת מסחר —				

מחשבים ושרותי מחשב

איכות 1 שח	1847 תב	6352	+168	+10.0	+15884
דטה מיכון 1.0	— הפסקת מסחר —				
ת.י.ל. 1.0	21800	35.0	+1000	+4.8	+46.0
יעקא 1.0	4070	112	-129	-3.1	-128
כלל מחשבים 1.0	9950	64.0	+100	+1.0	+42.0
מ.ל.ל. 1.0	20800	34.0			-21.0
מ.ל.ל. 5.0	6140	28.0			+8.0
משוב מחשבים 1.0	3740	380	-12	-.3	-269
ניקוב מ"ר 1 ש"ח	12000	31.0	+220	+1.9	+34.0
ניקוב מ"ר 5 ש"ח	8080 תב	162	+735	+10.0	+435
תים מחשבים 1.0	1820	469	+70	+4.0	+627
תים מחשב אפ 1	17800	5.0	-500	-2.7	-12.0

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם בינוי 1.0	— הפסקת מסחר —				
אברהם בינוי 5.0	— הפסקת מסחר —				
ארץ מגבים 1.0	856	421	+16	+1.9	+129
ארץ מגבים 5.0	382	1140	+17	+4.7	+3309
אזורים 1שח	690	11111			-2033
אזורים אפ 1	420	5588	+5	+1.2	+6368
אזורים אגח 3	98.5	11628	+1.0	+1.0	+81872
אילנד 1.0	— הפסקת מסחר —				
אל־רוב 1.0	1880	5335			-354
אפגנים 1.0	3850	124	-40	-1.0	-32.0
אפריקה 0.1שח	34600	181	+300	+.9	+164
אפריקה 1.0שח	26750	234	+430	+1.6	+268
אפריקה אפ 5	15862	20.0			+2.0
ארזים 1.0	2471	88.0	-50	-2.0	-373
אלרן 1.0שח	2800	371			-45.0
אלרן 5.0שח	1405	466	+55	+4.1	+702
בן־יקר בת 1.0	3310	181	+9	+.3	+53.0
ברנוביץ מר 1 שח	— הפסקת מסחר —				
ברנוביץ מר 5 שח	— הפסקת מסחר —				
דנקנר 1.0	5300 תב	348	+300	+6.0	+342
דוקור 1.0	406				
דוקור 5.0	304 מ		-16	-6.0	-390
דוקור אפ 1	122.0	3241	-14.0	-10.3	-3873
הדקר 0.1	7350 תב	105	-400	-5.2	-160
הדקר 0.5	4341	93.0			+18.0
המסלול 1.0	1194	110	+1	+.1	+113
המסלול 5.0	751	1710	+1	+.1	+291
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
נבנסים ובנין 1.0	2580	974	+25	+1.0	+483
גב־ים 0.1	3900	118	+49	+1.3	+56.0
גב־ים 0.5	2550	230	+51	+2.0	+410
הכשרת הישוב 1.0	51300	73.0	+400	+.8	+58.0
ישפרו 0.1	3640	1085	-61	-1.7	-1122
ישראלום 1.0	1800	250	+45	+2.6	+578
ישרס 10.0	— הפסקת מסחר —				
מבני תעשיה 1.0	7321	70.0	+1	[illegible]	+55.0
כלל בנין 0.1	375	10946	+14	+3.9	+28810
לומיר 1.0	4019	56.0	+1		+99.0
לומיר 5.0	1535 תב	135	+80	+5.5	+462
כ.ח.מ. 1.0	610	12031	-21	-3.3	-5972
מאגרי בניה 1.0	804	4784	-2	-.3	-4430
מישאל 5.0	339 תב	4740	+24	+7.6	+3579
מגרב 5.0	1045 תב	4519	+65	+6.6	+4427
מר־לו 1.0	595 תב	1163	+44	+8.0	+1837
לוינשטין 1.0	390 תב	2346	+25	+6.9	+1406
לוינשטין 5.0	103.0	3434	-2.0	-1.9	-144
ליפשיץ 1.0	1520	1200	+71	+4.9	+1671
ליפשיץ 5.0	810	2388	+30	+3.9	+3380
נאות אביב 0.5	5851	97.0			+47.0
נכסי אזורים 1.0	650	1194	+5	+.8	+506
סהר החזקות 1.0	12500	47.0	+209	+1.7	+49.0
סהר החזקות 5.0	8140	25.0			-25.0
סוף 1.0	7070	118			-38.0
סוף 5.0	3935	33.0	+36	+.9	+67.0
עזר וסלע 1.0	— הפסקת מסחר —				
עזר 5.0	— הפסקת מסחר —				
קיסריה 0.1	2650	574	+30	+1.2	+579
קיסריה 0.5	1190	1856	+29	+2.5	+598
רוגובין 1 שח	1694	883			-669
רוגובין 5 שח	1165	2955			-3017
רסקו מבנה	— הפסקת מסחר —				
רסקו רג	— הפסקת מסחר —				

חקלאות

מטעי הדר 0.1	2830	705	-21	-.7	-611
מטעי הדר 0.5	1950	197	-45	-2.3	-411
מהדרין 0.1	7662	225	+100	+1.3	+191
נכסי הדרים 1.0	1219	1710	+30	+2.5	+1974
פרי אור 0.5	3550	378			-233
עץ־הר 5.0	13930	129	+380	+2.8	+108

תעשייה

מזון וטבק

אסאם 1.0	1375				+65.0
גולדפרוסט 1.0	3540	197	+140	+4.1	+536
גולדפרוסט 5.0	1820 תב	784	+120	+7.1	+1231
גולדפרוסט אפ 1	1471				
דובק מב ש	3240	892	-30	-.9	-1567
דובק מב ב	3240	471	-30	-.9	-887
וילכל 1.0	777	491	+12	+1.6	+461
וילכל 5.0	525	848			-517
פרי־זה 1.0	1470		+70	+5.0	+9523
פרי־זה 5.0	1333 קן		+63	+5.0	+2749
ספגר בירה 1.0	14599 תב	71.0	-1100	-7.0	-59.0
ספגר בירה 5.0	10970	23.0	+320	+3.0	+29.0
יצהר 1.0	1490	160	+50	+3.5	+60.0
יצהר א 5.0	870	504	+40	+4.8	+947
מן 1.0	11390	20.0	-10	-.1	-10.0
מן 5.0	5149 תב	93.0	-250	-4.6	-110
סנפרוסט 1.0	9256	10.0			+1.0
עלית 0.1	16879	236	+379	+2.3	+173
עסיס ב 0.5	30700	19.0	+900	+3.0	+135
שלמה אנגל 1.0	2700	212			+13.0
שמן מבוכ ש	4489	665			+202

טקסטיל והלבשה

ארגר 1.0	484 תב	7197	+31	+6.8	+12963
בגה					
אופים 1.0	1366	1455	+10	+.7	+155
אופנת ברוך 1.0	628	3856	+16	+2.6	+4650
אופנת ברוך 5.0	433 תב	2861	-23	-5.0	-4940
אפתן 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפתן אפ 1	— הפסקת מסחר —				
ארגמן רג ש	12900	14.0	+100	+.8	+9.0
דלתא־גליל 1.0	2750	1512			-1245
דלתא־גליל א 3.0	1800	580			-295
מסריות מאוחד 1.	1890	75.2	-47	-2.4	-234
מסריות מאוחד 5.	921				
ויסלגו 1.0	1616	125	+16	+1.0	+3.0
ויסלגו 5.0	920	534	-4	-.4	-612
ורדינון 1.0	6160	86.0	+60	+1.0	+120
זיקית 1.0	1443	1261	-50	-3.4	-1561
זיקית 5.0	927	509	+12	+1.3	+3249
לודזיה 0.1	2762	197	-88	-3.1	-195
לודזיה 0.4	1280	457	-23	-1.8	-640
ליגת 1.0	798	1595	-6	-.8	-1485
מיפ גליקו 1.0	— הפסקת מסחר —				
מקס 0.1	3540	185			-62.0
מקס 0.5	1909	308	+44	+2.4	+242
עיט 1.0	— הפסקת מסחר —				
עיט 5.0	— הפסקת מסחר —				
עמק 1.0	3720	1197	+135	+3.8	+1990
פולגת א 0.1	3560	1225	+30	+.9	+997
פולגת ב 0.4	2455	1531	+30	+1.2	+1782
פולינגר א 0.5	8280 תב	145	-920	-10.0	-358
פרגוד 1.0	2897 תב	3089	-322	-10.0	-4363
גיבור סבריה	13650	104	+510	+3.9	+102
תעש רוגוזין 1.0	3210	1632	+50	+1.6	+1458

מתכת ומתכתיה

אוקטגון 5.0	2800 תב	511	+200	+7.7	+821
אורדן 10.0	7555	78.0			-48.0
אורדן 50.0	6200	42.0	-50	-.8	-42.0
אלומית 1.0	6190	20.0			-18.0
אלומית 5.0	4063				
בכלים ש	14647	37.0	-453	-3.0	-3.0
התכוף 1.0	7125	30.0	-375	-5.0	-43.0
התכוף 5.0	3830	150			-179
התכוף אופציה	3350	406	-117	-3.4	-1025
דיקה 1.0	5750 תב	16.0	+340	+6.3	+160
דיקה 5.0	2600	265	+22	+.9	+213
קופסאות פח 1.0	2340	1341			-436
קופסאות פח 5.0	2303 תב	1635	+209	+10.0	+1490
מתכת מרום 1.0	2011	143	-89	-4.2	-52.0
כבלי ציון 1.0	2164	772			+236
כבלי ציון 5.0	1015	1970			-64.0
כבלי ציון אפ 3	581	1050			-680
מורגן 1.0	637	300	+6	+1.0	+599
מורגן אפ א	454	162	-31	-6.4	-162
קרמני 1.0	870	1308	-31	-3.4	-1111
קרמני 5.0	500	1846	+8	+1.6	+2426
נחושתן 0.1	25500 תב	42.0	-2000	-7.3	-64.0
נחושתן 0.5	10440	221	+60	+.6	+183
פקר פלדה 1.0	12010	161	-610	-4.8	-340
קינג 1.0	1150	255			-173
קינג 5.0	688	870	+14	+2.1	+1055
קליל 1.0	6000	252			-34.0
קליל 5.0	2863	114	+20	+.7	+31.0
שלדות 5.0	4800	1029	+200	+4.4	+793
תעשיות לכיש 1.0	1023	268	+45	+4.6	+252
תעשיות לכיש 5.0	540	316	+1	+.2	+211

חשמל, אלקטרוניקה ואפטיקה

אלביט 3.0	337500	8.0	+4500	+1.4	+41.0
אלקו 0.1	7700	37.0			+13.0
אלקו 0.25 ש	3101	215	+11	+.4	+55.0
אלקו 0.25 ב	3145	50.0			+50.0
אלקטרה 0.1	17750	16.0	+800	+4.7	+26.0
אלקטרה א 0.5	9391	198	+140	+1.5	+324
אלרון 3.0	264000	4.0	+500	+.2	+6.0
ארית 0.02שח	25891	34.0	+991	+4.0	+72.0
כלל העץ אלקטרו	1723	1070	+8	+.5	+325
מטקטרוניקס 1.0	1750	1233	+20	+1.2	+1369
מטקטרוניקס 5.0	1150	2220			-135
פיכטנגר 1שח	476	2063	+11	+2.4	+4708
פיכטנגר 5שח	280	653	+5	+1.8	+585
ציקלון 1שח	2040	397	+20	+1.0	+837
ציקלון 5שח	990	200	-25	-2.5	-305
קנבטשין ארלד 1.	5170 תב	25.0	+370	+7.7	+193
קנבטשין ארלד 5.	3425	30.0			-30.0
ת.א.ת. 1.0	3340 תב	200	-290	-8.0	-892
ת.א.ת. 5.0	1256	645	+16	+1.3	+357
ת.א.ת. אפ 1	10601	17.0	-7	-.1	-17.0
תדאה 1.0	6220	108	+218	+3.6	+85.0

מוצרי בניה

אי.פ.כלל בנין1.	778	662			-472
א.פ.בנין אפ א	375	1848	+10	+2.7	+3621
א.פ.בנין אגח 3	96.5	13130	+5	+.5	+13120
אלקול 5.0	14250 מ		-750	-5.0	-1291
אקרשטין 1שח	940	1603			+348
אקרשטין 5שח	672	3824	-5	-.7	-3442
בטון תריד 1.0	— הפסקת מסחר —				
בטון תריד 5.0	— הפסקת מסחר —				
בר־סון 1.0	1062	153			-13.0
בר־סון 5.0	356	150	+14	+4.1	+591
חרומאכסבס 1.0	6998	5.0			-6.0
חרומאכסבס 5.0	2447 תב	165	+137	+5.9	+165
מ.ל.ם. 1.0	846 תב	860	-94	-10.0	-1750
מ.ל.ם. 5.0	495 תב	83.0	-55	-10.0	-183
מחזיל השק בתעש	4900	229	-200	-3.9	-361
מוזאיקה ולפמן 1	— לא נסחר —				
מוזאיקה ולפמן 5	12500	5.0	-250	-2.0	-5.0

כימיה, גומי ופלסטיק

אבן 5.0	17800	50.0			-15.0
אליאנס ב 200.0	2551	69.0	+1		+47.0
גל תעשיות 1.0	10730	21.0	-100	-.9	-21.0
גל תעשיות 5.0	6200	156			-156
דקסטר 1.0	4705 מ		-248	-5.0	-5836
דשנים 0.1	5444 תב	148	+495	+10.0	+179
דשנים 0.5	1075	888	+10	+.9	+1082
חיפה כמיקל 10.0	— הפסקת מסחר —				
טבע מ"ד 0.01	6270	1476	-50	-.5	-898
[illegible]	1840 תב	899	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ים המלח 0.1	4510	1820			-1174
כרמוכימים 10.0	558	10541	+6	+1.1	+15427
מקסימה 1.0	6500	142	[illegible]	[illegible]	-68.0
מקסימה 5.0	2970				
נקה כימיקל 1.0	3000	99.0	+10	+.3	+1.0
סנו 1.0	14250	521	+48	+.3	+459
סנו 5.0	10070	740			-170
קום כימיקל 1.0	7150 תב	92.0	+388	+5.7	+48.0
ת.ג.ל. 1.0	5200	114			-73.0
ת.ג.ל. 5.0	4552	54.0	+42	+.9	+185
תיא 5.0	8760	141	-40	-.5	-2.0
פרוטארום 10.0	13288	5.0	+388	+3.0	+36.0
תרד א 5.0	6200	118	-70	-1.1	-264

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפרון 1.0	6500	141	+12	+.2	+69.0
דפרון 5.0	4000 תב	55.0	-290	-6.8	-261
ח.ג.ב. 1.0	16262 קן		+774	+5.0	+1738
יאה 1.0	5040	141	+70	+1.4	+91.0
לבידי אשקלון 1.	516	3026	+16	+3.2	+4404
לבידאשקלון אפ1	850	350	-10	-1.2	-47.0
מלט ב 0.5	32000	27.0	+1500	+4.9	+47.0
מפעלי ניר 10.0	220000	15.0			+1.0
סקאטריה 1.0	3172	298			-277
רים 0.1	4880	140	+110	+2.3	+315
רים 0.4	2785	304			+13.0
תעל ב 0.2	14699	50.0			-1.0

תעשיות שונות

אבריון 1.0	4700	141	-15	-.3	-223
אבריון 5.0	2355	290	+70	+3.1	+449
חמישה יהד 1.0	11500	229	+400	+3.6	+350
ה.ג.פולק 1שח	1359 תב	1767	-90	-6.2	-1346
ה.ג.פולק 5שח	906	483	+3	+.8	+215

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	7210	576	-100	-1.4	-626
כור ב' 1.0	5300000	.1	-10000	-2.0	-2.6
כלל תעשיות 1.0	1221	4790	+19	+1.6	+5308
מאגרי טכנולוגיה	447	1300	+7	+1.6	+130

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אמפיק ש	— הפסקת מסחר —				
אידיבי פתוח 2.0	— הפסקת מסחר —				
אינקובה 1שח	1700	1114			+446
אינקובה 5שח	*1093	782	-57	-5.0	-2972
* ביצוע חלקי 97.08%					
אלגר ש	10735	148	+540	+3.3	+365
אלגר ב	10930	22.0			+25.0
אלרן ש	3378 תב	3021	+210	+6.6	+9451
אלרן ב	3409 תב	407	+238	+7.5	+1128
אברשר בכ' 1.0	— הפסקת מסחר —				
אמפיק 1.0	245	2671	+2	+.8	+3102
אמפיק 5.0	165.0	1144	+4.0	+2.5	+1485
גולת השקעות 1שח	1339	40.0			-75.0
חברה לישראל 1שח	8180	181	+160	+2.0	+69.0
חברה לישראל 5שח	5360	259			-49.0
חלפסון 0.1	115800				
חלפסון 1.0 ש	24080	52.0			-37.0
אגמא א 0.5	19514 קן		+929	+5.0	+389
פועלים השק ש	5908	610	+60	+1.0	+314
לאומי השק 0.1	— הפסקת מסחר —				
דיסקונט השק ש	2385	6415	+50	+2.2	+6185
מפתח השק ש	14860	8.0			-12.0
כור השק אגח 124	11000				
מירון 1.0	1922	24.0	+1	+.1	+26.0
מירון 5.0	970 תב	4828	+70	+7.8	+5548
ישום החזקות 1שח	263	28838	+11	+4.4	+15017
יצוא ש	10100	271	+418	+4.5	+508
ירדן א 0.1	3250	285	-125	-3.7	-210
כלל ישראל 10.0	851	3954	+1	+.1	+2457
כלל ישראל 50.0	709	1218	+1	+.1	+66.0
לנדוק 0.1	6300	420	+298	+5.0	+414
לנדוק 0.5	1980	1131			+326
מגור מ"ר 1 ש"ח	784	2425	-16	-2.0	-5841
מגור מ"ר 5 ש"ח	440	4695	-11	-2.4	-10069
עוז השק ב 0.1	3800	36.0	+50	+1.3	+64.0
עוז השק 0.5	1955	172			-9.8
מן השק ש	6300	295	+170	+2.8	+617
פמה א 0.1	10800	426	+400	+3.9	+494
פמה 0.5	6930	749			-57.0
פריון ב 2.5	5625	513	+5	+1	+86.0

מחקר ופיתוח

גליל טכנולוגיות	425	750			+1560

דלק ונפט

דלק חיפושים 1.0	2978	245			-11.0
דלק חיפושים 5.0	1698 תב	745	+180	+8.7	+2645
דלק נפט אפ 2	934	1141	+34	+3.8	+3584
ים חיפושי נפט	15530	40.0	+580	+2.0	+15.0
סהריל 1.0 בכוה	641	5407	+58	+10.0	+6777
סהריל 5.0 בכוה	519 תב	3529	+47	+10.0	+3726
יואל 5.0	2479 תב	1567	+174	+7.6	+2914
מ.ג.ב. 1.0	3650	262	+65	+1.8	+49.0
מ.ג.ב. 5.0	1590	903	+30	+1.9	+908
סהריל ב 0.8	4950	128	+10	+.2	+128
זמן אנר נפט 1.	272	1275			-241
זמן אנר נפט 5.	190.0	4972			-3014
נפטא ש	1411200	1.0			-1.0

נסחרות במט"ח

גוית ב	— הפסקת מסחר —				

שערי מטבע חוץ ביום 3.10.86

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	+0.0010	1.45	1.52	1.45	1.52	1.45	1.52	1.4768	1.4952	1.4753	1.4937	1.4748	1.4933	1.4847
1 מארק גרמני	+0.0062	0.72	0.76	0.72	0.76	0.72	0.76	0.7358	0.7450	0.7357	0.7449	0.7358	0.7446	0.7398
1 לישט	+0.0096	2.08	2.18	2.09	2.19	2.08	2.19	2.1281	2.1546	2.1246	2.1511	2.1237	2.1504	2.1409
1 פרנק צרפתי	+0.0018	0.22	0.23	0.22	0.23	0.22	0.23	0.2246	0.2274	0.2245	0.2273	0.2242	0.2278	0.2258
100 ינים יפאניים	+0.0010	0.94	0.99	0.94	0.98	0.94	0.98	0.9571	0.9690	0.9564	0.9684	0.9576	0.9697	0.9625
1 גולדן הולנדי	+0.0053	0.64	0.67	0.64	0.67	0.63	0.67	0.6511	0.6593	0.6509	0.6590	0.6502	0.6584	0.6545
1 פרנק שוויצרי	+0.0088	0.89	0.94	0.89	0.93	0.89	0.93	0.9080	0.9201	0.9069	0.9182	0.9070	0.9184	0.9128
1 כתר שוודי	+0.0012	0.21	0.22	0.21	0.22	0.21	0.22	0.2151	0.2177	0.2148	0.2174	0.2147	0.2174	0.2161
1 כתר נורבגי	+0.0010	0.20	0.21	0.20	0.21	0.19	0.21	0.2013	0.2038	0.2011	0.2036	0.2012	0.2037	0.2022
1 כתר דני	+0.0016	0.19	0.20	0.19	0.20	0.19	0.20	0.1950	0.1974	0.1947	0.1972	0.1947	0.1972	0.1959
1 מארק פיני	+0.0017	0.30	0.31	0.29	0.31	0.29	0.31	0.3025	0.3063	0.3022	0.3060	0.3022	0.3060	0.3041
1 דולר קנדי	+0.0014	1.05	1.10	1.04	1.09	1.04	1.10	1.0651	1.0784	1.0628	1.0761	1.0644	1.0778	1.0707
1 דולר אוסטרלי	+0.0040	0.89	0.98	0.90	0.97	0.91	0.97	0.9370	0.9482	0.9354	0.9471	0.9364	0.9482	0.9405
1 ראנד דרא"פ	+0.0049	0.43	0.52	0.40	0.67	0.45	0.62	0.6653	0.6736	0.6651	0.6734	0.6636	0.6728	0.6689
10 פרנקים בלגיים	+0.0029	0.35	0.36	0.34	0.36	0.34	0.36	0.3547	0.3591	0.3545	0.3587	0.3544	0.3588	0.3566
10 שילינגים אוסטריים	+0.0086	1.03	1.08	1.03	1.08	1.02	1.07	1.0455	1.0585	1.0448	1.0579	1.0451	1.0565	1.0513
1000 לירטות איטלקיות	+0.0081	1.04	1.10	1.04	1.11	1.03	1.11	1.0659	1.0792	1.0629	1.0761	1.0617	1.0751	1.0685
1 "סל" (ECU)	+0.0116	—	—	—	—	—	—	1.5344	1.5585	1.5336	1.5528	—	—	1.5430
1 דינר ירדני	+0.0029	4.19	4.45	4.08	4.34	4.17	4.41	—	—	—	—	—	—	4.2611
1 לירה לבנונית	+0.0002	—	—	0.32	0.34	0.20	0.40	—	—	—	—	—	—	0.3374
1 לירה מצרית	+0.0006	0.78	0.85	0.74	0.79	0.76	0.81	—	—	—	—	—	—	0.8166

דולר יציג 1.4853 | סל 1.4970

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	3964.12	3908.79
אביקה	34100.63	33846.67
אגמ	197.06	195.15
אדיר	1326.67	1302.20
אדם	1736.41	1712.68
אופק	1600.00	1568.41
אור	387.94	379.91
אורון	145.11	142.16
אחדי	215.13	211.71
אורן	615.93	607.89
אריאל	5161.82	5101.18
אירית	3775.35	3695.41
אריס	4054.15	3966.24
ארגון	584.66	572.99
אלון	500.17	489.70
אלומה	586.37	574.94
אגן	461.74	454.63
אש	117.51	115.25
אשל	164.52	161.54
אתגר	191.49	190.55
בהדה	1752.12	1717.77
ברוש	—	—
ברק	386.52	378.75
בתים	745.97	731.37
גביש	1156.12	1123.54
גבע	861.64	846.87
גורן	565.33	562.92
גיא	7737.31	7624.85
גיל	2390.36	2343.83
גלית	509.04	501.81
דוכיפת	293.33	290.44
דוגמה	540.33	525.68
דולב	189.56	185.47
דורון	1226.35	1203.31
דותן	216.99	212.79
דליה	419.39	412.32
דרור	522.99	517.60
דקל	267.44	261.81
הדס	290.57	287.67
הדר	413.15	405.62
הבית	2504.66	2452.94
הוד	16297.26	16056.17
זיו	15278.27	15051.56
זמיר	685.01	670.28
חבצלת	127.38	124.58
חליפין	112.1	111.61
חלמיש	557.53	546.24
חן	112.53	112.08
חצב	1177.55	1150.08
טל	4535.99	4265.37
יובל	667.56	654.46
יהלום	1626.42	1594.49
יהודית	31448.44	31145.05
יונה	567.20	554.82
כוכב	819.36	803.42
כחל	114.19	111.54
כלנית	463.50	455.65
כספית	612.79	605.45
כרמל	116.00	113.73
כתר	921.48	904.11
להב	3570.89	3501.41
לפסקיע	99924.42	98274.59
לפיד	11689.54	11465.47
לים	1482.04	1451.85
לבם	822.03	805.39
מכור	981.57	962.1
מבנה	2855.10	2828.30
כנר	191.23	188.45
מגוון	2618.80	2593.80
מגל	628.00	615.76
מור	1229.40	1211.90
מורן	685.60	679.13
מגה	23833.33	23229.27
מיטב	739.37	724.71
מסף	3071.30	3011.10
מעיין	644.06	631.58
מקפה	852.46	835.68
מרגלית	998.84	979.20
מרום	965.97	947.32
נבט	21111.16	20798.23
נביף	661.31	649.09
נטע	386.01	378.45
נילי	4221.24	4159.04
סגן	456.50	447.99
סגולה	118.35	115.99
סלע	839.94	823.11
סנונית	580.50	569.09
ספר	624.50	612.50
ספיר	493.69	491.23
עופר	671.65	658.80
עידית	1727.85	1694.50
עידו	5898.52	5813.26
עמר	1110.77	1086.18
עמת	2092.72	2072.17
ענבר	550.80	538.70
ערמון	134.91	132.27
פא	1224.25	1200.91
פנר	500.79	490.77
פנינה	520.31	510.09
פרח	100.82	100.43
צבר	860.85	842.36
צמיחה	6363.14	6270.73
צפרת	1494.99	1465.65
קליע	1704.60	1696.09
רונית	15894.32	15747.50
רימון	103.51	103.22
רקפת	551.71	542.86
רקפי	646.95	632.49
שבט	656.82	643.98
שהם	826.22	806.22
שירה	319.49	317.25
שמיר	308.27	302.18
שנהב	610.17	601.62
שסק	561.49	547.76
שקד	160.95	157.76
תאנה	180.15	178.37
תבור	—	—
תדהר	381.58	379.68
תהילה	88.33	86.39
תירוש	420.57	415.63
תמה	187.28	183.71
תפוז	174.15	172.06
תרשיש*	1258.52	1233.85
תשרי	395.21	389.48

שערי אגרות חוב

הסדרה	השער	השינוי בנקי
4% מלוות (100% הצמדה)		
ש4001	536197.0	
ש4002	519415.0	
ש4003	525302.0	
ש4004	515000.0	
4.25% מלווה מדינה (שנתיו)		
ק–301 תשואה 3.50%		
4101	313.6	+1.3
ק–302 תשואה 3.79%		
4102	121.6	+1.2
4103	116.8	+1.2
ק–303 תשואה 3.91%		
4104	112.5	+.6
4301	112.5	+.6
ק–321 תשואה 4.63%		
4201	104.0	+.3
4202	102.0	+.3
4203	100.0	+.3
4204	96.5	+.4
4205	94.6	+.4
4206	92.7	+.3
4207	92.3	+.3
4208	91.0	+.3
4302	106.0	+1.2
4303	109.6	+.3
ק–341 תשואה 4.00%		
4304	107.2	+1.4
ק–342 תשואה 4.43%		
4305	93.3	+.5
7%		
ק–201א' תשואה 1.82%		
ש3601	35015.0	-107.0
ק–201ב' תשואה 3.04%		
ש3602	30886.0	+67.0
ק–202א' תשואה 2.20%		
ש3603	29625.0	+389.0
ק–202ב' תשואה 2.45%		
3604	26363.0	+56.0
ק–203א' תשואה 2.32%		
ש3605	24187.0	+7.0
ק–203ב' תשואה 2.35%		
ש3606	23215.0	+94.0
ק–203 ב' תשואה 2.33%		
ש3607	21597.0	+54.0
ק–203ד' תשואה 2.25%		
ש3608	20507.0	+43.0
ק–204 א' תשואה 2.53%		
ש3609	19311.0	+9.0
ק–204 ב' תשואה 2.45%		
ש3610	17475.0	+37.0
ק–204 תשואה 2.52%		
ש3611	16851.0	+165.0
ש3612	16341.0	+162.0
ק–205 תשואה 2.42%		
ש3613	15444.0	+135.0
ש3614	14826.0	+131.0
ש3615	13689.0	+123.0
ש3616	12533.0	+115.0
ק–206 תשואה 2.51%		
ש3617	11770.0	+83.0
ש3618	11393.0	+83.0
ש3619	10485.0	+78.0
ק–207 תשואה 2.45%		
ש3620	9939.0	+118.0
ש3621	9442.0	+115.0
ש3622	8516.0	+104.0
ק–208 תשואה 2.46%		
ש3623	7992.0	+99.0
ש3624	7526.0	+94.0
ק–209 תשואה 2.38%		
ש3625	6907.0	+95.8
ש3626	6390.0	+89.0
ש3627	5928.0	+84.0
ק–210 תשואה 2.66%		
ש3628	5374.0	+33.0
ש3629	5035.0	+29.0
ש3630	4857.0	+50.0
ק–211 תשואה 2.69%		
ש3631	4454.0	+24.0
ש3632	4195.0	+24.0
ש3633	3962.0	+22.0
ק–212 תשואה 2.66%		
3634	3497.0	+20.0
ש3635	3307.0	+19.0
ש3636	3185.0	+19.0
ק–213 תשואה 2.72%		
ש3637	2980.0	+25.0
ש3638	2774.0	+23.0
ש3639	2540.0	+22.0
ק–214 תשואה 2.69%		
ש3640	2096.0	+5.0
ש3641	1817.0	+4.0
ק–215 תשואה 2.70%		
3642	1656.0	+3.0
ש3643	1437.0	+3.0
ק–216 תשואה 2.69%		
3644	1282.0	-3.0
3645	1156.8	-2.0
4.35% מלווה מדינה (גליל)		
ק–231 תשואה 4.46%		
3701	904.5	+4.5
ק–232 תשואה 4.30%		
3702	699.1	+14.1
ק–233 תשואה 4.30%		
3703	619.0	-2.0
3704	529.9	-1.7
ק–251 תשואה 4.59%		
3751	281.9	-2.5
ק–252 תשואה 4.40%		
3752	111.3	+1.9
3753	106.9	+1.9
ק–253 תשואה 4.59%		
3754	98.5	+.4
3755	94.7	+.3
3756	91.3	+.3
3757	89.5	+.3
3758	87.8	+.3
3759	87.4	+.3
3760	86.2	+.3
ק–271 תשואה 4.55%		
3826	99.5	+1.0
3827	97.6	+1.0
3828	94.1	+.9
3829	92.3	+1.0
3830	90.5	+1.0
3831	90.1	+.9
3832	88.8	+.9
ק–290 תשואה 4.43%		
3901	105.2	+.3
3902	96.0	+1.7
3903	97.5	+1.2
ק–291 תשואה 4.49%		
3904	98.2	+.3
4% מלווה פיתוח (90% הצמדה)		
ש3115	— הפסקת מסחר —	
ש3116	227600.0	+1400.0
ש3117	237800.0	+1400.0
ש3118	230100.0	+99.0
4%–6%–7% מלווה פיתוח המדינה (80% הצמדה)		
ש3201	197300.0	+299.0
ש3202	202800.0	+2000.0
ש3203	197100.0	
ש3204	192300.0	+100.0
ש3205	188250.0	
ש3206	186950.0	+2100.0
ש3210	180450.0	
ש3211	180868.0	
ש3212	172700.0	+600.0
ש3213	167100.0	
ש3214	165500.0	
6%		
ש3501	161200.0	
ש3502	159300.0	-300.0
ש3503	142995.0	
ש3504	144100.0	
ש3505	142000.0	
7%		
ש3521	136700.0	+400.0
ש3522	130500.0	+800.0
ש3523	123900.0	+400.0
ש3524	123800.0	
ש3525	121400.0	
ש3526	121400.0	
ש3527	118800.0	+1200.0
ש3528	114600.0	+700.0
ש3529	114300.0	+800.0
ק–704 תשואה 3.14%		
ש3530	112947.0	+462.0
ש3531	112660.0	+470.0
ש3532	109362.0	+457.0
ש3533	109203.0	+466.0
ש3534	102992.0	+441.0
ק–705 תשואה 3.15%		
ש3535	103102.0	+292.0
ש3539	101417.0	+322.0
ק–706 תשואה 3.19%		
ש3536	102929.0	+492.0
ש3537	102817.0	+492.8
ש3538	96776.0	+464.0
ש3540	100862.0	+519.0
ש3541	97458.0	+501.0
ש3542	97314.0	+512.0
ש3543	92571.0	+489.0
ק–707 תשואה 3.31%		
ש3544	92451.0	+671.0
ש3546	90134.0	+671.0
ש3547	89937.0	+671.0
ש3548	89839.0	+673.0
ש3550	85128.0	+649.0
ש3551	84803.0	+650.0
ק–708 תשואה 3.20%		
ש3545	98143.0	+198.0
ש3549	85143.0	+187.0
ש3552	78140.0	+172.0
ש3554	77980.0	+172.0
ש3555	77980.0	+172.0
ק–709 תשואה 3.30%		
ש3553	77536.0	+171.0
ש3571	67208.0	+148.0
ק–710 תשואה 3.35%		
ש3556	74050.0	+164.0
ש3558	73931.0	+164.0
ש3559	73317.0	+158.0
ש3560	67484.0	+150.0
ש3561	67299.0	+149.0
ק–711 תשואה 3.36%		
ש3557	74483.0	+594.0
ש3572	67691.0	+568.0
ק–712 תשואה 3.30%		
ש3573	67426.0	+150.0
ש3574	62173.0	+137.0
ש3577	62109.0	+137.0
ש3578	57380.0	+127.0
ק–713 תשואה 3.35%		
ש3575	61889.0	+137.0
ש3576	61719.0	+137.0
ש3579	56959.0	+127.0
ק–714 תשואה 3.38%		
ש3580	52959.0	+468.0
ש3581	48153.0	+417.0
ש3582	46355.0	+415.0
ש3585	43070.0	+394.0
ק–715 תשואה 3.14%		
ש3584	41247.0	+396.0
ש3585	39108.0	+384.0
ש3586	35414.0	+355.0
ש3588	35362.0	+361.0
ק–716 תשואה 3.19%		
ש3587	35508.0	+417.0
ש3591	32356.0	+387.0
ש3592	32321.0	+387.0
ש3593	32268.0	+387.0
ק–717 תשואה 3.14%		
ש3589	32287.0	+329.0
ש3594	30781.0	+320.0
ש3596	29416.0	+312.0
ש3597	29328.0	+312.0
ק–718 תשואה 3.14%		
ש3590	32165.0	+71.0
ש3595	30648.0	+67.0
3 סד' 81	103.2	
מימון 157	100.9	
מימון 160	102.9	+5.0
ם סד' 82	102.1	
ם סד' 85	100.8	+.5
ו סד' 1	98.5	
5% מלווה פיתוח המדינה (בריבית משתנה צמודה)		
ש2001	131000.0	
ש2002	131200.0	+200.0
ש2003	126280.0	+200.0
ש2004	127300.0	
ש2005	119000.0	
ש2006	118580.0	+200.0
ש2007	116700.0	+200.0
ש2008	115300.0	+300.0
ש2009	117400.0	
ש2010	116200.0	+300.0
ש2011	114300.0	-300.0
ש2012	112500.0	
ש2013	114100.0	+300.0
ש2014	111200.0	+300.0
ש2015	108900.0	
ש2016	111400.0	+100.0
ק–108 תשואה 3.55%		
ש2017	109438.0	+55.0
ש2019	109124.0	+45.0
ש2020	105928.0	+44.0
ק–109 תשואה 3.60%		
ש2018	109958.0	-241.0
ש2021	106549.0	-257.0
ק–110 תשואה 2.50%		
ש2022	101738.0	+412.0
ק–111 תשואה 3.50%		
ש2023	100474.0	+437.0
ק–112 תשואה 3.30%		
ש2024	94212.0	+452.0
ש2027	93795.0	+488.0
ש2031	86774.0	+475.0
ק–113 תשואה 3.30%		
ש2025	97817.0	+656.0
ש2026	97497.0	+658.0
ק–114 תשואה 3.24%		
ש2028	94379.0	+765.0
ש2030	89739.0	+748.0
ק–115 תשואה 2.68%		
ש2029	98242.0	+194.0
ש2033	83101.0	+178.0
ש2035	76298.0	+168.0
ק–116 תשואה 3.14%		
ש2032	87564.0	+193.0
ש2034	82711.0	+182.0
ש2036	75911.0	+167.0
ק–117 תשואה 2.59%		
ש2037	72758.0	-555.0
ש2052	61116.0	-525.0
ק–118 תשואה 3.40%		
ש2038	71820.0	+160.0
ש2040	69129.0	+154.0
2051	65374.0	+145.0
ק–119 תשואה 2.95%		
ש2039	69485.0	+151.0
ש2041	65769.0	+145.0
ק–120 תשואה 3.66%		
ש2053	59733.0	+185.0
ק–121 תשואה 2.85%		
ש2054	56038.0	+122.0
ש2056	51854.0	+113.0
ש2058	47167.0	+87.0
ש2060	44907.0	+97.0
ק–122 תשואה 3.46%		
ש2055	53446.0	+126.0
ש2057	51281.0	+95.0
ש2059	48122.0	+107.0
ק–123א תשואה 3.00%		
ש2061	35899.0	+74.0
ק–123ב תשואה 1.67%		
ש2062	32348.0	+66.0
ק–123ג תשואה 1.86%		
ש2063	31595.0	+62.0
דולרים		
ם 18	101.7	30/09/86
ם 19	100.1	-.1
ם 20	100.0	-.5
ם 21	104.0	+.8
ם 22	104.0	-.2
ם 23	93.0	-.3
מימון 23	102.4	-.2
ש24	92.3	-1.4
ש25	92.9	-.2
ש26	90.8	+.6
ש27	91.3	-.2
ש28	88.1	
ש29	86.6	+.8
ש30	95.5	+.2
ש31	97.3	-.2
תית 15	89.6	31/08/86
32	87.2	-.8
33	90.8	29/09/86
3	92.1	29/09/86
סד' 34	102.3	+1.5
סד' 35	103.8	02/10/86
אגרות חוב בנקי מנוכות כמפ		
אגמא ב	108.0	07/08/86
יקום ש	87.2	30/09/86
ישראל 11	97.1	15/09/86
ישראל 12	97.1	15/09/86
ישראל 13	108.7	25/09/86
ישראל 14	98.0	25/09/86
מגיב 24 ש	85.9	30/09/86
מגיב 25 ש	84.9	29/09/86
מגיב 26 ש	84.9	15/09/86
מגיב 28 ש	84.8	28/09/86
מגיב 30 ש	85.7	15/09/86
ה מימון 1	84.8	
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
ק–601 תשואה 9.50%		
סד' 2501	152.8	-1.8
סד' 2502	150.1	-1.8
סד' 2503	145.3	-1.8
ק–602 תשואה 9.99%		
סד' 2504	144.2	+.6
סד' 2505	138.6	+.6
ק–603 תשואה 9.35%		
סד' 2506	134.1	-.1
סד' 2507	129.4	-.1
ק–604 תשואה 6.00%		
סד' 2508	98.1	-.6
ישראליט צמוד דולר ריבית קבועה		
ק–901 תשואה 9.77%		
7001	225.8	-.7
7002	218.8	-.7
ק–902 תשואה 9.80%		
7003	208.9	-.7
7004	192.2	-.7
ק–903		
7005	— הפסקת מסחר —	
ק–904 תשואה 9.90%		
7006	168.7	-2.0
ק–905 תשואה 9.40%		
7007	159.4	+.3
7008	151.4	+.3
ק–906 תשואה 8.98%		
7009	148.4	-4.2
ק–907 תשואה 9.70%		
7010	141.9	+.5
ק–908 תשואה 9.72%		
7011	133.9	-.2
7012	129.2	-.2
ק–909 תשואה 9.42%		
7013	123.1	+.5
ק–910 תשואה 9.88%		
7014	105.6	-.4
ק–911 תשואה 9.75%		
7015	87.9	+.1
7016	87.1	+.1
7017	89.2	+.2
7018	89.0	+.2
7019	89.3	+.2
7020	89.1	+.1
7021	88.3	+.1
7022	88.0	+.2
ק–951 תשואה 9.78%		
7201	85.9	-.2
7202	84.3	-.3
7203	84.0	-.3
7204	84.4	-.2
7205	84.5	-.4
ישראליט צמוד דולר ריבית משתנה		
ק–801 תשואה 3.09%		
ש6101	11962.0	+122.0
ק–802 תשואה 3.86%		
ש6102	6929.0	+34.0
ק–803 תשואה 3.90%		
ש6103	6188.0	+41.0
ק–804 תשואה 3.95%		
ש6104	5744.0	+11.0
ש6105	5443.0	+10.0
ק–805 תשואה 4.30%		
ש6106	5171.0	-84.0
ש6107	4977.0	-81.0
ק–806 תשואה 4.30%		
ש6108	3571.0	+7.0
ש6109	3394.0	+7.0
ש6110	3334.0	+7.0
ק–807 תשואה 4.60%		
ש6111	2737.0	-19.0
ש6112	2654.0	-19.0
ק–808 תשואה 4.59%		
ש6113	1782.0	+11.0
ק–821 תשואה 4.75%		
ש6151	721.6	+11.8
ש6152	687.8	+8.1
ק–822 תשואה 4.82%		
ש6153	600.5	+3.0
ש6154	589.7	+2.9
ק–823 תשואה 4.75%		
ש6155	382.3	+4.8
ק–824 תשואה 4.86%		
ש6156	386.5	-4.2
ק–825 תשואה 4.98%		
ש6157	226.6	
ש6158	214.6	
ק–826 תשואה 4.95%		
6159	182.4	-1.7
ק–827 תשואה 4.88%		
6160	171.8	+.3
6161	165.9	+.3
ק–828 תשואה 5.04%		
6162	147.9	-2.5
ק–829 תשואה 4.85%		
6163	139.4	+.3
6164	134.8	+.3
ק–830 תשואה 4.82%		
6165	126.2	+.9
ק–831 תשואה 4.98%		
6166	118.8	+.2
6167	115.6	+.1
6168	113.8	+.2
ק–832 תשואה 4.88%		
סד' 6169	108.6	-1.2
ק–833 תשואה 4.75%		
6170	103.0	+1.3
ק–834 תשואה 4.74%		
6171	72.5	+.8
6172	72.1	+.8
ק–851 תשואה 4.75%		
6801	80.5	+.9
אל־אופ 86	788.0	+2.0
אלביט 85	282.8	
אלקו 85	1193.0	
אלקטרה 83	59.4	
טאיפס 85	714.0	
תדיראן 84	96.5	
תדיראן 85	400.0	

هكذا من الاصل

مكذا من الاجل

מהבלטות ל"מרקס אנד ספנסר"

הציבור ניצל לפחות 250 מיליון דולר "ירוקים" שברשותו למימון נסיעות לחו"ל. החסכון ירד ל־19 אחוז מהתוצר

מאת מוריה אבנימלך

מאומדן שנעשה באוצר עולה כי הציבור ניצל לפחות 250 מיליון דולר מזומנים שהיו ברשותו לנסיעות לחו"ל.

עד לאחרונה נצלו אנשים פרטיים את מלוא הקצבה, בסך 800 דולר, וכן רכשו שירותי קרקע ובסך הכל הוציאו 1100 דולר לנוסע. כיום מנצלים נוסעים כ־400 דולר בלבד, ומצמצמים רכישת שירותי קרקע.

הקטנת כמות הדולרים במזומן הינו אחד המקורות למימון הצריכה הגדלה. מקור נוסף הינו יציאה מתכניות חסכון: קרנות השתלמות, קופות גמל, תוכניות חסכון הלוויות, פקדונות בנקאיות בהסדר שהגיעו ל"נקודת יציאה" ואג"ח עם אופציה לפדיון מוקדם וכבון גליל 3%.

לדברי סגן שר האוצר, עדי אמוראי, יש ניצול של אופציות היציאה מתכניות החסכון אף כי המדינות הם "פוטנציאל לסיחור".

באוצר ובמשרדים הכלכליים מביעים דאגה מגידול הצריכה וגידול היבוא שיסתכם השנה ב־17%.

מדאיג עוד יותר הוא הירידה ברמת החסכון, ל־19 אחוז מהתוצר – השיעור הנמוך ביותר מזה 16 שנה. עד לפני שנתיים היה החסכון 30 אחוז מהתוצר, ובשנה שעברה ירד החסכון ל־24 אחוז.

במשרד האוצר מצפים לראות מה יקרה בחודשים הקרובים. לצד המגמות "ראגה" נשמעים גם "דברי הרגעה". מנכ"ל האוצר, פרופ' עמנואל שרון, התבטא לאחרונה כי צריכת מוצרי צריכה היא הידוש "בלאי" רגיל.

סגן שר האוצר, עדי אמוראי, פתות רגוע, בעיקר לנוכח מרכיב היבוא בצריכה והירידה בחסכון. לדבריו, יש סיכוי שאחרי החגים ירגע גל הקניות, ואנשים יתחילו להחזיר אשראי שקבלו מרשתות השיווק ויקטינו צריכה במקביל.

שר הכלכלה והתכנון, גד יעקבי, אינו שותף להנהרות המרגיעות של האוצר. לדבריו, יש בהחלט מקום לדאגה מהתרחבות הצריכה, ולפעולות לצמצום האשראי הצרכני.

רווח בסך 3.7 מיליון ש"ח לאי.די.בי אחזקות בנקאיות

מאת יואב יצחק

חברת האחזקות אי.די.בי, המחזיקה ב־67% ממניות בנק דיסקונט, וב־85% ממניות חברת אי.די.בי פיתוח, הרוויחה במחצית השנה הראשונה של 1986, סכום של 3.7 מיליון ש"ח.

הרווחים, שנערכו על פי כללי החשבונאות שנקבעו בגילוי דעת מס' 36 של לשכת רואי החשבון, אינם כוללים נתוני השוואה, בהעדר נתונים מתואמים אצל חלק מהחברות הנמנות על קבוצת אי.די.בי.

הרווח של אי.די.בי אחזקות, כולל בתוכו את חלקה של חברת האחזקות ברווחי בנק דיסקונט במחצית השנה האמורה (1.7 מיליון ש"ח), ואת חלקה ברווחי אי.די.בי פיתוח – שהסתכם ב־4.8 מיליון ש"ח. בסקירת המנהלים, שצורפה לדוחות הכספיים מסר יו"ר מועצת המנהלים, והמנהל הכללי של אי.די.בי אחזקות בנקאיות מר רפאל רקנאטי, כי ההון העצמי המתואם של חברת האחזקות לתום תקופת הדו"ח, הסתכם ב־780 מיליון ש"ח. כמו כן מסר רקנאטי את הדוחות הכספיים של חברת אי.די.בי פיתוח, מהם עולה, כי החברה הרוויחה בששת החודשים הראשונים של 1986 סכום של כ־4.8 מיליון ש"ח. ההון העצמי של אי.די.בי פיתוח הסתכם ב־404 מיליון ש"ח.

בדומה לראשי הקונצרנים האחרים, מסביר גם רקנאטי, כי התוצאות הושפעו במידה רבה מהמדיניות הממשלתית. לדבריו, "התעשיה בישראל נאלצה להתמודד במחצית השנה הראשונה של 1986, עם האילוצים הכלכליים שהוטלו עליה במסגרת התוכנית הכלכלית. הקפאת מחירים, עליית עלויות מימון, וזחילת השכר והקפאת שער החליפין, פגעו בפעילות מפעלי התעשייה וברווחיותה". התעשייה לשוק המקומי ניצלה לדבריו, מהגידול בצריכה המקומית, אולם התעשייה הבטחונית והתעשיה ליצוא נפגעו קשה, בגלל הקיצוץ בתקציבי מערכת הבטחון והפגיעה במערכת עידוד היצוא, "שלא השכילה להתאים עצמה לשינויים בשערי החליפין של המטבעות".

גיוס הון בארה"ב ייבחן בשבוע המסחר ישראל־אמריקה

מאת משה גבע

נציגים של חברות ישראליות יוכלו ללמוד על דרכים לגיוס הון בבורסה האמריקאית, מסגן נשיא הבורסה של ניו־יורק, מרשה קרמר.

קרמר, המתמחה בחקר שווקים, תשתתף בשבוע המסחר ישראל־אמריקה שמארגנת לשכת המסחר ישראל־אמריקה בחודש הבא, ותרצה על היתרונות ההסדרנות בבחירת שוק ניירות הערך, שבו יוסחרו מניותיהן של חברות המעוניינות להשקיע בפרוייקטים משותפים לישראלים ולאמריקאים.

השיחות הנושא היא לנוכח הקשיים בהם נתקלו בשנה האחרונה חברות ישראליות רבות, שביקשו לגייס הון בבורסה האמריקאית.

בנוסף לקרמר, ישתתפו בשבוע המסחר ישראל־אמריקה נציגים של חברות ענק, כגון "מרטין מרייטה" ו"בלי הליקופטרים" ומלקום פורבס – שהינו המו"ל של כתב העת הכלכלי הנודע "פורבס".

בסיום ספטמבר ההפכפך – עצבנות בוול־סטריט

על רקע הרפורמה במס, הגידול בגרעון המסחרי, העדר השגים בכינוס 7 המדינות המתועשות ואכזבה ממדיניות הריבית של יפן וגרמניה – צפוי שוק "דובים" באוקטובר

מאת שולה פרומר

תחושת הביטחון, שחזרה לשרור בוול־סטריט לאחר המפולת של 11 בספטמבר, נבלמה באחת, כאשר לאחר שבועיים של רגיעה צנח המדד ב־35 נקודות ומדד הדאו ג'ונס שבר את נקודת ה־1800 כלפי מטה.

אחד ממבחני השוק הגדיר את המפולת של אמצע ספטמבר במלה אחת "סֶבֶה", אך לא ידע כיצד להתייחס אל התופעה. האם ה"סבה" הוא אירוע חד־פעמי בתוך מעדר ה"בול מרקט", שוק השוורים האופטימי המתמשך והחזק ביותר שידעה ההיסטוריה של וול־סטריט מעודה, או שמא מסמן הוא את תחילתו של המיפנה.

אמת: תנודות השוק תנודותיו החריפות מצביעות בבירור על קיומה של אווירת עצבנות ניכרת בקרב משקיעים הממהרים להיפטר מאחזקותיהם, או לאסוף כהיסטוריה מניות נוספות, כל אימת שנושבת רוח מכיוון כלשהו. תופעה זו באה לידי ביטוי בתנודות המדד החזקות כלפי מעלה או מטה, אם כי מחזורי המסחר ממשיכים לשמור על סדר גודל קבוע ומעידים על העדר אווירת פניקה.

קבוצת החברות בסקטור התרופות, שהיו ממובילות ה"בול־מרקט" וקרסו במפולת ספטמבר, החלו לגלות התאוששות: תופעה זו החזירה במידה מסוימת את תחושת הביטחון לסוחרי המניות בבורסה, כאמור עד ליום חמישי 25.9: נפילת השוק באותו יום החזירה את רמות המדד לקודם הנמוכים שלו מחודשים מאי ותחילת ספטמבר.

מתחילת השבוע שעבר מסתמנת מגמת התאוששות וביקושים גוברים והולכים. ברקע – תכנית המיסים החדשה העוברת בוושינגטון, ופרסומים כלכליים כמו הגרעון המסחרי ומצד האינדיקטורים המובילים, וכן אלה האמורים להתפרסם בתוך ימים־יומיים.

אי הראות באשר לכיוון שערי הריבית מחזירה לשוק אלמנטים "דוביים", והיינו ירידות שערים. כינוס שבע המדינות המתועשות בוושינגטון לא הניב השגים ממשיים, כאשר היו ציפיות מסוימות מן הממשל לממשלות גרמניה ויפאן.

סיומו של הרבעון השלישי של השנה מאפשר את חלוקתו באופן ברור לשלושה חלקים מובהקים: יולי – כחודש השקעות קשה מבחינת חוסר יציבותו, אוגוסט – חודש התאוששות "קלאסי", וספטמבר – עת הבניזות הפטאליות. מבחינה היסטורית היה ספטמבר 1986 החודש הגרוע ביותר. מאז 1970 צויינו רק שלושה מתוך שבעה עשר חודשי ספטמבר כחודשי מסחר טובים עם עליות מדד. חודש אוקטובר מקובל אף הוא כחודש גרוע ושישה מתוך שישה עשר חודשי אוקטובר האחרונים אופיינו בעליות שערים. נובמבר ודצמבר נחשבים, סטאטיסטית, כחודשים טובים.

★

סיומו של הרבעון השלישי מביא את ה"Window Dressing" – קישוט תיקי השקעות ע"י מנהלי תיקים, סיום הרבעון משפר את תצוגת סקטור הנפט, התעופה ותעשיית המכוניות כאשר פורד מוסרת מובילה. פגישת רייגן – גורבצ'וב מוסיפה נדבך חיובי להלכי המסחר.

הבנקים למשכנתאות לוחצים להגדיל ההלוואות המשלימות

מאת יואב יצחק

ראשי הבנקים למשכנתאות פנו שוב לבנק ישראל ולמשרד האוצר, בבקשה להגדיל את היקף ההלוואות המשלימות שמעמיד הבנק למשתכנים.

כיום מותר לבנקים למשכנתאות להקצות למשתכנים סכום של עד 18 אלף שקלים חדשים, כהלוואה משלימה – סכום שלטענת הבנקים אינו מספק על שחיקת ערך המשכנתאות המשלימות.

יצויין, כי בנק ישראל התיר לבנקים למשכנתאות בתחילת אוגוסט להעלות את המשכנתאות המשלימות מ־11 אלף שקלים ל־18 אלף שקלים, זאת לאור התנודות שהתפתחה במערכת הבנקאית – נוכח ההלוואות שהזילו הבנקים לספק ללקוחותיהם. הבנקים המסחריים פתחו במבצעים, במסגרתם סיפקו הלוואות לרוכשי דירות ולאחרים, בסכומים גבוהים ביותר שהגיעו עד ל־45 אלף שקלים חדשים.

הבנקים למשכנתאות עמדו בסיטואציה שנוצרה בפני בעיה עיסקית קשה בגלל הוראות בנק ישראל, המגבילות אותם מלספק הלוואות משלימות מעבר ל־18 אלף שקלים. הפסידו לקוחות לטובת הבנקים המסחריים – על אף שהלוואות לרכישת דירות הן ההלוואות שהבנקים למשכנתאות צריכים לספק מכוח תפקידם.

כאמור, ראשי הבנקים למשכנתאות פנו למשרד האוצר ולבנק ישראל, כדי שיאפשרו הקצאת הלוואות בסכומים גבוהים יותר. נודע, כי עתה נשקלת האפשרות להעלות את היקף ההלוואות המשלימות לסכום של כ־25 אלף שקלים חדשים. ההחלטה בעניין זה אמורה להתקבל במהלך אוקטובר. הבנקים למשכנתאות לוחצים לזרז את קבלת ההחלטות, לאור הביקוש ההולך וגובר למשכנתאות נוכח ההתעוררות בשוק הנדל"ן.

הבורסה תספק מידע גולמי על חברות באמצעות חברת־בת

מאת יואב יצחק

הבורסה לניירות ערך תרכז, באמצעות חברת־בת, את מאגרי המידע, מערכות התקשורת הדיגיטלית, ייצור תכנה והספקת שירותי ייעוץ. חברת הבת תפעל באופן מסחרי להלוטין ותספק את שירותיה לחברי הבורסה ולגורמים חיצוניים.

הזיקות לחברה בת מתחייבת מאימוץ מסקנות ועדת בייסקי בנושא ייעוץ השקעות. כזכור, המליצה ועדת בייסקי להוציא את הייעוץ מהבנקים המסחריים ולהסדיר את כל נושא הייעוץ בניירות ערך באמצעות חקיקה מתאימה. המפקחת על הבנקים בבנק ישראל, גליה מאור, אימצה חלק ממסקנות "ועדת בייסקי", והורתה לבנקים לחדול מלספק ייעוץ בסניפים החל מאמצע נובמבר ולהעביר את הייעוץ ליועצים מוסמכים. מאידך, התירה המפקחת לבנקים להמשיך ולספק מידע מהבורסה, באמצעות הסניפים. חברי הבורסה החליטו, כי במקום להקים מאגרי מידע נפרדים, תקים הבורסה מאגרי מידע שישרתו את כל חברי הבורסה. השירותים שתספק חברת הבת יוצעו לחברי הבורסה, תמורת תשלום. הבורסה תספק את האינפורמציה הגולמית גם לצרכנים אחרים – תמורת תשלום, אולם בכל מקרה תעמיד בראש סולם העדיפויות את צרכי הבורסה וחבריה.

יצויין, כי הבורסה עדיין שוקלת על הקמת מאגרי המידע והאמורים; הכנת מאגרי המידע תושלם עד סוף 1986 והם יעמדו לשירות הציבור החל מינואר 1987.

מיליון דולר הושקעו במפעל פלסטיק של קיבוץ גניגר

מאת משה גבע

למעלה ממיליון דולר הושקעו לאחרונה במפעל הפלסטיקה של קיבוץ גניגר, בהקמת מערך ייצור ליריעות פלסטיק מתוחכמות לצורכי חקלאות ומוצרי צריכה.

הקמת מערך הייצור החדש תאפשר חסכון במיליוני דולרים בשנה על ידי מניעת יבוא של מוצרי פלסטיק אלה מחו"ל. יריעות פלסטיק מסוג זה לא יוצרו עד עתה בארץ בהעדר ידע וציוד מתאים.

מערך הייצור החדש של גניגר שנרכש בחו"ל, הוא אוטומטי וממוחשב. בעזרתו יהיה ניתן לייצר יריעות פלסטיק דקות במיוחד. דבר שיאפשר את הגדלת תפוקת מוצרי הפלסטיק של המפעל באלפי טונות בשנה.

מפעל הפלסטיק של גניגר מייצר בהיקף של 10 מיליון דולר בשנה, כאשר קרוב למחצית הייצור מופנית ליצוא. המפעל הינו היצרן הגדול ביותר בארץ ליריעות פוליאתילן לחקלאות בנין ותעשיה.

יצויין שענף הפלסטיקה הוא הענף הגדול ביותר, מבחינת ההשקעות, בתעשיה הקיבוצית. וההשקעה הנוכחית בגניגר תואמת את המגמה להמשיך להשקיע בענף זה.

האוצר דורש לשחוק קצבאות לחלשים לשיעור הקבוע בחוק

מאת שלמה קימר

משרד האוצר דורש לצמצם בתמיכות לשכבות החלשות ולהחזיר לשיעור שנקבע בחוק וההסכמים שבינו לבין המוסד לביטוח לאומי.

התמיכות לשכבות החלשות, לזקנים ושאירים מקבלי הטבה סוציאלית, לנכים, תמיכה להבטחת הכנסה וכו', צמודות לשכר הממוצע במשק ולא למדד המחירים לצרכן.

מאחר שבתקופה האחרונה עלה המדד יותר מאשר השכר הממוצע במשק, הסכים האוצר חד־פעמית ובאופן זמני להבטיח את ערכו הריאלי של התמיכות לנצרכים.

כתוצאה מכך עולות כיום התמיכות על השיעור הנדרש על פי החוק ב־27.5 אחוז.

האוצר מציג עמדת פתיחה, לפיה יקוצצו התמיכות באופן מיידי ומהלם לשיעור הדרוש ויועמדו על גודלן כנדרש על פי החוק. אך אנשי האוצר יודעים כי קשה לבצע קיצוץ כזה במהלך אחד. לפיכך, קיימת באוצר נכונות להחזיר התמיכות לשיעור הקבוע בחוק באופן הדרגתי. אחת הדרכים הנשקלות היא להקפיא התמיכות ברמה הנומינלית שלהן, עד אשר יגיעו לשיעור החוקי. באוצר מקווים, כי בשחיקה קטנה נוספת ניתן יהיה להחזיר את התמיכות לשיעור החוקי בתוך 8 חודשים. העלות התקציבית של מהלך הדרגתי כזה תגיע לכ־40 מליון דולר, סכום אשר לא נלקח בחשבון בתקציב המדינה לשנת 1986.

במשרד האוצר אישרו, כי שר העבודה והרווחה, משה קצב, ניסה להשיג הגדלת בסיס התמיכות תמורת ביטול ההצמדה למדד בשיעור של יותר מ־6 אחוזים, אך הצעת החלטה זו נדחתה בשלב זה.

עפ"י ההערכה הרווחת, יגיעו משרדי האוצר והרווחה להסכמה, באשר לשחיקה הדרגתית של הקיצבאות לשכבות הנתמכות.

המשרה לקליטת העליה
מינהל הסטודנטים התלמידים
דרושים
מדריכים
באוניברסיטה העברית בהר הצופים ובגבעת רם
● הדרישות התפקיד:
– שרות צבאי
– נסיון קודם בעבודה והדרכה
– תלמיד מן המניין במוסד להשכלה גבוהה מהשנה השניה ואילך
– מגורים במעונות
– רצויה ידיעת שפות
המעונינים מתבקשים להגיש מועמדות בטופס מתאים שימסר למח' להברה ותרבות במינהל הסטודנטים רחוב הלל 15 ירושלים.
התפקיד כרוך בשעות עבודה לא מקובלות.
היקף המשרה: – מדריך הבונתי בחצי משרה – רכז תרבות משרה מלאה
את הבקשות יש להגיש עד יום 26.10.86.

לחברה מובילה בתחום תיירות הפנים
דרוש/ה
מקדם/ת מכירות
★ בעל נסיון בתחום תיירות הפנים
★ תנאים טובים ביותר למתאימים
★ עבודה באזור המרכז
★ שכר בסיסי + עמלות
טלפון 04־672424/434 מלי. 057־76138 057־79188. רק בעלי נסיון מוכח יענו (סילבי)

דרוש
מנהל למחנה נוער
באזור הרצליה
כישורים נדרשים: אקדמאי בוגר לימודי ארץ ישראל או גאוגרפיה או הסטוריה של עם ישראל.
★ נסיון בניהול מסגרות חינוכיות דומות.
★ נסיון בהדרכת שיח ותכרה ★ גיל עד 35
פרטים בטלפון 052־447478 052־454686 לא בשבת

משכית
לחנות החרשה בהרצליה
דרושה
מוכרת
הופעה נאה ונסיון במכירות ● תנאים עבודה מיידית
טלפון 052־56164/5 לבתיה

לסניף ירושלים של חברת תיירות גדולה
דרוש/ה
פקיד/ת נסיעות בכיר/ה
SENIOR BOOKING CLERK
הכישורים הדרושים:
● 3 שנות נסיון בעבודות OUTGOING
● שליטה מלאה בעברית ואנגלית
– שפות נוספות יתרון
● תעודת פקיד מורשה או מומחה
מועמדים מתאימים העונים לדרישות הנ"ל מתבקשים לפנות בכתב לת.ד. 672 ירושלים 91006 עבור "פקיד נסיעות בכיר".

למועדון חברים ארצי
דרוש
מנחה חברתי צעיר/ה
בעל תואר אקדמי בתחומי הפסיכולוגיה/חינוך
לארגון פעילויות חברתיות מגוונות, ערבי חברה, סופי שבוע, טיולים, הרצאות וכו'.
– שעות עבודה לא שגרתיות.
בפרטים מלאים לפנות: ת.ד. 9211 ת"א עבור "מנחה". רק פונים מתאימים יענו–סודיות מובטחת

לחברת תקשורת גדולה
דרושות
עובדות
לשעות הבוקר ואחה"צ.
ידע בסיסי באנגלית
טלפון 03־201585 בין השעות 08.30–15.00

לחנות בגד עור ביפו דרושה
מוכרת
לעבודה בשעות הערב
בעלת נסיון, הידועת אנגלית, צרפתית – רצויה
נא להתקשר לפרידה 03־826169 בשעות 10.30־13.00, 19.00־23.00

לרשת מלונות ח. שיף
דרושים:
מבקרי הכנסות
מזכירה אנגלית ועברית
נייט אודיטור
מרכזנית אנגלית ועברית
מסגר אחזקה
צ'קר (קופאי).
המעוניינים יפנו למלון דיפלומט ת"א הירקון 145 או לטלפון 294422 מחלקת כח־אדם.

מלון אלמוג־ים אילת
דרוש
★ מנהל קבלה
★ מנהל למועדון הצריף
עם נסיון
תנאים טובים לאדם המתאים
קורות חיים ונסיון בכתב לשלוח למלון אלמוגים, משרד ראשי אבן־גבירול 68 תל־אביב לידי יהודה

לחברה גדולה בענף האלקטרוניקה
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
★ סוג 3
★ 3 שנות נסיון לפחות!
אפשרויות קידום מהירות!
נא לפנות בכתב־יד לת.ד. 11029 ת"א 61110 עבור מנהח"ש
סודיות מובטחת!

אלרן מחשבים בע"מ
elran computers ltd
דרושים לעבודה מיידית
1. **מדריכים** למערכות תוכנה מסחריות. רצוי ידע בהנהלת"ח.
2. **טכנאי שרות** למערכות PC-IBM נסיון הכרחי.
נא להתקשר: 03־7511882, 7511893 03־7517828

חוק הזדמנות שווה בעבודה, התשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. המפריעים צפויים לעונש על פי החוק.

למלון דיפלומט ירושלים
דרושים:
פקידי קבלה – בוגרי תדמור או עם נסיון
טכנאי קרור – בעל נסיון מוכח במערכות תעשייתיות
גנן נוי
חדרניות – הכשרה במקום.
לפרטים נא לפנות למחלקת כח־אדם מלון דיפלומט ירושלים
טלפון: 02־777188

שופר־סל
לסניף קרית שרת חולון
דרושות
קופאיות
לפנות למנהל הסניף, רח' שרת פינת ששת הימים חולון.

דיפלומט תמרוקים בע"מ
דרוש/ה
נציג/ת מכירות
★ לשווק תמרוקי יוקרה
★ בעל/ת רשיון נהיגה
★ עדיפות לבעלי נסיון במכירת תמרוקים.
נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים לת.ד. 5036, ר"ג 52150

למפעל
נעלי אלים גולי בע"מ
דרושים
★ **גזרן**
★ **עוזר גזרן**
★ **עובדים ועובדות לא מקצועיים**
נסנבאום 29 א. תעשיה בת־ים
טל' (03) 5511955

למרכז הפדגוגי של אורט ישראל
תל־אביב, דרך הטייסים 28
דרושים
1. רכז/ת פרויקט טכנולוגי־חינוכי
2. מעצב/ת לומדת מחשב
3. מתכנת/ת בתחום הלומדה
4. מומחה/ית בנושא הוצאה לאור
מועמדים מתבקשים לפנות לטלפון 03־395052

קופת חולים מאוחדת
לסניפים ברחובות ורמלה
דרושים/ות
סייעים/ות לרופא שיניים
בעלי/ות נסיון של 3 שנים לפחות
המעוניינים/ות מתבקשים/ות לפנות למנהל סניף רחובות רח' בנימין 23, טלפון: 08־457993
★ ★ ★
למרכז הארץ
דרושים/ות
רופאים/ות פנימיים/ות
בעלי/ות נסיון
לגוש דן רחובות וראשל"צ
רופאים/ות מקצועיים/ות
בעלי/ות נסיון.
המעוניינים/ות מתבקשים/ות לפנות למנהל המחלקה הרפואית ברחוב שפרינצק 15 תל־אביב טלפון: 03־255372

לחברת מזון
דרוש
אחראי מחסן
באזור המרכז
עדיפות לקצין או נגד בכיר (מיל') בתחזוקה
לפנות בכתב יד לת.ד. 48013 ת"א עבור אחראי מחסן

למכבסת מלקבוזן אשדוד ימי דרושים
מכונאים בעלי מקצוע
מכבסת תנאי עבודה מתאים לכישורים.
טלפון 832268

למשרד אדריכלים בחיפה
דרוש/ה
אדריכל/ית מנוסה
טלפונים: 04־258399 04־258628

למטפטצקי בע"מ
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
למשרה מלאה
חמישה ימים בשבוע
לפנות ל־03־622536 למנהם

אורט ישראל
דרושים
בת־ים
למרכז חינוך אורט רח' ניצבה 13/א טל' 589186
★ מורה לחינוך גופני (חצי משרה).
★ מדריך למכניקה
★ מדריך למסגרות
אשדוד
לביה"ס הימי והטכנולוגי אורט ע"ש רוגוזין רח' הראשונים, טל' 055־21255/6
★ מהנדס/הנדסאי אלקטרוניקה להוראה (משרה מלאה או חלקית)

לסוכנות ביטוח
קלדנית
כל סוגי הפוליסות
בעלת נסיון, כולל במעבד תמלילים
משרה מלאה – 5 ימי עבודה
להתקשר 03־285297; 293456

לירחון "ביתי"
דיילות מכירה ותצוגה
אינטליגנטיות, נאות, בעלות ניסיון קודם
טל' 03־293131 03־285577

במסגרת פעילותה האינטנסיבית של המועצה הציבורית למען יהדות ברה"מ, לקראת הפסגה שתערך ברייקיאוויק, הפגינה אתמול קבוצת „האמהות למען החופש" בחזית בניין שגרירות ארה"ב בתל אביב. נמסר, כי משלחת המייצגת את „האמהות למען החופש", תצא לרייקיאוויק כדי להדגיש בפני המעצמות את דרישתן להעמיד את נושא יהדות ברה"מ ראשון לכל נושאי הדיונים. בצילום: האמהות בעת ההפגנה אתמול. (צילום: יונתן סלינגר/ישראל סאן)

חברת מת"מ נחשדת בהעלמת דיווחי מע"מ ובחוב עשרות מיליוני דולר

(ע). – חברת מת"מ („משקי תנועת המושבים"), הנחשבת אחת מרשתות השיווק הגדולות במדינה, העלימה דיווחים משלטונות מס־ערך־מוסף במשך 4 שנים והחוב שלה לרשויות לתקופה זו מגיע ל־10 מיליון דולאר – כך טענו חוקרי אגף המכס באוצר אתמול בבית־משפט השלום בתל־אביב, בבקשה למעצר ולשחרור בערבות שהגישו נגד שניים ממנהליה הבכירים של החברה.

שני החשודים הם מנכ"ל מת"מ ויו"ר מועצת המנהלים שלה משה סלומון ומנהל החשבונות הראשי של החברה שאול יהושע.

שלטונות מס ערך מוסף טענו, כי מת"מ היא גוף מסחרי, המשווק תוצרת ומוצרי צריכה שונים למושבים ולקנים חברי מת"מ, דרך 5 מרכזי קניות. היקף פעולות החברה נאמד בעשרות מיליוני דולארים בשנה.

חברה־בת – מת"מ מימון – עוסקת במכירות באשראי, בעסקות־ליסינג ומימון בהיקף כספי נרחב.

חוקרי אגף המכס טענו, כי מביקורת ראשונית עלו חשדות כבדים נגד מת"מ בכל הקשור לדיווחיה לשלטונות מס ערך מוסף. הביקורת והחקירה הקיפו 4 שנות מס ועסקים בשווי עשרות מיליוני דולארים.

החוקרים טענו להלן, כי מת"מ ניכתה תשומות האסורות בניכוי, לא דיווחה על מרכיבי אשראי במכירת כלי רכב, ושהמוסד הכספי של מת"מ קיבל הלוואות גדולות ואת ההוצאות על הלוואות ניכה הגוף המסחרי.

עד כה – 10 מיליון ד' חוב

עוד טענו החוקרים, כי ב־4 שנות המס שעברו ביקורת, לא דיווחה מת"מ על עיסקאות באופן שיטתי למע"מ וגרמה נזק לאוצר המדינה. החברה גם קיזזה תשומות ללא תיעוד חשבונאי מתאים, טענו החוקרים.

חוקרי אגף המכס ציינו, כי מתחשיב ראשוני שערכו עולה, כי חובה של מת"מ לשלטונות מס ערך מוסף נאמד ב־10 מיליון דולאר, (15 מיליון ש"ח).

נגד מנכ"ל מת"מ משה סלומון נטען, כי „לא מסר שום הסבר מניח את הדעת לטענות הנזכרות לעיל".

החשוד השני שאול יהושע, הוא אחראי לכל מחלקת הנהלת החשבונות של מת"מ. נגד חשוד זה מתנהל תיק חקירה נפרד, בקשר לחשדות של השתמטות מתשלום מע"מ, במסגרת עיסוקו כמנהל חשבונות ראשי במת"מ.

החוקרים אמרו, שעליהם לחקור עשרות ספקים ולמיין עשרות אלפי מסמכים, אבל אין הם מתנגדים לשחרור השניים בערבות בטוחה בתנאי שלא יצאו את הארץ ויפקידו דרכוניהם במחלקת החקירות של המכס.

ערבות מקפת

שופט השלום בנימין קהלת החליט לשחרר את שני החשודים בערבות, בתנאים האלה: ערבות בנקאית של מת"מ לשניהם, בסך 100,000 ש"ח, שיעבוד שני מבנים של מת"מ, בבאר־שבע ובקריית גת, על סך מיליון דולאר כל בניין, שיעבוד 10 מכוניות של מת"מ, כל מכונית על סך 5,000 דולאר, עיכוב יציאת החשודים מן הארץ והפקדת דרכוניהם במכס.

לעתירת „נאמני הר הבית" הורה בג"צ לנמק:

מדוע לא לאכוף חוקי בנייה וחוק העתיקות גם בהר־הבית

בית הדין הגבוה לצדק הורה בצו על תנאי למשטרת ישראל, לעיריית ירושלים ולאגף העתיקות לנמק בתוך 60 יום מדוע אינם אוכפים את חוקי הבנייה ואת חוק העתיקות בהר הבית. הצו הוצא אתמול, לעתירת „נאמני הר הבית".

„נאמני הר הבית" טענו בעתירתם, כי הוואקף (ההקדש המוסלמי) מבצע בהר־הבית עבודות בנייה באופן בלתי־חוקי. לטענת העותרים, מדובר בהפרות של חוק תכנון ובנייה והפרות של חוק השמירה על מקומות קדושים.

בעתירה נטען, כי הגשו על כך תלונות למשטרה, לעיריית ירושלים ולאגף העתיקות, אך למרות כל התלונות, אין גופים אלה נוקטים כל צעד כדי למנוע את המשך העבודות בהר הבית, שלטענת העותרים גורמות „הרס המקום הקדוש ביותר לעם היהודי".

העותרים ביקשו מבג"צ להורות למשטרה, לעירייה ולאגף העתיקות למנוע את המשך עבודות הבנייה הנערכות במקום.

בהודעה לבג"צ השיבה המדינה, כי „הקצב האיטי, הגמיש והדיפלומאטי" שבו מטפלות הרשויות בעניין נושא העתירה, יסודו בשיקולי מדיניות. המדינה טענה, כי הרשויות פועלות בעניין זה לפנים משורת החוק. המדינה ביקשה מבג"צ לא להתערב בשיקולי מדיניות – ועל כן למחוק את העתירה על הסף.

השופטים – הנשיא מאיר שמגר, המשנה לנשיא מרים בן־פורת והשופט מנחם אילון – לא נענו לבקשת המדינה למחוק את העתירה והוציאו, כאמור, צו על תנאי, המורה להשיב על הטענות שהועלו בעתירה בתוך 60 יום.

נמסר, כי המשך הדיון המשפטי יהיה לאחר מתן תשובת המדינה.

איגוד המפרסמים יתמודד על זיכיון פרסומת בערוץ השני

מאת משה גבע, העורך הכלכלי של „דבר"

איגוד המפרסמים בישראל יתמודד על זיכיון לשידורי פרסומת מסחרית בערוץ השני של הטלוויזיה. לצורך זה עשוייה חברת הבת של האיגוד פ.מ.ט. (פרסומת מסחרית בטלוויזיה) לשכור שירותי יעוץ מלי האנה, מומחה אמריקאי לתקשורת ובעל תחנת טלוויזיה פרטית בארה"ב.

במפגש שערכו אתמול חברי האיגוד עם האנה, אמר יו"ר איגוד המפרסמים בני גאון, כי בשנה הבאה תשרור תחרות קשה בשוק הפרסום, וכי פרסום בכלי תקשורת אחד יבוא על חשבון בכלי תקשורת אחר.

לדבריו, הפרסום בערוץ השני יהיה „האפקטיבי ביותר", הן ליצרן והן למשווק.

לפי אחת ההערכות שהושמעו במפגש אתמול, יגדל בשנה הבאה תקציב הפרסום הכללי בישראל – הנאמד עתה בכ־220 מיליון דולר בשנה – בכ־30 מיליון דולר.

הנהלת איגוד המפרסמים סבורה, כי בשנה הראשונה לפעולתו, יוקצבו בערוץ השני כ־50 מיליון דולר לפרסום, כאשר כ־20 מיליון דולר מתוכם יבואו על חשבון העיתונות הכתובה.

מנכ"ל איגוד המפרסמים ברוניסלב טאו מחזיק בדעה שלמשך ארוך לא תיפגע העיתונות הכתובה על ידי הפעלת הערוץ השני בטלוויזיה.

מנתח פלאסטי הולנדי שחזר פני 2 ילדות עם מום נדיר

מאת יוסי ליבוביץ', סופר „דבר" בגליל

שני ניתוחים נדירים שנעשו בבית החולים בנהריה בערב ראש השנה במניתוק של תינוקת בת 3 חודשים ושל ילדה בת 9 על־ידי פרופ' ואקרדר מילן, מומחה מהולנד בעל שם עולמי בתחום הניתוחים הפלאסטיים – הוכתרו בהצלחה.

בניתוח הראשון, נותחו פניה של התינוקת בת 3 החודשים המתגוררת באחד ממושבי הגליל, שסבלה ממום נדיר, הנקרא „טרנוטיס", חוסר מחצית האף והופעת רקמה בצורת צינור, בין העין למצח.

בניתוח הפלאסטי המסובך שוחזר האף, תוך שימוש ברקמה העודפת שעל המצח.

ניתוח זה, שבו לקחו חלק רופאי היחידה לכירורגיה פלאסטית בבית־החולים בנהריה, בניהולו של מנהל היחידה ג'קי ג'נברין וכן מומחים לכירורגיה פלאסטית מבית החולים „רמב"ם" בחיפה, הוא נדיר ביותר, ולפי כל הידוע, הוא גם הראשון מסוגו שבוצע בארץ.

בשלב שני, מאוחר יותר, ישופץ אפה של התינוקת בניתוח פלאסטי נוסף.

בניתוח השני, נותחה ילדה בת 9 ממרכז הארץ. היא סבלה מגידול „גירופירבומאטוזיס" גידול שהתפשט על פני מחצית הפנים, כולל גלגל העין, העפעפיים, מחצית האף, הלחי והשפה.

בניתוח הוסר כל הגידול ופרופסור ואקרדר מילן גם שיחזר את העפעפיים.

מכיוון שלילדה הסירו בעבר עין אחת, בגלל מחלתה, סודר בניתוח מקום מיוחד לעין תותבת. מצבן של הילדות שנותחו משביע רצון.

רופא צבאי: התלוננתי על אי־סדרים ועתה מנסים להציגני כחולה־נפש

מבקש צו מבג"צ שימנע מהקרפ"ר לפגוע במעמדו

(ע). – רופא צבאי, בן 32, קצין בדרגת סגן, טוען בעתירה שהוגשה אתמול לבג"צ כי לאחר שהתלונן על אי־סדרים בכלא צבאי, מנסים עתה להציגו כחולה נפש ולשחררו מצה"ל בפרופיל רפואי של 21.

השופטת התורנית בבג"צ שושנה נתניהו הוציאה צו־ביניים, האוסר על קצין רפואה ראשי לפגוע במעמדו, וכן אסרה לשלחו לבדיקה פסיכיאטרית. הדיון בבקשת העותר להוציא צו על תנאי נקבע להיום.

העותר – באמצעות באי־כוחו עורכי הדין רנאטו יארק וחיים לירדן – טוען בעתירה, כי שירת כרופא במתקן כליאה של המשטרה הצבאית. הוא טוען, כי התלונן על אי־סדרים בחלוקת תרופות לאסירים וטען, כי נעשים במתקן הכליאה הזה מעשים בלתי כשרים, אנשיו מתערבים בשיקוליו המקצועיים כרופא ומחלקים תרופות לאסירים שלא על דעתו.

בעקבות הגשת התלונה, הועבר הרופא הקצין ליחידה אחרת ונפתחה חקירת מצ"ח. בעקבות החקירה, זומן לשיחה עם פסיכיאטר צבאי, ד"ר מרגולין. העותר אומר כי אז הבין, כי מנסים להציב סימן שאלה לגבי מצבו הנפשי.

כשהועלה טענה זאת לפני קצין רפואה ראשי, הציע זה, כי ייבדק אצל פרופ' סיאנו, פסיכיאטר בעל שם. קצין הרפואה הראשי, מסופר בעתירה, גם הפסיק את עבודתו כרופא והוציאו לחופשה.

קצין בריאות הנפש בצה"ל ד"ר קוטלר שוחח עם באי כוחו של העותר ולטענתם אמר, כי, מרשם חולה מאד, ונחוץ שיתחיל בטיפול מיידי אצל פרופ' סיאנו.

עורכי הדין מוסיפים: „ידועה היטב רגישותן של מערכות הביורוקראטיות [illegible] המוצאים פגמים בתיפקודן ומתלוננים. היו דברים מעולם, שמערכות אלו עשו ככל אשר לאל ידן כדי להפיל [illegible] כזה ולערער את אמינותו".

העותר חש, כי יתכן שהמערכת שנגדה התלונן מנסה להיפטר ממנו ומתלונותיו ולכסות על מחדלים ומעשים שלא ייעשו, בדרך של הכתמתו אישית, ערעור אמינותו והצגתו כחולה נפש, כך טוענים באי כוחו עורכי הדין יארק ולירדן.

העותר טוען עוד, כי אין כל סיבה לחשוב שהוא סובל מהפרעה נפשית. הוא טוען, כי התמחה, בשעתו, אצל פסיכיאטר ידוע, פרופ' עשהאל, ואומר כי אם אמנם היתה בו הפרעה כלשהי, היה מבחין בה. לעתירה מצורפת גם חוות דעתו של פסיכיאטר נוסף, ד"ר יופה, הקובע, כי העותר בריא וכי אין בו שום סימנים המעידים על הפרעה נפשית.

הקצין העותר טוען עוד, כי נודע לו שמתנהלת נגדו גם חקירה על עבירות פליליות שעשה כביכול, אך למרות בקשותיו, אין מציגים לפניו את חומר החקירה. הוא טוען עוד, כי ביקש את תיקיו הרפואיים ומסמכים המצויים בידי קצין רפואה ראשי, הקובעים כי אין הוא שפוי בדעתו, ולמרות בקשותיו ובקשות באי־כוחו, אין מציגים לפניו מסמכים אלה.

העותר טוען, כי זכותו של כל אזרח במדינה לעיין בחוות דעת רפואיות הקשורות בו וכי אין לשלטונות הבריאות בצה"ל סמכות למנוע זאת ממנו.

כאמור, הוצא צו ביניים האוסר לפגוע במעמדו של העותר. הדיון למתן צו על תנאי יתקיים היום.

ביקורת חשפה ליקויים בבתי מלון מסעדות וחופים באילת

מאת דוד מרשיוב, סופר „דבר" לענייני תיירות

ביקורת שערכו מבקרי משרד התיירות ופקחי עיריית אילת גילו ליקויים במלונות, במסעדות, בחופי רחצה, במוניות ובבריכות שחייה. על 9 מסעדות הוטלו קנסות כספיים לאלתר.

הביקורת התקיימה במשך שלושה ימים לפני ראש השנה ולכל הנוגעים בדבר ניתנה ארכה, כדי שיהיה סיפק בידם לתקן את הליקויים.

11 מבקרי משרד התיירות ו־10 פקחי העירייה בדקו 60 מסעדות באילת. כן נבדקו כל בתי המלון בעיר, כל חופי הרחצה והבריכות השחייה בבתי המלון ו־50 מוניות.

ממצאי הביקורת העלו, כי ב־5 בתי מלון יש לתקן מייד ליקויים המורים בתחומי הנקיון, השירות ללקוחות והתחזוקה.

בשני בתי מלון לא הציגו מחירי משקאות קלים ותפריטים. 9 מסעדות נקנסו על הפרות צו, בכך שלא פרסמו תפריט ומחירים. נגד 12 מסעדות יוגש כתב אישום בעוון הפקעת מחירים. ב־4 חופי רחצה לא נמצא מציל, כקבוע בחוק, ובשני בתי מלון לא היה מציל בבריכת השחייה, כנדרש בחוק.

במספר מוניות, נתגלו עבירות אי־הפעלת מונה. הליקויים הועברו לטיפול משרד הפנים.

הגשמים הפילו קטע מחומת כלא שאטה

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר" בעמק

כ־100 מטר מהחומה הסוגרת על כלא שאטה שבעמק, התמוטטו ביום הראשון של חג ראש השנה, כנראה בגלל הגשמים שירדו באיזור.

מדובר בקטע מהחומה הדרומית, שהיא חלק קטן מחומת הכלא, המשתרעת לאורך יותר מ־1,200 מטר. בעת, ניתן לראשונה לעוברים ושבים להציץ אל תוך חצר בית הסוהר, שהוא אחד מהגדולים בארץ.

מייד לאחר ההתמוטטות, נקטו שלטונות הכלא את כל האמצעים הדרושים כדי לאבטח את השטח הפרוץ. דובר שירות בתי הסוהר אמר אתמול, שבקרוב יוחל בבניתו מחדש של קטע מהחומה שהתמוטט.

הסכם שיתוף־פעולה להסת' ולקונפדרציית האיגודים המקצועיים של ונצואלה

הסכם לשיתוף־פעולה בין ההסתדרות בישראל לבין הקונפדראציה של פועלי ונצואלה נחתם שלשום בין מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר לבין נשיא הקונפדראציה חואן חוסה דלפינו.

כן חתמו על ההסכם מנהל המחלקה לקשרים בינלאומיים של ההסתדרות אברהם אלון והמזכיר לעניינים בינלאומיים בקונפדרציה אנטוניו ריוס.

משלחת רמת־דרג של הקונפדראציה המקצועית בוונצואלה עושה עתה בארץ, כאורחת ההסתדרות, ובמהלך הביקור גובשו, בין היתר, סעיפי ההסכם לשיתוף פעולה בין הארגונים.

נמסר, כי לפי הסכמי שיתוף הפעולה, תעמיד ההסתדרות לרשות הקונפדראציה מומחה לחינוך בתחום האיגוד המקצועי, שישתף פעולה עם מערכת החינוך של הקונפדראציה בכל ההיבטים הארגוניים והדידקטיים המתייחסים ליישום התכניות שעליהן יוחלט.

ההסתדרות אף תכין קורס מיוחד למדריכים ולמומחים מקרב המסגרות החינוכיות של הקונפדראציה, שיתקיים בוונצואלה או בישראל, ויבוצעו חילופי מרצים ומומחים אשר ידריכו בקורסים.

קורס הגנה עצמית מתוקפים לבעלי מפעלים ואנשי עסקים

(ע). – קורס מיוחד, ראשון מסוגו בארץ, שיכשיר אנשי עסקים להגן על עצמם מתוקפים, מופעל בימים אלה על־ידי קבוצת „השמירה".

המדריכים בקורס הם אנשי יחידות מובחרות, המקיימים כעשר פגישות לחברי מועדון חדש, שהחברה עוסקת בהקמתו בימים אלה.

מנהל „מועדון מוקד 99" יעקב אקסט הדגיש, כי „הקורס המקצועי יאפשר לאנשי עסקים לא רק להגן על עצמם – אלא גם להגם ולהתריע את כל התוקפי אותם".

אקסט, איש בטחון ותיק, סירב למסור פרטים על תוכניות ההדרכה בקורס. נמסר, כי המדריכים הם שיכינו את תוכנית ההדרכה.

„אנשי העסקים ירגישו בטוחים יותר – הם ידעו כיצד להתנהג במצבים שהם מתוקפים", אמר אקסט.

הקורס יינתן – ללא תשלום – לכל המצטרפים ל„מועדון מוקד 99", שכיום יש לו תשעה מוקדים ברחבי הארץ. הקורס מיועד למנהלי מפעלים, לאנשי עסקים, לאנשי כספים ולבעלי חנויות.

מש' החינוך מטפח את מורשת עדות המזרח למעלה מהמורים

מאת יעל מישבוים, סופרת „דבר" לענייני חינוך

מעמדה של מורשת עדות המזרח במשרד החינוך גבוה מזה של הוראת המדעים והיחידה העוסקת בטיפוח המורשת מעסיקה מנחי מורים במספר רב יותר מהיחידה העוסקת בהוראת המדעים.

השינויים במבנה משרד החינוך מוסיפים להתסיס את צמרת משרד החינוך: בכירים במשרד העלו תמיהה על הנצחת מעמדה המיוחד של היחידה העוסקת בטיפוח מורשת עדות המזרח שלדבריהם פועלת מתוך אוריינטציה עדתית מובהקת. יחידה זאת הוקמה לפני כתשע שנים, במטרה להביא לשילוב מורשת העדות בתוכניות לימודים ועמדו על זכותם להיות יחידה נפרדת.

היחידה מעסיקה כיום כ־80 מנחי מורים, מפיקה אלפי ספרים העוסקים במורשת המזרחית, מממנת להקות פולקלור מזרחי, תומכת ביוצרים ממוצא מזרחי ומשקיעה ממון רב במוקדים העוסקים במורשת המזרח.

למרות שבראשית דרכה הצהירה היחידה, כי מטרתה לטפח את מורשת כלל עדות ישראל, הרי במהלך פעילותה, העדיפו ראשיה לעסוק בקהילות המזרח בלבד. ועם זאת, למרות החומר המחקרי העצום שהצטבר, עדיין לא נעשה יישום של החומר לתוכניות לימודים.

באחרונה, כינס שר החינוך את ראשי היחידה לטיפוח מורשת עדות המזרח, כדי לברר האם ניתן להפוך את הפרק העוסק בציונות בארצות המזרח לפרק חובה בבחינות הבגרות, אך עד כה לא נתקבלה החלטה בנושא זה.

בכירים במשרד החינוך התרעמו על כך שבניגוד להצהרת הכוונות שלמשרד החינוך לטפח את החינוך למדעים, ניתנה עדיפות בימי הדרכה למורים בנושא המורשת, בעוד שלהוראת המדעים הוקצו ימי הדרכה מעטים: לעומת 80 ימי ההדרכה במורשת, יש רק 5 ימי הדרכה בביולוגיה, למשל.

דובר משרד החינוך מסר בתגובה על האמור לעיל, כי הקיפוח בימי הדרכה שעליו התלוננו הבכירים „ייבדק".

במה שנוגע להעדפת היחידה לטיפוח המורשת המזרחית, אמר הדובר, כי בימים אלה נשקלת הסבת שם היחידה ל„יחידה לטיפוח מורשת עדות ישראל", ובכלל גם עדות אשכנז. „היחידה הזאת גרמה מהפכה ביחס למנהגי העדות, שהיה עד הקמתה נושא מוזנח מאוד", הטעים הדובר.

הוועד הפועל של האגוד בישיבתו מיום 29.9.86 קיבל את ההחלטות הבאות:

במועצות הפועלים

1. הוועד הפועל מקבל בברכה את התתארגנות של אגוד העובדים כסיעה עצמאית במוסדות ההסתדרות בהתאם להחלטת רשות השיפוט העליונה של ההסתדרות.
2. נבחרינו במועצות הפועלים יודיעו בהקדם על הקמת הסיעה העצמאית במועצת הפועלים ולתכנן את עבודת הסיעה בהתאם.
3. הוועד הפועל מטיל על חברינו במועצות הפועלים לקיים דיונים עם מזכירי מועצות הפועלים על שילוב הסיעה בעשייה במועצת הפועלים – ובהתאם למנוחה – הן במזכירות והן במחלקותיה השונות.

חוק בוררות חובה

4. לאור סכסוכי העבודה במשק וכדי להבטיח יציבות בשרותים החיוניים אנו מציעים כפתרון לסכסוכי עבודה לחוקק חוק בוררות חובה שיחייב כל הגורמים המעורבים.
יש להצטער שהמפלגה הליברלית שדגלה בחקיקת חוק זה לא מצאה לנכון במשך שנות שלטון הליכוד במדינה להביא נושא זה לידי יישום.

במפלגה

5. הוועד הפועל חוזר ותובע מיו"ר האגוד לדרוש דיון דחוף בנשיאות המפלגה כדי להבטיח מעמדו של האגוד במפלגה הליברלית עם השינויים המתחייבים בתקנון המפלגה.

ברכת שנה טובה
ויקטור שהרבני
יו"ר הוועד הפועל

לצפורה ושמעון פינס
לנשואי נכדתם תמר
עם בח"ל אמיר
ברכת
בית „דבר"

מרכז הלבשה בינקיבוצי
מודיע
לקניניות ולמחסנאיות
כי מחלקת הבדים תהיה סגורה מיום ג' 14.10.86 עד יום א' 26.10.86.

ללויסקי והמשפחה
משתתפים באבלכם במות האם
אדית בנימין ז"ל
בית רביבים

אגוד העובדים הליברלים – המרכז
תגובה ראשונה
אגוד העובדים דוחה מכל וכל את החלטת הנהלת המפלגה מיום 2.10.86 בנושא פירוק הליכוד בהסתדרות, שהן מס שפתיים בלבד כלפי תנועת החרות.
החלטות הנהלת המפלגה אינן מחייבות את האגוד, הפועל בהתאם לתקנון האגוד והחלטות מוסדותיו.

בברכת שנה טובה
חיים פרנס
בשם הנהלת האגוד

הפורום ההסתדרותי במפלגת העבודה

לידיעת פעילי הפורום ההסתדרותי במרכז מפלגת העבודה

ביום רביעי ה־8.10.86 בשעה 13.00 יתקיים בבית ההסתדרות המורים רח' בר־סרוק 8 אולם 201 קומה ב' מפגש לקראת מרכז מפלגת העבודה.

ישיבת מרכז המפלגה תתקיים באותו יום בשעה 15.00 באולם הקונגרסים בגני התערוכה בתל־אביב ובה תבחר לשכת המפלגה.

כמועמדי הפורום ההסתדרותי ללשכה מומלצים החברים: **דוד מולי, יחזקאל אבי, כהן חיה, סרוסי מישל, סריג אריה, צוקר טובה, קבלו פיני, קידר עדי, קלם שמואל, שטרית שמעון.**

מועמדינו בקטגוריית השכונות: **רפי בר־לביא, דוד טבת.**

מועמדנו במיגזר הערבי: **מג'אדלה ראלב.**

מועמדנו במיגזר הדרוזי: **פארס מוניר.**

בכנס האמור, נמליץ על מועמדים נוספים הקרובים אלינו בתפיסתם הכלכלית־חברתית.

נא לדייק

לאיציק בקר
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
חבריך ב„גלי צה"ל"

ביום הזכרון ה־38 לנפילת בננו היקר
זכריה ברנד ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו בבית הקברות במשמר הנגב ביום ד' ה' בתשרי תשמ"ז 8.10.86 בשעה 11.00.
המשפחה
ובית מושב נבטים

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
יהושע גינור (גינשפרג)
נעלה לקברו להתייחד עם זכרו ולגילוי מצבה ביום חמישי, ו' בתשרי תשמ"ז (9.10.86) בשעה 4.00 אחה"צ בבית־העלמין „הדרום" גבול חולון בת־ים.
נפגשים ע"י השער הדרום.
התחבורה תועמד לרשות הבאים לפני בית המנוח (רח' קצנלסון 11 ת"א) בשעה 3.00 אחה"צ.
תודתנו נתונה לכל מנחמינו בכתב ובע"פ.
אשתו והמשפחה

هكذا من الاصل

مكنز من الاصل

דבר היום

בורג, איש פרטי

ישיבת הממשלה אתמול היתה האחרונה שבה השתתף ד"ר יוסף בורג כשר. אין פלא שהיה זה מעמד מרגש בשבילו, ובוודאי לא רק בשבילו. אחרי 35 שנים של חברות בממשלות באות והולכות, בהרכבים פוליטיים משתנים ובהרכבים אישיים מתחלפים, הפרישה לחיים פרטיים פחות-או-יותר היא אירוע.

לא ערכנו מחקר, אך לא נתפלא אם יתברר שעד אתמול היה ד"ר בורג השר הותיק ביותר בעולם. הפוליטיקה הישראלית נפתחה רק בשנים האחרונות להתקדמות דינמית יותר של צעירים, אך שינוי משמעותי בדפוסי הייצוג תלוי בהנהגת שיטת בחירות אחרת.

כיהודי דתי, ד"ר בורג בוודאי עושה בימים אלה חשבון נפש אישי. מן הדין כי יעשה גם את חשבון נפשו הפוליטי, וכי המפד"ל תלמד את הלקח של חשבון זה. שהרי בעבר הלא-כל-כך רחוק, הנהיג ד"ר בורג מפלגה שהיה לה ייצוג נכבד בכנסת, כמניין שבטי ישראל. מבחירות לבחירות פחת מספר הבוחרים שהטילו את קולם למענה בקלפי: כיום היא איננה אלא שליש ממה שהיתה. ודאי שלאנשים שונים במפלגה יש לכך הסברים שונים – אך שום הסבר איננו יכול לטשטש את העובדה הברורה, כי ככל שהמפד"ל נטשה את מורשתה הפוליטית כמפלגת מרכז בתחום המדיני, וככל שהימינה, כן הלכה והידרדרה. ד"ר בורג לא תרם לכך במעשה, אלא במחדל של השלמה.

אלא שמנהיגים נשפטים על-ידי ההיסטוריה, ולא נקדים את פסק דינה. התרומה של סגנונו האישי היתה בוודאי חיובית, אך היא לא תרמה לסיגנון הפנימי של מפלגתו שהיא אחת המסוכסכות במפה הפוליטית של ישראל. אך יש להודות שגם בשאר המפלגות בישראל ממש "מסורת" היא שהמנהיגים גומרים את דרכם הציבורית כאשר מרירות רבה בליבם.

מעתה יוכל ד"ר בורג להשקיף גם על הנושא הזה במבט פילוסופי. אנו מאחלים לו בריאות טובה ובטוחים שלא יבלה את זמנו בלי פעילות ציבורית, גם אם אופיה יהיה שונה משהיה עד כה.

דרומית לרייקיאוויק, צפונית לפרטוריה

מאת אמיר אורן

אם אין רייגן וגורבצ'וב מתכתבים בערוץ אחורי וסמוי, הידוע רק לשולץ ולדוברינין, כי אז מתארגן מפגש רייקיאוויק בחפזון

תשמ"ז לא היתה שנה מקוללת לרונלד רייגן, אך בבלותה רווח לו. אלול היה מוקשים שבחודשי שלטונו, בעיקר בשבועו האחרון. הנשיא ספג סדרת מהלומות שחשפה אותו בחולשה כל-אגפית, רכרוכי מדי לטעמם של השמרנים ומאובן מדי לטעמם של המבקשים לדבר בשם הקידמה. גם בארץ היוזמה החופשית, אין הנשיא חופשי באובדן יוזמתו. בשבוע שעבר היתה היוזמה מנת-חלקם הברורה של אחרים, בקרמל ובקונגרס. רייגן – מרייקיאוויק ועד לפרטוריה – נגרר לתגובות שאיכותן מפוקפקת.

פרשת ניקולאס דנילוף כירסמה, תחילה באמינות רייגן, אחר-כך במוצקות שיקול דעתו. רייגן התחייב למנוע הקבלה בין דנילוף לבין עמיתו הק.ג.ב. גנאדי זכארוב. ההקבלה סוכמה, נעטפה בעלה-תאנה של מירווח יום בין טיסת דנילוף מערבה לבין טיסת זכארוב מזרחה, ולבסוף נעטרה בריפוד שכבות נוספות, שחרור יורי אורלוב והסכמה אמריקאית להשהות את גירוש קציני-האיסוף הסובייטיים מניו-יורק. "וול סטריט ג'ורנאל" הימני זעק, כי "המרגלים שנותרו בניו-יורק הם מהחשובים שבסוכני הק.ג.ב. והג.ר.או., המודיעין הצבאי. ביניהם ראש שלוחת הק.ג.ב. באו"ם האלוף שאבצ'נקו וראש שלוחת הג.ר.או. שם, ולדיסלאב סקבורטיטוב". מעט שמאלה מה"ג'ורנאל" לעג "ניו ריפבליק" לטענת הבית הלבן כי גירוש הסובייטים, שיבוצע חלקית בלבד, "קורע את לב הריגול הסובייטי בניו-יורק". המגורשים, ציין מומחה-הביון של השבועון, אדוארד ג'יי אפשטיין, הם מפעילי המרגלים האמריקאים – לא המרגלים עצמם – וגירושם יצריך משאבי מעקב מוגברים של האפ.בי.איי אחר יורשיהם, בלי שעד כה נלכדו המרגלים שברשתם.

הסכמת רייגן למיפגש עם מיכאיל גורבצ'וב ברייקיאוויק הפתיעה גם בכירים במימשלו, בסותרה התעקשות רייגנית מתמשכת לגבי אתר המיפגש (בארה"ב, כפי שסוכם אשתקד בפיסגת ז'נווה) ועיתויו (אם לא ביוני-יולי שחלפו, כי אז רק אחרי בחירות לקונגרס בנובמבר, כדי שהרפובליקאים לא יסבלו מכשר התימרון הסובייטי). אם אין רייגן וגורבצ'וב מתכתבים בערוץ-אחורי סמוי, הידוע רק לג'ורג' שולץ ולאנטולי דוברינין, כי אז מתארגן מיפגש רייקיאוויק בחפזון שאינו מאפשר הכנה תכליתית. רייגן נדחק להסביר למבקריו, כי אין לחשוד בו ברפיון כלפי הקומוניזם, וכי אם יתייחד עם גורבצ'וב אולי יביאו שלום לעולם. קספאר ויינברגר ועוזרו ריצ'ארד פרל כמעט השתנקו לשמע דברים אלה, כצפוי בהצגה הגדולה, שבה משחק הפנטגון את הקשוח, הסטייט דיפרטמנט את המתון, והנשיא את הבורר ביניהם, עם אותו הטובה – לא זו שהתדרשה בהוליווד מאקדח מזניקים – לעבר משק עטיהם של כותבי דברי-הימים ומנפיקי פרס נובל. "החיים מתחילים בגיל 70", הלא הוא הגיל שבו נכנס רייגן לנשיאות, הבטיח בחיוך לקודמו בן ה-62 בטקס חנוכת ספריית ג'ימי קארטר באטלנטה. החיים לעתים מסתיימים לא הרבה אחרי גיל 70; כדי לתרץ את סתירותיהם, נמצא רייגן נוהג במשבר זה כבקודמיו, כמעט כקארטר – ובהשוואה למעשה הקארטרי המאופק ולמלל הרייגני המנופח, בהצלחה פחותה. לא רק לדעת קארטר. במישור אחר, ייצג הפיוסליזם, שבין השניים, את הרציפות הבסיסית של מדיניות מעצמת-העל האמריקאית, בשינויים תקופתיים של גאות ושפל בעוצמה ובאווירה. במישור שני קרץ רייגן באטלנטה לדרום – זירת המאמץ העיקרי בפוליטיקה האמריקאית העכשווית. למורי לקח שנות קארטר, זזו הדמוקרטים ימינה לבלימת התעוררות הרפובליקאים על מה שהיה מעין חד-מפלגתי. הבחירות בעוד חודש יבהירו אם לאחר השיא הפרטי של רייגן, שסחף עימו תחילה מועמדים מקומיים, תבוא נסיגה רפובליקאית.

עוזרי רייגן התמרמרו כי הסנאטורים שגידל ורומם, מי בסיוע ישיר ומי בזכות מעבר לראשות ועדות, פשעו בו בסוגיית העיצומים נגד דרום-אפריקה. הם התכוונו ליו"ר ועדת החוץ ריצ'ארד לוגאר, שהתעמת עם רייגן ועם מנהיג הרוב בסנאט רוברט דול, והנהיג 13 רפובליקאים להצבעה נגד הווטו הנשיאותי – הגדולה בתבוסות מדיניות החוץ של רייגן. הם התכוונו גם ל-11 מ-13 העומדים השנה לבחירה מחודשת, וחוששים מנקמת הבוחר או מאמינים בכנות שהעיצומים הכרחיים. רק חמישה מהמתמודדים שוב השנה, ביניהם דול והשמרנים הקבועים דנטון וסימס, נימנו עם המיעוט שהתגייס לטובת רייגן. במקום שליש תוסס, נמצאו לרייגן רק שני-שלישים משליש – שיעור זהה בסנאט הרפובליקאי לזה שהתייצב לצידו בבית-הנבחרים הדמוקרטי. הקונגרס יזם את העיצומים. רייגן דבק באשליית הווטו ובאמצעים להצעין נגד משטר האפרטהייד, עד שלבסוף יצא מוכה בסוגיה ובזיקה גם יחד – ועוד ערב רייקיאוויק. למרות הפצרת דוברינין, שלא להחלישו בדרכו לאיסלנד (לוגאר מתוך סיעתו זה. בהעידו כי דרום אפריקה אינה בסוד היום).

השמרנים, הרואים בעצמם יותר רייגן מרייגן, חושדים בכל מי שהצטרף לאגפם לאחר שהגיחו משנות המתורנות, כלומר לא היה איתם בהתמודדות רייגן על המועמדות ב-1976 ובראשית מאבקו ב-1980 נוטרים עתה טינה ללוגאר, ויבקשו להדיחו לטובת ג'סי הלמס לאחר הבחירות. אבל אפשר שהגזרה תבוטל, כי לא יהיה ממה להדיח – אם הדמוקרטים יזכו ברוב ולפיכך גם בראשות ועדת החוץ – או שהיריבות הפנימית תשסע את הסיעה, שהרי שולץ, ג'ורג' בוש ואף רייגן, קרובים ברוחם ללוגאר יותר מאשר להלמס. הסנאטור מצפון-קרוליינה אינו מתגזר מיוזמות עצמאיות משלו. בשבוע שעבר קבע תקדים העתיד למשוך זיקיים מהקוטב הנגדי, התערבות מחייבת בהנהלת ועדת-הביון לסי.איי.אי. הסתייגויות רייגן ומנהל סוכנות הביון ויליאם קייסי לא סיכלו יוזמת מחוקקים זו, כשם שרייגן והפנטגון נאלצו לבלוע את יוזמת הקונגרס לשינוי מערך הפיקוד הצבאי.

על ציר רייקיאוויק-פרטוריה היו בשבוע שעבר גם מוקדי התנגדות מישניים. כמו טריפולי של תוכנית ההונאה המימשלית ולבנון של בני-הערובה המקופחים בקשב הנשיאותי לעומת דנילוף. העיסוק בשני אלה תיסכל את רייגן. הוא אינו אוהב להיראות כחוזר לדגם הקארטרני של העדפה על אמריקאים בנימוקי בטחון לאומי. עוד פחות מכך אהב עליו הדימוי של מי שמגניב את שבויי השיעים. לא היו בפיו תשובות מספקות על חשיפת שתילת-מבית של כזבי לוחמה פסיכולוגית, ולטענת קרובי החטופים (ודנילוף), כי על הנשיא לפעול ביתר מרץ לחילוצם.

אשף-הדימויים רייגן מעד בשבוע שעבר מול הסובייטים ומול הסנאטורים. לא סטלין, אותו "תם גרוזיני" של בן-גוריון ניצב מולו. אלא הגרוזיני-התמים שוורדנדזה, שהפגין נכונות לעיין בבעיות אנושיות ולהתחיל בפינוי מאפגניסטן. לא איתו ניצבה סיעתו אלא מולו, מודעת לכך שקשה להיאבק בסובייטים באפריקה הדרומית, בעת שנפגשים איתם באיסלנד, ובעת שהדיכוי הדרום האפריקאי נתפס במונחי הדרום האמריקאי עד לשנות ה-60.

ה"איסלנדריזציה" של רייגן רחוקה מה"פינלנדריזציה" שאיימה על מערב אירופה בשנות התפשטותה של ההשפעה הסובייטית. כשם שתבוסתו בקונגרס בעיצומי דרום אפריקה עדיין אינה אומרת שהמחוקקים שבו להשתלט על מדיניות החוץ, והפקיעוה מידי המימשל, אלא רק שהפעם שחה הנשיא מול זרמים מדיניים ופוליטיים אדירים ממנו. רונלד רייגן, אולי המצליח בפוליטיקאים המעשיים של אמריקה מאז מלחמת-העולם השניה ימהר להפיק לקחים מאלול אומלל זה, לקראת השנתיים האחרונות של נשיאותו. אובדן היוזמה אינו סופי, כאשר אחראי לו בכיר שליטי תבל, הדייר הארעי בבית הלבן.

העיקר והטפל

מאת מוריה אבנימלך

השנה, טוען שר האוצר, לא תהיה רפורמה במס. אך אנשי קהילת העסקים מתכוננים לה, אם לא השנה, בשנה הבאה, ומעכבים השקעות

זה כמה שבועות משתף האוצר את הציבור ב"דאגותיו" נוכח הגידול בצריכה. הציבור, מסתבר, קונה מכוניות, מקררים ומכשירי-וידיאו, נוסע לחו"ל ומיטיב ליבו במסעדות.

כלכלני האוצר תוהים על המקורות הכספים ל"הילולה" – "פת"מ בלוטה", תוספות שכר חריגות, שבירת תכניות חסכון או אשראי שמעניקות רשתות השיווק לצרכנים. עוד תוהים הם אם הגידול בצריכה "עונתי" או קבוע, ובמיוחד הם מודאגים ממרכיב היבוא בצריכה.

כאשר מנתחים את הגידול בצריכה ללא שום גיקה מסתבר כי הצעקה מיותרת. יתר על כן, גובר הרושם כי ההתערבות בגידול בצריכה משמשת להסטת הדעת מהעיקר – קפאון מתמשך בתוצר, ירידה בהשקעות, ועוד תבאים לציד מיתון כלכלית.

מה קורה בצריכה?

לפי חשבון שנעשה באוצר, הוציא הציבור לפחות 250 מיליון דולרים "ירוקים" שהיו ברשותו ("פת"מ בלוטות") והשתמש בהם למימון נסיעות לחו"ל. סכומים נוספים ממקור זה שימשו למימון קניית מוצרי צריכה – חלק ניכר מהם מיבוא. פירוש הדבר שהיתה הזלפה של "מלאים": הציבור הוליך "מלאי" של דולרים שברשותו במוצרים אחרים. הדולרים שעם ישראל החזיק בביתו – לפי האומדן הגיעו סכומים אלו ל-2 – 3 מיליארד דולר – הם הלוואה ללא ריבית שנתן הציבור הישראלי לארה"ב. "חסכונות" שלא שימשו את המשק הישראלי במאום. יתר על כן, "חסכון" בגיל זה יכול לגרום במפתיע לכל אפיק הוצאה ו"לשבש" כל מדיניות כלכלית. העובדה שעם ישראל עבר מוסכמות ב"גרב" לדפוסי התנהגות כלכלית של משק מתוקנים בשנות ה-80 רק מוכיחה על שפיות, ובוודאי אין בה כדי להדאיג. במדינות אחרות גידול בצריכה הוא מדד מעודד לפעילות כלכלית, המניע את המשק, ומסייע לתעשיה המקומית. אצלנו "הציל" גל הצריכה את המלונאות, "הציל" את התעשיה והכניס לאוצר המדינה מאות מיליוני דולרים מעל לתחזית ההכנסות המקורית. בהקשר זה יש לזכור, כי ביבוא מוצרי צריכה בר-קיימא מרכיב היבוא מגיע לשליש בערך, ושני שלישים הם מסים.

למרות הצעקה הגדולה על היקף רכישות מטורף של מוצרים בני-קיימא, מגלה בדיקה אובייקטיבית כי לא כצעקתה.

למלאי מוצרי צריכה בני-קיימא שברשות הציבור יש בלאי ובכדי לשמור על רמתו יש להחליף מדי שנה שישית מסך המכוניות, שמינית מסך המקררים וכיו"ב. לזה יש להוסיף רכישת מוצרים מן הסוג הזה על-ידי מחזור חדש של צעירים שמשתחררים מהצבא ומקימים בית. אם בחודשים הראשונים של התוכנית הכלכלית "התאפק" הציבור ודחה רכישות חדשות, סביר להניח שהצטבר "בלאי" שיש לחדשו.

משה נסים: מתי תהיה רפורמה

מה שצריך להדאיג אינו הגידול בצריכה, אלא הירידה בחסכון, הירידה בהשקעות, הקפאון בתוצר הלאומי, הירידה בתוצר הלאומי לנפש וחוסר המעש ביצירת תנאים לשינוי המגמה ולחידוש הצמיחה.

החסכון ירד השנה ל-19 אחוז בלבד מהתוצר הלאומי. לפני שנתיים הגיע החסכון ל-30 אחוז מהתוצר, בשנה שעברה ירד לרמה של 24 אחוז, והשנה, כאמור, ירידה לרמה נמוכה שלא הכרנו זה 16 שנה.

הגידול בתוצר יגיע השנה לאחוז וחצי לכל היותר – פחות מגידול האוכלוסיה – שמשמעותו ירידת התוצר לנפש.

ההשקעות ממשיכות לרדת. בנק ישראל הביע תמיהתו על כך שלמרות ירידת הריבית במשק ויציבות המחירים נמשכה מגמת הירידה בהשקעות גם במחצית הראשונה של 1986. הירידה בהשקעות, המתמיהה את אנשי בנק ישראל, מובנת לאנשי המשק. במחירים יש אמנם יציבות, אך לא במדיניות הכלכלית, במדיניות שוק ההון ובמדיניות מיסוי. פחות משלושה חודשים לפני ראשית השנה לא יודעים אנשי עסקים אם שנת המס תתחיל ב-1 בינואר או רק ב-1 באפריל. יש אמנם החלטה באוצר לקבוע שנת מס אחידה וקלנדרית אך אין עדיין חוק בנושא. לפי סדר היום, הצעת החוק אמורה לבוא לאישור הכנסת היום.

כאלו פני הדברים גם לגבי חוק המס. באוצר מדברים על ביטול "חוק שטיינברג", אך עדיין יש ויכוחים אם החוק יבוטל כבר משנת המס הקרובה, ואם אכן יבוטל, מה יבוא במקומו – האם יחזרו ל"סלאי" המיסוי בתנאי אינפלציה (ועדת סראיד) או לחוק המס המקורי. "חוק שטיינברג" חוקק, כזכור, לשנות המס 1985-1986, אך נקבע כי "שר האוצר באישור ועדת הכספים רשאי להאריך בצו תחילת חוק זה בשנת מס אחת" (דהיינו בשנת 1987). פחות משלושה חודשים לפני תחילת שנת המס 1987, לא מסוגל מנכ"ל מס הכנסה, מאיר רבינוביץ, לומר לך אם החוק יבוטל או יוארך. וכאן מגיעים לשורש הבעיה – הרפורמה במיסוי.

שר האוצר, משה נסים, טוען אמנם כי השנה לא תהיה רפורמה במס. אך אנשי קהילת העסקים יודעים היטב כי רפורמה במס היה תהיה – אם לא השנה, בעוד שנה, ולכל המאוחר לפני הבחירות הבאות. שיעורי המס "על הנייר" הם אבסורדיים. שיעורי המס "האפקטיביים" היו, עד לאחרונה, נמוכים בהרבה. עד 1975 היה בסיס המס צר ביותר. ועדת בן-שחר הרחיבה את בסיס המס, אך תהליך האינפלציה שחק את השיעורים האפקטיביים. היום, בפעם הראשונה כמעט, משלמים עסקים שיעורי מס מלאים, וההכנסות אמנם זורמות לאוצר. בתנאים אלו הלחץ לקביעת שיעורי מס "סבירים" הוא לחץ חזק ומוצדק, והשאלה היא מתי ייהפך לחץ זה להצעת חוק. אנשי עסקים מחכים לשינוי במיסוי, ובינתיים אינם משקיעים, לידיעת אנשי בנק ישראל שאינם מבינים מדוע ההשקעה במשק ממשיכה לרדת.

יציבות מחירים, יציבות במערכת המיסוי ובמדיניות הכלכלית ומדיניות ברורה בשוק ההון – אלו המרכיבים שיביאו לחידוש הצמיחה, להגדלת התוצר וליצירת מקורות שיאפשרו גידול צריכה. מן הראוי שקברניטי המשק יחזרו לעסוק בעיקר – בדרכים להגדלת התוצר – ויר-פו מהטפל, הגידול בצריכה.

ארלוזורוב 93 / חיים ביאור

לא אבדה תקוותם

המשא והמתן המרתוני המתנהל תוך עליות ותורדות בין המעסיקים לנציגות האחיות יקבע לא רק אם החולים במחלקות האישפוז יינטשו שוב, אלא למעשה יוכרע את גורלם של הסכמי השכר החריגים במגזר הציבורי.

איגודים מקצועיים רבים ממתינים בשקט לראות מה ישיגו 11,000 אחיות בתי החולים בתום המאבק המקצועי, שהן מנהלות בחודשים האחרונים. הקבוצה החזקה של עובדי משק ומינהל בבתי החולים ואיגודים פרא-רפואיים כגון טכנאי רנטגן, מיקרוביולוגים, ביוכימאים ורוקחים, הם רק חלק מהאיגודים. גם העובדים הסוציאליים, למשל, לא יטמנו ידם בצלחת.

מזכירת איגוד העובדים הסוציאליים, שרה זילברשטיין, טוענת שהשכר לעובד סוציאלי בעל ותק של שבע שנים מגיע כיום לפי טבלת השכר החדשה ל-527 שקל ברוטו. שכר זה הוא כמחצית השכר הממוצע במשק.

משרדה של זילברשטיין הוצף בשנה האחרונה מכתבים של עובדים סוציאליים שהחליטו לנטוש את המקצוע בטריקת דלת, במחאה על השכר הנמוך. לפי הערכה, היקף העזיבה מגיע לכמה מאות עובדים מדי שנה. מבין 6,000 הרשומים בארץ כעובדים סוציאליים, כאלף אינם עוסקים כלל במקצועם.

"השכר השחוק בצד הקיצוץ ב-230 תקנים בשנה האחרונה, יצרו נטל בלתי נסבל, הדומה לזה שנוצר בבתי החולים", טוענת זילברשטיין. "עובדים סוציאליים עוזבים את עבודת השדה הקשה בלשכות הסוציאליות שליד הרשויות המקומיות ופונים למשרות במפעלים ובסניפי הביטוח הלאומי. עיקר העזיבה מורגשת בערי פיתוח ושכונות מצוקה, אך התופעה אינה פוסחת גם על מרכז הארץ".

הלך רוח דומה מבטא חיים בושי מזכיר איגוד הרוקחים השכירים. זה איגוד קטן המונה כ-1,300 חברים ואשר אין בכוחו להרקיע בשביתות. במשך שנים רבות השתכרו הרוקחים באחוזים משמעותיים יותר מהאחיות, באחרונה, גורס בושי, התהפכו היוצרות. אחות בעלת תואר אקדמי ראשון משתכרת בראשית דרכה 453 שקלים ואילו שכרו של רוקח במצב דומה מסתכם ב-441 שקלים בלבד. פיגור זה בשכר הרוקחים נשמר גם בדרגות השכר הבינוניות והגבוהות.

"לא רק אחיות מהמחלקות האישפוז עוזבות בגלל השכר", מטעים בושי. "גם הרוקחות הציבורית מתעוררת, והצעירים עוזבים לעסקים פרטיים".

אם יצליחו מזכירי האיגודים, המצויים בהמתנה, להחיל על שולחיהם את הישגי האחיות, יינתן האות לפריצת הסכמי השכר. אם לא, תתפתח תסיסה בקרב העובדים, שתאלץ את ההסתדרות לגבש עמדה רדיקאלית לקראת אפריל הבא, מועד העידכון של תוספות השכר. במקרה כזה לא יוכל איש לטעון כלפי ההסתדרות, ששיקולים רוטאציוניים הם המכתיבים את גיבוש מדיניותה המקצועית.

מפה חדשה

שבעים ושתיים מועצות פועלים פזורות כיום ברחבי הארץ. מועצות הפועלים, הכפופות ישירות לאגף לאירגון ומועצות הפועלים, מטילות עומס כספי כבד על ההסתדרות. השנה שאב האגף 60 אחוזים מכלל תקציב של הוועד הפועל.

יו"ר האגף לאירגון, נאמן בן ישראל, נתון זמן רב ללחצים של גורמים מקומיים במטרה שיסכים להקמתן של מועצות פועלים נוספות. עם השתדלנים נמנים פעילים מהקריות, הסבורים שהגיעה העת להקים מועצות עצמאיות באיזור, המשופע במפעלי תעשיה בעייתיים. תפיחת המנגנונים והוצאות המשק הכרוכים בהיענות ללחצים יחייבו הגדלה של תקציב הוועד הפועל במיליוני שקלים בשנה.

בן ישראל, מסתבר, נחוש בדעתו כלפי דרישות אלה. אדרבא, הוא אף טוען שאילו ניתן הדבר בידו היה מקצץ מיד במספרן של מועצות הפועלים, שלקיום חלקן אין הצדקה. לדבריו, קיומה העצמאי של מועצת פועלי גבעת עדה, שבה רשומים רק 600 חברי הסתדרות, מיותר בהחלט. גם ביקנעם, הוא מטעים, אין הצדקה להחזיק מועצת פועלים עצמאית.

קו מחשבה זה, של הימנעות מהקמתן של מועצות פועלים חדשות, מנחה את יו"ר האגף לאירגון גם – ואולי בעיקר – במגזר הערבי. אלא שבניגוד לאינפלציה במועצות פועלים ברחבי הארץ, הרי בישובי המיעוטים, שבהם מתגוררים 165 אלף חברי הסתדרות, הוקמו עד היום רק שתי מועצות פועלים, בנצרת ובשפרעם. בארבעה ישובים ערביים נוספים ובהם העיר אום-אל-פאחם, קיימים "ועדי פועלים".

בן ישראל אינו נבהל מכך שהמגזר הערבי ריק כמעט ממועצות פועלים. המפה האירגונית החדשה שגיבש תפתור, לגרסתו, את הבעיה. על-פי אותה "מפה", שתופעל החל מהבחירות הקרובות להסתדרות בעוד כשלוש שנים, כל חברי ההסתדרות ללא יוצא מן הכלל יוכלו להשתתף בבחירות למועצת הפועלים. עד כה יכלו לעשות זאת רק חברי ההסתדרות ב-72 הישובים שבהם קיימת מועצת פועלים. מעתה זכאי תושב בבאקה אל-גרבייה, לדוגמא, להשתתף בבחירות למועצת פועלי חדרה, המועצה הסמוכה ביותר למגוריו ואילו חבר קיבוץ חצרים יורשה להצביע למוסדותיה של מועצת פועלי באר-שבע.

למפה האירגונית החדשה, שכבר אושרה בוועד הפועל של ההסתדרות, גם נימוק חברתי-אידיאולוגי. היא נועדה להבטיח את שילובו של המגזר הערבי בתפקודה היומיומי של ההסתדרות. שילוב זה אמור להתבטא במתן תפקידים לערבים במועצות הפועלים ה"יהודיות", דרך עריכת דיאלוגים וסמינרים ועד לערבי הווי וימי ספורט משותפים ליהודים ולערבים. שילובם של הקיבוצים בחייהן של מועצות הפועלים יהיה, לעומת זאת, מוגבל ולא יחרוג הרבה מעצם החידוש שבמתן זכות בחירה למועצות. הקיבוצניקים, המודעים ליחס המורכב כלפיהם בעיירות הפיתוח, מבקשים להימנע מחיכוכים.

הליכוד בהסתדרות יוצא נגד המפה האירגונית החדשה. יו"ר הסיעה, ח"כ יעקב שמאי, חושש שצירופם של ישובים ערביים למועצות הפועלים הקיימות יפר את יחסי הכוחות הפוליטיים במועצות הפועלים לרעת הליכוד. שמאי טוען שההחלטה להקנות לתושבי הכפרים הערביים, הקיבוצים והמושבים זכות בחירה למועצות הפועלים נועדה להנציח את שלטון המערך בגופים אלה.

גם נציגה הערבי של מפ"ם בוועדה המרכזת, מחמוד יונס, תוקף את המפה האירגונית, שאינה מאפשרת הקמתן של מועצות פועלים בישובים ערביים. לדבריו, אין זה שילוב אלא היפוכו של דבר: נסיון להחניק כל התארגנות מקצועית של הערבים בישראל. אם דבריו משקפים את הלך הרוח במגזר הערבי, כי אז נותר לראות כמה מבין חברי ההסתדרות הערבים יממשו את זכותם להצביע למועצת הפועלים היהודיות. שיעור ההצבעה יקבע את עתיד "המפה" ואולי את גורלה.

הפתיחות של ה"מידל-איסט רוויו"

מאת מאיר בראלי

"מידל-איסט רוויו" הוא רבעון אנטי-ציוני אמריקאי. "האגודה האקדמאית האמריקאית למען שלום במזרח התיכון" היא המו"ל שלו. בחוגים אנטי-ציוניים בארה"ב מגדירים אותו כ"פרו-ישראלי" וזה נכון, אלא שיש להוסיף שזה רבעון של אוהדי ישראל התומכים בהתערבות מצידה, ומצפים ממנה מפעם לפעם ל"הצעות חדשות", והדברים ידועים. עם זאת זהו רבעון אמריקאי, כלומר יש בו פתיחות רבה לדעות שונות. הדבר מתגלה גם בחוברת מספטמבר 1986. בחוברת זו, המכילה 63 עמודים, יש שמונה מאמרים לרבות הקדמה מאת בנימין כהן, מקנינס קולג', המראה מה יש בחוברת כולה. המאמר האחרון הוא ביקורת על ספר, אשר לפי המאמר עליו בחוברת ראוי היה להיות מתורגם לעברית ולהופיע אצלנו.

מייקל קרטיס, פרופסור למדע המדינה באוניברסיטת רוטגרס שבניו-ברונסוויק, כותב על "המצור", ספרו של הסופר האירי הנודע קונור קרוז או'בריאן. הספר הופיע השנה בהוצאת סיימון ושוסטר בניו-יורק. המחבר מבקר את החלק האחרון של הספר, שבו מסביר או'בריאן, מדוע מסרבת ישראל להיסוג מהשטחים שכבשה ב-1967. הספר כולל דיון בשאלת יחסי ישראל-ערב, והעיסוק העיקרי הוא בבעייה העיקרית של ישראל – השרדות בקרב אויבים. כאמור, יש למחבר המאמר חילוקי-דעות עם מחבר הספר, ובכל זאת הוא בדעה, שהספר יתפוס מקום חשוב בקרב העבודות המספרות את סיפורם של הרעיונות והמעשים שהובילו להקמתה של מדינת ישראל. מכיוון שמדובר בביקורת ספרים כמקובל בעולם דובר אנגלית, – תוכן הספר המבוקר ניתן בפרוטרוט – קובע פחות מה דעתו של קרטיס על הספר, אולם מביקורתו עולה שיש עניין רב בקריאת ספרו של או'בריאן.

יש בחוברת עוד מאמר שאינו עולה בקנה אחד עם השקפותיה של החוברת המוציאה לאור. כתב עת זה. צבי אלפלג, המוצג כחוקר במרכז דיין באוניברסיטה של תל-אביב, מציג את עמדותיו, את ביקורתו על מדיניותה של ישראל, החל מ"הגשרים הפתוחים" – מדיניות שלדעת אלפלג גרמה נזק רב יותר מתועלת – עד המדיניות הנוכחית, למעשה, לחזק את אחיזתה בשטחים. דעותיו של אלפלג ידועות, אמנם, לקורא הישראלי, אולם במאמר זה – שאין עליו מגבלה של חובה להיות אקטואלי דווקא – יש סיכום טוב של רעיונותיו, דעות לא מקובלות על הממסד הישראלי, אולם ודאי שמעולם לא ניסה מישהו מקובעי המדיניות הנוכחית להשיב לו.

יש בחוברת מאמר מוזר במקצת על יחסי ישראל–ברית-המועצות, מאת ארתור קלינגהופר, פרופסור באוניברסיטת רוטגרס שבקמדן. המחבר מונה בקפידה כל פגישה מקרית – או לא מקרית – לרבות מלח ישראלי (כצורה שספינה סובייטית הצילה) ואילו על הנושא העיקרי, בעיית העליה מברית-המועצות הוא עובר כלאחר יד. אין כל התייחסות לרקע העמוק של הקונפליקט בין הציונות לקומוניזם. מוזר קצת שפרופסור העוסק בנושא ישראלי קורא ליעקב ריפתין המנוח חבר מפ"ם. יש עוד זרויות כאלה במאמר.

גם המאמר על סעודיה ויחסה לתהליך השלום הערבי-ישראלי לוקה בחד-צדדיות. אמנם, לקורא הישראלי יש עניין במאמר זה, מפני שמוסברת מתוכו העובדה המתמיהה אותנו מפעם לפעם שהאמריקאים מגדירים את סעודיה "מדינה מתונה". בעל המאמר, יעקב גולדברג, אף הוא איש מרכז דיין באוניברסיטה של תל-אביב (כמו צבי אלפלג) והוא שוהה בארה"ב כפרופסור-אורח במחלקה למדעי המדינה באוניברסיטה של קליפורניה בסן דייגו. הוא דן על מדיניותה של סעודיה כמושפעת מגורם אחד ויחיד – פגיעותה של הממלכה החוששת מהתחרות של עיראק, סוריה ואש"ף, ומתעלם לחלוטין מהאופי התיאוקרטי של סעודיה, אופי שגם הוא משפיע על מדיניותה אם לא מכתיב אותה. המאמר קצת מיושן. הוא מדבר על חיזוק הלחץ של עיראק על סעודיה, לאחר סילוק השאה מאיראן ומתעלם מהרפיית הלחץ הזה בשל המלחמה האיראנית-עיראקית, שעיראק החלה בה ואינה מצליחה להיחלץ ממנה.

במאמרו של בנימין ווילברפר, איש בר-אילן

(המשך בעמוד 8)

להתקומם

מאת אשר מניב

שתי ידיעות בעתון באותו יום:

הידיעה הראשונה מספרת על אישור הסכם השכר במגזר הפרטי, שעל-פיו שכר המינימום יעמוד על 400 שקל לחודש. המעסיקים לא היו מוכנים בשום פנים ואופן להסכים לסכום האגדתי של 450 שקל כבר עכשיו (אולי בפברואר).

הידיעה השניה מוסרת לנו, שהשכר של כל אחד מחמשת ראשי בנק לאומי בשנה האחרונה הגיע ל-22,800 דולר לחודש, שהם בערך 34,200 שקל – יותר מפי 85 משכר המינימום. לא נאמר שם מהו שכרם של כל צבא הפקידות הנדבקת בדרך-כלל היטב אל שכר ראשי הבנק, המנהלים, סגני המנהלים, סגני הסגנים וכו'. נניח שזה "רק" פי 70 עד פי 50 בשכר המינימום במשק.

הרי לכם, איפוא, תמונת מצב אינסטנטית, חיה ובצבעים טבעיים, של החברה הישראלית. זו החברה שפעם התגאתה בשוויוניותה, בהיותה בעלת פער ההכנסות הקטן ביותר בעולם, המתיימרת עדיין לדבר בשם צדק, מוסר ורוח נביאי ישראל (ולפחות מפלגתה הגדולה ביותר גם בשם "הסוציאליזם"), שמנהיגיה אינם חדלים מלהבטיח "חלוקה צודקת של הנטל". ואלא שהמפלגה הקוראת לעצמה בשם "עבודה" יש לה עתה דאגות חשובות יותר מזוטות כמו צדק חברתי: היא שקועה במאבקים פרסונליים אישיים ובהסכמים כוחניים פנים-מפלגתיים למען בחירה ל"לשכה", המוסד העליון המצומצם. רק 200 חברים פחות או יותר.

ברקע ניצבים כלכלנינו, המוסיפים להזהיר שיש יותר מדי כסף בידי הציבור (הציבור תמיד בלשון יחיד). מנהלי הבנקים, היבואנים, עורכי-הדין, "אנשי העסקים" וגם בעלי שכר המינימום, כולם כאחד מסכנים את ההבראה הכלכלית. ולכן כלכלנינו גם מתריעים על כך ש"פירצה בחזית השכר" עלולה לחדש את הלהבים האינפלציוניים. השכר של מי, רבותי המלומדים? של שני העשירונים התחתונים, המקבלים כ-7 אחוזים מכלל ההכנסות? של שלושת או ארבעת העשירונים הבאים, המתפרנסים בדרגות שונות של קושי? או של 20 האחוז העליונים, אשר נוגסים בכ-40 אחוז מכל ההכנסה (לא כולל הון שחור)?

ומשום כך גם טוענים כלכלנינו, שהצעד הכלכלי הדחוף ביותר בעתיד הקרוב הוא "רפורמה במס" – כמובן לא של אלה שאינם חייבים במס-הכנסה ואף לא של כל השכבות באמצע שאי-התאמה של מדרגות המס מציבה אותם בדרגות הכנסה לא ריאליות אלא דווקא של אלה בדרגות המס העליונות. שאם לא כן, אומרים לנו, לא יהיה למסכנים, המשתכרים כבר עשרות-אלפי דולר בחודש (ואצלם סופרים תמיד רק בדולרים) ממה להשקיע, ולא תהיה צמיחה. טענות אלה הן ייבוא מאמריקה של רייגן, אלא שמי שמייבא את הטענות, מתעלם מן העובדות. שכן על אף כל ההטבות המפליגות שקיבל ההון האמריקאי בתקופת רייגן – הרווח הנוסף לא הלך להשקעות, והצמיחה הגיעה שם בשנה האחרונה לשפל שלא היה כמותו שנים רבות מאוד. אצלנו – על אחת כמה וכמה. על אף רווחי ההון הפטורים ממס וגם אחרי שתיערך רפורמה במס, כל עוד יהיה כדאי יותר לחיות מהריבית מאשר להשקיע, לא יבואו השקעות מ"החסכון" הפרטי.

אלא שהאובססיה של כלכלנינו באשר לתוצאות "מצרפיות", כלשונם, כלומר מה שקורה ב"משק" כולו, לא זו בלבד שהיא מעוותת את כושר שיפוטם בסוגיות הכלכליות "הטהורות", שבשמן הם מדברים (כמו, למשל, בעניין ההשקעות והצמיחה), אלא שהיא גם מונעת מהם לראות את האדם מאחורי "המשק".

גם אם יש צדק בטענה, שלמען הבראה כלכלית, אנו זקוקים ל-80-100 אלף (אומדן חצי-רשמי) מקבלי שכר של 400 שקל לחודש, ולמספר דומה (או אף גדול יותר של אנשים), שבשבילם אותם 265 דולר הם רק בילוי של ערב אחד – גם אז היה צריך להישמע קול אדיר מקצה הארץ ועד קצה להתקומם: "הבראה" כזאת אין אנו רוצים!

למזלנו, הם אינם צודקים. אבל זה אינו מפחית כהוא-זה מהשאלה המנקרת בלב – מה קרה למצפון החברתי שלנו?

מכתבים למערכת דבר

סכנת האליטיזם

מאמרו של גבריאל קנולר „סכנת הבינוניות" („דבר" 22.9) הוא דוגמה אופיינית לשימוש מטעה בעובדות לא מדוייקות כדי לשכנע את הקוראים לעמדתו ולהשקפתו של כותב המאמר.

להלן מספר דוגמאות לשיטה זו:

א. מתוך המאמר משתמע כאילו רק תלמידים שאינם תלמידי הרפורמה יכולים ומסוגלים להגיע ל־24 יחידות־לימוד בבחינות הבגרות – והדבר לא כן. כל התלמידים הלומדים במסגרת הרפורמה יכולים להגיע ל־24 יחידות־לימוד. רבים מאוד מתוכם אכן מגיעים לכך – ואף ליותר מזאת.

ב. אין שום יתרון בקבלה לאוניברסיטאות למי שנבחן ב־24 יחידות־לימוד או יותר, בהשוואה לנבחנים האחרים, אדרבה – ההמלצות האחרונות של הדוברים המוסמכים של המוסדות האקדמאיים (לרבות הטכניון) הן דווקא נגד הריבוי ביחידות־לימוד ובעד הדגשה והרחבה של יחידות־לימוד מסויימות (למשל: מדעים – לטכניון).

ג. שום תלמיד טוב בשום מסגרת חינוכית בישראל לא אולץ „לדרוך במקום" או להתעכב בהתקדמותו כדי לאפשר ל„תלמידי הרפורמה" (רפי השכל, כמסתבר) להדביק אותו – ניסוח מרהיב זה מופיע במאמר, והוא כמובן עיוות גמור של המציאות, ואלמלא השבתי שנאמר בתום־לב הייתי נאלץ לקבוע שזוהי אמירה הגובלת בעלילה.

ד. האפשרות שהיתה (ועודנה) קיימת שלא להיבחן במתמטיקה במסגרת בחינות־הבגרות כבר הועלתה וחזרה ונדרשה מכל צדדיה, וכל המביא עניין זה כדוגמה ל„הנמכת הרמה" מטעה את עצמו ואת הציבור – משתי סיבות:

האחת – אלה שאינם נבחנים כיום במתמטיקה – נער יספרם, ואין הם מהווים גורם משמעותי בכלל הנבחנים: ברור, איפוא, שחיוב הבחינה במקצוע זה לא ישפר כלל את רמת המועמדים לאוניברסיטאות, שממילא לא מתוך ציבור זה באו.

וסיבה שניה, קצת מפתיעה – רק לאחרונה נמסרו לפרסום תוצאותיו של מחקר ממושך הקובע, שהצלחה או כישלון בבחינה במתמטיקה אין בהם משום ניבוי לסיכויי הצלחתו של הסטודנט לעתיד: עוד „פרה קדושה" הולכת בדרך כל בשר.

ה. הצעותיו המרכזיות של ג.ק. ספק אם יגדילו את מספר המועמדים „הטובים" לאוניברסיטאות (גם כיום עולה מספרם על יכולת הקליטה באקדמיה) אבל ללא ספק יביאו ליצירתן של שתים (ואולי שלוש?) מערכות־חינוך, שההבדלים ביניהן יהיו חותכים ובולטים באותם קווי־חיתוך והפרדה שמדינת ישראל לא תרצה, אף לא תוכל, לעמוד בהם, לא בטווח הקצר וודאי שלא בטווח הארוך.

ו. התועלת שתצמח, כביכול, עליית רמת ה„טובים" – אינה אלא אשליה חזותית, שתביא רק להטיה נוספת של הכף לטובת אלה שגם כיום מקבלים יותר מהאחרים, שכן הסבל העיקרי הנגרם כיום למוסדות הלימוד של „הטובים הפוטנציאלים" הוא הצורך להעמיד פנים פה ושם שגם הם „עושים אינטגרציה".

בחשבון הסופי תהיה זו מהלומה לדמותנו החינוכית והסגתה לאחור, אם כיוונו של החינוך וצורתו יהיו בהתאם להמלצותיו של ג.ק. במאמרו.

אברהם בר־עם
חיפה

דולצין חייב ללכת!

לא אשכח את התמונה שהייתי עד לה לפני כשלוש שנים, מייד אחרי מפולת המניות, שהולידה אגב את הסידור החדש, תשלומי עמלות עבור תשלומים למיניהם. ליד האשנב בבנק לאומי עמדה אשה בת 80 פלוס ובידה חשבון חשמל ע"ס 165 לירות או שקלים ראו (לא ש"ח) והפקידה תבעה ממנה 250 לירות עמלה מהפעולה הזאת. האשה חיתה על דמי ביטוח לאומי בלבד. בלית ברירה שילמה את העמלה, כי לא היה לה כוח ללכת לבנק הדואר. הדבר זיעזע אותי – הכיצד?

נשאלת השאלה: האם לכך היה נחוץ הדבר, כדי לשלם משכורות של 22,000 דולר לחודש ו/או 5,000,000 דולר פיצויים, מכספי הציבור. הרי זו שערוריה שזועקת לשמיים. הנשיא בארה"ב מקבל 70,000 דולר משכורת לשנה, היינו 6,000 דולר לחודש, ומנהל בבנק לאומי בישראל מקבל 22,000 דולר, פי ארבעה יותר מאשר נשיא ארה"ב. ויש לנו ב"ה חמישה מנהלים כאלה. ולמדינה העשירה הזאת, ישראל, יש יד רחבה ומשלמת. הרי את בעיית פועלי אתא אפשר היה לפתור בסכומים כאלה.

ואגב, מי החליט, מי הסמיך את מי, לשלם משכורות כאלה? הרי המנהל הראשי מר דולצין טוען, שהוא לא ידע על המשכורות הללו. אם כך, מר דולצין, הדבר מתחיל להיות הרבה יותר חמור. מנהל כללי, בעל בית, לא יודע איך מחלקים ביניהם המנהלים את משכורתם – השמעתם? בזמה־שביט לא יודע כמה משכורת מקבל מנהלו במפעל שלו. זהו ניהול עניינים של משק ציבורי? ובכן מנהל, בעל בית, שלא יודע מה שנעשה במשקו, והוא משק ציבורי, איננו יכול לשמש בתפקיד מנהל ועליו לעזוב את התפקיד מהר ולא פטור בלא כלום. מישהו חייב לשאת באחריות ולהחזיר לקופת הסוכנות את הגניבה. ולא לחינם מרננים יהודים טובים, ציונים בנפש בארה"ב, שמשהו לא תקין עם כספי הסוכנות. העם לא יכול להחריש על תופעה של תשלומי משכורות פי שמונה ומעלה מהמקובל. האם משכורת באמר של 5,000 ש"ח לא מספיקה למנהלים, שאגב השכילו להביא את המוסד הפיננסי הראשי במדינה, את בנק לאומי לישראל, כמעט להתמוטטות גמורה, שאלמלא הממשלה, על־ידי כספי הציבור, לא היה הבנק קם עוד לתחיה. ועבור זה לשלם עוד 5 מיליון דולרים פיצויים לשותקן הראשי, שפרש מהעבודה בעצמו ולא מחמת הגיל, אלא מסיבה אחת ויחידה, שסרח. והדברים נאמרו על־ידי ועדה ציבורית, ובראשה שופט עליון, ללא כחל וסרק.

יש להחזיר לחיינו את הכלל הגדול, שהכספים של עם ישראל, כספי ציבור, קודש הם.

נפתלי וליננר
נתניה

לא אופשר להם להשתתף

על התוויה הגדולה של השתתפות בכנס הנחל לדורותיו, העיבה לגבינו העובדה שלא התאפשר לנו לקיים בו את ל„דורותיו". בנוגו הנמנה עם „גרעין חולית למצפה־שלם", המשרת בתקופה הקרויה „של"ת מוקדם" בקיבוץ עין־גדי, לא הגיע לכינוס זה.

בקיבוץ עין־גדי, הנהנים מכוח עבודתם של חברי גרעין זה, אמרו לחברי הגרעין, כי זה מאחריות הקיבוץ המעסיק להקצות אמצעי נסיעה לגרעין וחבריו. דבר זה בך אמרו בעין־גדי, הוא מאחריותו של קיבוץ „מצפה־שלם, הקיבוץ המיועד לקלוט את גרעין חולית, בהשלמה, בבוא העת". אך במצפה־שלם עצמו אמרו לחברי גרעין חולית, כי הכנס כלל אינו מיועד לחברי גרעין זה, הואיל וגרעין זה עדיין לא חייל, באורח פורמלי. חברי הגרעין עצמם נמנעו מלהגיע לכנס בכוחות עצמם הואיל והדבר היה פוגע בסידור העבודה שלהם ביום שלמחרת הכנס.

כך או כך, העובדה, שלא קיבוץ עין־גדי ולא קיבוץ מצפה־שלם, לא ראו עצמם אחראים לדאוג שגרעין של צעירים אכן ישתתף באותו כנס יחיד במינו ויחיד בדורותיו, מצביעה על העדר אחריות חינוכית של קיבוצים אלה ועל אי־בהירות כללית של תחומי האחריות על גרעיני הנח"ל.

הדריך של גוחלאי
(השם והכתובת שמורים במערכת)

פסולת

לא עובר יום בו אין משליכים פסולת בנין לצידי הכבישים. הדבר הפך לטבע שני. אנשים אוהבים להיפטר מדברים מיותרים, כמו קופסת סיגריות, קליפות, ביירות ושאר מיני דברים שנזרקים ממכוניות חולפות. ילדים זורקים כל מיני עטיפות של דברי מאכל שנמכרים ברחוב, חלקי ריהוט נזרקים אל המדרכות וכו'.

אולם הדבר הגרוע ביותר הוא פסולת הבנין המושלכת בכל מקום. כל המדינה נגועה במחלה זו והדבר לא נעשה כדי לעצור.

אולי עכשיו במבצע נקיון המדינה ישתנה משהו, ולפחות עם פסולת הבנין אפשר ליצור משהו חיובי, ולחזור על מבצע נקיון מנשייה ליד יפו, שכל פסולת והרבות הבניינים של כל הסביבה הוכנסה לים, וכך כבשו חלק מהים. ועל חלק זו בנו את הדולפינריום וגינות נוי, וחבל שהפסיקו, אפשר היה להמשיך כך עד בלי סוף. ואת כל פסולת הבניינים של תל אביב להכניס לים וכך להוסיף עשרות אלפי דונמים.

חבל על כל השנים שלא נעשה כך ופסולת בנין מושלכת ללא תועלת ומכערת את הסביבה. נתחיל מהיום ולא רק במבצעי נקיון המוכרזים מדי פעם. כל עיריה או מועצה מקומית הסמוכה לים תכין כמה מקומות בשיטתה לאיסוף פסולת בנין בלבד ומשם יועברו לשפת הים, במקום שיוחלט כבראי, שם יוזכה דחפור שיכביש הכל לים, וכך נזכה בשטחים נוספים, בזיעה, ללא דם. זו פרנסה לכל החיים לכל העוסקים בכך.

את הכסף יספקו כל אלה שייתפסו כשהם מלכלכים את הסביבה.

מיכאל קוצר
רמת־חן

האם באמת „ירדה מהפסים"?

כמי שכיהן בעבר כמהנדס ראשי (למסילות) וחבר ההנהלה של רכבת ישראל, הנני מוצא לנכון להגיב על מאמרו של יוסף מיכלסקי על הרכבת („דבר" 21.9.86).

במסגרת מכתב קצר למערכת לא ניתן לנתח ולהתייחס לנתונים הרבים שמביא יוסף מיכלסקי במאמרו. אך די אם רק נזכיר, כי בתקופתו של צבי צפרירי כמנכ"ל הרכבת גדלה כמות המטענים מ־3.35 מיליון טון ב־1975 ל־6 מיליון טון ב־1985, דהיינו תוספת של כ־2.7 מיליון טון שהם גידול של 80% בהובלת מטענים. התפוקה הנמדדת ביחידות תנועה – ק"מ לעובד עלתה באותה תקופה ב־100% בקירוב.

נתונים אלה אינם מתיישבים עם הכותרת ומגמת המאמר „ירדה מהפסים" המציג תמונה שלילית בהחלט של הרכבת לגבי התקופה הנ"ל.

אינג' אברהם גולן
(גימלאי הרכבת)
חיפה

אורח לרגע... ולא מצא כל פגע

אני מתייחס למאמר של העיתונאי הוותיק אייזיק סרומי. לדבריו „בגיל 74־לאחר 52 שנה בארץ ביקר אצל משפחתו בארה"ב" והוא מתאר בצבעים את כל הטוב שמצא שם (ראה „דבר" 11.9.86).

שאלתי, האם עיתונאי ותיק ושנון כסרומי לא מצא כל שמץ של פגע.

אין אני מתיימר להתחרות בחדות־העין של כל מיני מומחים אצלנו. שהייתי שם בשליחות מסויימת במשך שלוש שנים. אין אני חושש, כי רשמים של סרומי יעלו את מספר ה„מבקרים" בארה"ב המנסים להשתקע שם לכמה שנים... נפגשתי עם אחד מאלה בשנת 1965 דור חמישי יליד צפת המתגעגע מאוד לארץ, אולם לא מצא עדיין זמן לבקר לאחר שהות של 28 שנים בארה"ב.

אולם האין כתבה כזאת של סרומי ואחרים שאין אני רוצה להתפלמס איתם – מגבירים את התורים הענקיים ברחוב הירקון בת"א לקבלת ויזה...

אריה ארז
תל־אביב

חיל הרכבת לא הוזכר

נתן רועי הקדיש כתבה ב„דבר השבוע" למה שקדם לנוטרות האמיתית בת ה־50. הוא הזכיר חילות שונים וביניהם את משמר הנפים שהיה כעין בן לחיל הרכבת, אך את חיל הרכבת עצמו לא הזכיר בכלל.

טוב היה עושה נתן רועי לו גבר בארכיונים וביחוד בספר „באש ובמגן". הוא היה לומד שחיל הרכבת אמנם לא עשה הוד בהיסטוריה של הימים ההם, אבל נתן חלק מכובד למדינה שבדרך. כל יחידה בתקופה ההיא ידעה לספר על קצין יהודי שהתיישב על ארגז נשק כדי להטעות את האנגלי הבודק. כל זה שייך לסיפורים.

שירתי בחיל כמעט 10 שנים. כאז כן עתה „רוהרת" הרכבת המסכנה 4 שעות תמימות מחיפה לירושלים. חולפת באיטיות על תחנות כמו סנטורה, טול כרם, קקון, ראס אל עין, עוצרת לפריקים והנוסעים יורדים לקטוף שקי יסמין. מבקר הכרטיסים היה מכה את הנוסעים שהעזו לקפח את פרנסתו ולקנות כרטיס נסיעה בתחנה. מדי יום ביומו, שנה אחר שנה. אנשנו הנוטרים הבטחנו את הפסים מסכנת מוקשים. האנגלים היו מושיבים מאבטחים מהכפרים על מושב מחובר במוט ארוך לקרונוע. הפורעים „דאגו" שהרכבת תגיע ליעדה שלמה. הציבור בארץ יכול לקרוא על מעללים רבי גבורה בספר הנוטרים „באש ובמגן".

יפה היתה עושה הנהלת הרכבת לקראת תכניות ההתחדשות שלה, לו קראה לוותיקים האחרונים לרב־שיח או יום עיון באחד ממתקניה וקורצת חיוך העדכה לוותיקי החיל.

מאיר גולדברג
חיפה

הפתיחות של ה„מידל־איסט רוויו"

(המשך מעמוד 7)

השוהה בארה"ב, על כלכלת ישראל, יש מעט חידוש בשביל הקורא הישראלי, אבל יש בו כדי להועיל לקורא האמריקאי, שלמענו נכתבה הכתבה.

גם במאמר של יצחק גלנור, פרופסור למדעי המדינה באוניברסיטה העברית בירושלים, אינו מחדש לקורא הישראלי. הנושא – ניתוח הבחירות של 1984 בישראל. בדבר על הבעיות של איחודים ופילוגים במחנה הדתי טוען המחבר, כי לא הוכחה הטענה הרווחת בישראל שפילוגים מזיקים אלקטורלית את המתפלגים בעוד שאיחודים מחלישים את המתאחדים. הפילוגים של המחנה הדתי, סובר גלנור, החלישוהו.

האם באמת נחוץ להזכיר לפרופסור במדעי המדינה, שכל קביעה כזאת מוגבלת במגבלה הקיימת כמעט לגבי כל קביעה במדעים חברתיים, זו הקרויה בלטינית „קטריס פריבוס", כלומר „אם כל יתר התנאים הם שווים". יש שורה של דוגמאות ישראליות להוכחת הטענה שלדעת הפרופסור היא לא מוכחת: עליית מפ"ם ואחה"ע בכנסת השלישית, לאחר שנתפלגו בימי הכנסת השניה (ובתקופה זו נשבר עולמם הרוחני, כשהקומוניזם הרוסי נתגלה במערומיו הרעיוניים); ירידת כוחה של תנועת העבודה כולה בכנסת השביעית (לאחר הנצחון במלחמת ששת הימים) [illegible] יותר במערך אחד.

לעומת זאת יש בחוברת מאמר מעניין על גוש אמונים והטרור הנגדי של יהודים, מאת יעקב גולדברג. המחבר מביא בזו אחר זו את העמדות השונות, המתחלפות, של גוש אמונים לטרור הנגדי שנקטו יהודים, רובם מתנחלים. החל מהכחשת הטירור, דרך ההתנגדות לו ועד להשלמה איתו והטיפול בהגנה המשפטית על הטרוריסטים. מאמר מאיר עיניים כליכוד, על עמדת גוש אמונים בנושא זה, לא קראתי בעתונות הישראלית, אלא שמאמר זה יתקשה למצוא לעצמו מקום אצלנו, גם מפני שהוא כתוב בסגנון מאופק, שלא כמקובל אצלנו, ללא השמצות ותיאורי גנאי, וגם מפני שאין בו קישור לאקטואליה. זה פשוט סיכום. אצלנו גם ירחונים ודו־שבועונים מנסים לעלות על עגלת האקטואליות דווקא, ושוכחים, לעתים את התפקיד השונה והחשוב שיש לכתב־עת שאינו יומון.

בתי קולנוע

תל־אביב

אסתר: שן תחת שן 9.40, 7.30
אורלי: היפנים באים, היפנים באים 9.30, 7.15
אלנבי: תותחי נברון 9, 6
בית־יהודה: אהבה בשחקים 9.30, 7.15, 5
גורדון: שתי אנגליות 9.30, 7, 4.30
גת: הצבע ארגמן 9.15, 6.15, 3.15
דיזנגוף 1: מתנה ליזה 9.30, 7.15, 4.45, 11.00
דיזנגוף 2: נשיקת אשת העכביש 9.45, 7.40, 4.45, 11.00
דיזנגוף 3: 3 רווקים ותינוק 9.45, 7.40, 4.45
דקל: יחסים פשוטים 9.30, 7.15
דרייב־אין: קוד הרעם 9.30, 7.30
חצות – סקס
הוד: תעלול קטלני 9.30, 7.15, 5.00
בית ליסין: פריץ החתול 11.15
חן 1: היהלום מבוהולי הילס 9.50, 7.30, 5.00
חן 2: דונה פלור נשואה לשניים 9.45, 7.00, 5
חן 3: הרומן של אתמול בלילה 9.40, 7.30, 5
חן 4: ב"ס לשוטרים מתקדמים 9.45, 7.40, 5.10, 2, 11
חן 5: שגעון של לילה 9.45, 7.40, 5, 2, 11
לימור: אזעקת אמת 9.30, 7.15
2.00, 11.00 תקלה מופלאה
לב 1: אהבה ומלחמה 2.00
כל מה שרצית לדעת על המין 5.00
ישנתי 7.30
יפה בוורוד 9.30
לב 2: בעקבות הכרך 9.30, 7.30
לב 3: יומנו של צב 9.40, 7.30
שושנת קהיר הסגולה 2.00
דני רז האיש מברודווי 5.00
לב 4: סנגוס 9.35, 7.15
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: רעם הג'ינג'ה 9.30, 7.15, 4.30
סינמה 1: הטרמפיסט 9.30, 7.15, 5
סינמה 2: מופע הקלנוע של רוקי 9.30, 7.15, 5.00
פמודיה: סגור לרגל שיפוצים
פאר: שתי אצבעות מצידון 9.30, 7.30
פריז: עקבות אורח 9.30, 7.15
11.30 גיבור מקומי
צוותא: ארמה חמה 8.00
צפון: זכרונות אהבה מפירנצה 9.30, 7, 4.30
תמוז – רמת־אביב:
11.30 הגברת באוטובוס
כלום נפלו על הראש 9.30, 7.15
שחף: אותלו 9.30, 7, 4.30
תכלת: החברים של אלכס 9.30, 7.15, 4.30
תל־אביב: פסיכו 3 9.30, 7.15, 5

ירושלים

אוריון: אהבה בשחקים 9.30, 7.15, 4.30
אדיסון 1: מים מים 9.00, 7.00, 4.30
אדיסון 2: פיתוי בצל הפחד 9.00, 7.00, 4.30
בית אגרון: עליסה בארץ הפלאות 4.30
נערי הכרך 6.30
תורת השורשים 8.15
נערי הכרך 10.15
חצות – העוקץ
העולם הקטן בנייני האומה: סיפור אהבה 9.30, 7.30
הבירה: שתי אצבעות מצידון 9.15, 7.15, 4.30
[illegible] 3: הצבע ארגמן 9.30, 6.30, 4.30
אור גיל: היהלום מבוהולי הילס 9.30, 7.15, 5
כפיר: אותלו 9.30, 7.00, 4.30
סמדר: הבוסטונים 9.15, 6.45
עדן: פסיכו 3 9.30, 7.30, 4.30
רון: שלוף אבל בזהירות 9.30, 7.30, 4.30
מישמיל: זכרונות אהבה מפירנצה 9.30, 7.00

חיפה

אורה: זכרונות אהבה מפירנצה 9.15, 7, 4.30
אורלי: הצבע ארגמן 9.00, 6.00
אמפיתיאטרון: מלחמות הזולמות 9.15, 7.00, 4.30
ארמון: לוחמות הג'ונגל 9.15, 7.00, 4.30
עצמון: אהבה בשחקים 9.15, 7.00, 4.30
חן: תעלול קטלני 9.15, 7, 4.30
מאי: כלבי הקש 9.15, 7.00, 4.30
קרן־אור: שואה חלק ב' – 6.00
רון: אותלו 9.00, 6.30, 4.00
רב גת 1: הרומן של אתמול בלילה 9.15, 6.50, 4.30
רב גת 2: היהלום מבוהולי הילס 9.15, 7.00, 4.30

קרית־ביאליק

ספיר: שתי אצבעות מצידון 9.15, 7
סביון: היהלום מבוהולי הילס 9.15, 7.00

קרית־חיים

בית העם: 3 רווקים ותינוק 9.30, 7.15
היובל: היפנים באים היפנים באים 9.15, 7.00, 4.30

קרית־ים

ביאק: ב"ס לשוטרים מתקדמים 9.15, 7

קרית־מוצקין

אורות: יפה בוורוד 9.30, 7

אשדוד

אסתר: זכרונות מאפריקה 9.30, 6.30
אשדוד: קוד הרעם 9.30, 7.15

אשקלון

אסתר: זאב צעיר 9.30, 7.15
מאור: שתי אצבעות מצידון 9.30, 7.15, 4.30
רחל: נשיקת אשת העכביש 9.30, 7.30

באר־שבע

[illegible]: יפה בוורוד 9.30, 7.30, 5.00

בת־ים

עצמאות: הזירות הבית מתפרק 9.30, 7.30, 5.00
קרית אונו מרכז קולנוע: חופשה מטורפת בעולם 7.00
[illegible] 9.30

הרצליה

תכלת: אפוקליפסה עכשיו 9.30, 7.00, 4.30
[illegible]: סיפורה של מארי 9.30, 7.15

עפולה

[illegible]: תעלול קטלני 9.00, 7

חולון

ארמון: קוד הרעם 9.30, 7.15, 4.30
מגדל: חופשה מטורפת באירופה 9.30, 7.15
מרכזים, קרית שרת:
מקרני: 9.30, 7.30
סביון: אהבה בשחקים 9.30, 7.15, 5.00
ריבה: 3 רווקים ותינוק 9.30, 7.15

טבריה

אביב: מורים בזיג זג 9.30, 7.15

כפר־סבא

עמל: שתי אצבעות מצידון 9.15, 7.00
חן: תקלה מופלאה 9.15

לוד

אורלי: מעריץ אלמוני 9.30, 7.15
נוה זית: קוד הרעם 9.30, 7.30

נהריה

הוד: זאב צעיר 9.30, 7.15

נתניה

שמוריה: באריה 7.00, 5.00
הצבע ארגמן 9.15
אסתר: רכבת אל החופש 9.15, 7.00
שרון: הטרמפיסט 9.15, 7.00, 5.00

פתח־תקוה

שלום: 7 שנים בכלא 9.30, 7.15
היכל 1: אהבה בשחקים 9.30, 7.30, 5.00
היכל 2: יפה בוורוד 9.30, 7.30, 5.00
היכל 3: אותלו 9.30, 7.00, 4.30

קרית־שמונה

שחר: הקרב על הוודר 9.30, 7.15

ראשון־לציון

נקמן: נשיקת אשת העכביש 9.30, 7.15
ראשון: 3 רווקים ותינוק 9.30, 7.30

רחובות

בית העם: הנוקם 9.30, 7.15
הוד: מסע עסקים של אבא 9.30, 7.30
חן: כוחם הגוף 9.30, 7.15

רמת־גן וגבעתיים

ארמון: עיר ושמה גיהנום 9.30, 7.30, 5.00
[illegible]: דונה פלור נשואה לשניים 9.45, 7.30
לילי: תעלול קטלני 9.30, 7.15, 4.30
הוד: אהבה בשחקים 9.30, 7.15, 5.00
רב גן 1: הצבע ארגמן 9.00, 6.00
רב גן 2: כוחם הגוף 9.40, 7.30, 5
רב גן 3: הרומן של מרפי 9.40, 7.30
רב גן 4: היהלום מבוהולי הילס 9.40, 7.30, 5.00
שביט: סיפורה של אגנס 9.30, 7.15

רמת־השרון

4.30 בן לוקח בת
כוכב: תחיך תחיך 7.00
הכבוד של פריצי 9.30

רעננה

אורות: השגעון הגדול 9.00, 7.00, 4.30

רמלה

ארזי: השליחה האחרונה 9.15, 7.00
היכל התרבות: [illegible] 9.00

טלוויזיה

5.30 „זנב לחדשות".
6.00 „חבורה לבית בגתודרם" – פרק אחרון.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 „נקודת מוצא" – תכנית חודשית: פגישה עם שלוש נשים ערביות, שפרצו את המסגרת הערבית המסורתית ושנאבקות על הדרך הפמיניסטית למימוש העצמי, עם שלוש נשים יהודיות. שתיים מהן פמיניסטיות מוצהרות ופעילות, ואחת שהפכה בקריירה שלה את הסיסמה הפמיניסטית לעובדה. (תרגום ערבי־עברי).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „חמש תשעים" – סדרת שעשועונים.
8.30 „אל תגעו לי" – פרק חמישי.
9.00 מבט לחדשות.
9.35 „אמצע הדרך" – פרק שני: ראש הממשלה שמעון פרס, כיצד ניווט את ממשלתו בשנה המוקשים המלפלי של מדינת ישראל, סגנון מנהיגותו. שינוי ברמתו ותרומתו לתפקודה של ממשלת האחדות הלאומית.
10.35 „שגעון ושמו פוקס" – פרק שני: „פוקס המאה ועשרים". הרי פוקס מופתע, כאשר חבר ותיק מוריש לו בצוואתו קופסת סיגרים נעולה, עם פריטים מוזרים, שנאמר עליהם כי הם היו הסוד להצלחתו הכספית. הוא למד מהר שיש מי שמעוניינים בפריטים אלה ואף מוכנים לעשות הכל כדי לקבלם.
11.20 תכנית בידור – עם פול דניאלס ואורחיו.
12.00 חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 חשבון פשוט ד': גיאומטריה.
08.40 בלי סודות.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 בתרגום לערבית: טבע.
10.10 אנגלית ד'.
10.30 רחוב סומסום: קניה טובה.
11.00 צרפתית, על־יסודי.
11.15 חשבון ה': מיהו השבר הגדול?
11.30 ארץ מולדת: בין חומות ירושלים.
12.00 גיאוגרפיה ד־כ': מסעו של איל הנפט.
12.25 ספרות (על־יסודי): השוטר המזמזם.
1.00 מוסיקה, על־יסודי (העשרה): מוצרט והקלרינית.
1.30 לשון ותקשורת: הילדים משכונת הים.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 סרט קולנוע: אנשי השחר.
4.00 שביל באמצע שביל בצד: נחל קטלב.
4.15 תאטרון אגדות עם: „הכישוף הנעלם" מאת רוזמרי האריס.
5.00 ערב חדש. מנחה רפי רשף.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 מחלבל: אריה ווריאציות, בפה מינור (א. רולוף – עוגב); ז.ס. באך: הואו במי במול מג'ור, לשני חלילים (א. מריון / ע. פיזאר).
07.30 שחרית מוסיקלית – קאמבינ'י: חמישייה מס' 3, בפה מג'ור, לכלי־נשיפה (חמישיית כלי־הנשיפה הבלגית); סטרבינסקי: „פולצ'ינלה", סוויטה (הפילהרמונית הישראלית / ל. ברנשטיין); פרנק: סונטה בלה, לכנור ופסנתר (אורטופי מוטר / א. וייסנברג); ברהמס: 4 שירים אופוס 17 (מקהלת תזמורת פריס / א. אולדהם).
09.30 קונצרט בוקר – ארן: פתיחה מס' 5, ברה מג'ור (אקדמיה למוסיקה עתיקה / כ. הוגווד); הנדל: קונצ'רטו גרוסו מס' 2, בפה מג'ור (אקדמיה למוסיקה עתיקה / כ. הוגווד); היידן: סימפוניה מס' 44, במי מינור, „האבל" („לאמטרו ארמוניקו" / ז'ק סולומונס); מוצארט: המשש „אבה וזום קורפוס", ק. 618 (מקהלת הנערים מטלץ / אנסמבל הברוק האנגלי / גרהרד שמידט־גאדן); באך: סויטה בסול מינור לגיטרה (יורן מולסר); בטהובן: רביעייה בסי־במול מג'ור, לכלי־קשת, אופוס 130 (רביעיית לאסאל).
12.05 „מוסיקה קאמרית" – היידן: שלישיית פסנתר בסול מינור (שלישיית בוזארט); גריג: סונטה לצ'לו ופסנתר, בלה מינור (ד. דוגב / ש. הניג).
13.00 קונצרט צהריים – מנדלסון: קונצ'רטו לכנור במי מינור, אופוס 64
15.00 ממיטב התקליטיה.
16.00 קונצרט מנחה – באך: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 6 (להקת באך ממינכן / ק. רכטר); בטהובן: רביעיית רזומובסקי מס' 2, אופוס 59, מס' 2 (הרביעייה האיטלקית); שומאן: קרייזלריאנה, אופוס 16 (ו. אשכנזי); רחמנינוב: סימפוניה מס' 2 במי מינור, אופוס 27 (התז' הפילה' המלכותית מלונדון / י. טמירקאנוב).
18.30 „אנתולוגיה" – דניאל גורפלד, פסנתר – סקרלטי: 2 סונטות; היידן: סונטה בסי מינור; ברג: סונטה, אופוס 1; שומאן: סונטה ברה מג'ור, אופוס 17 (ש.ח.).
20.05 ערב טוב – רחמנינוב: סוויטה מס' 2 לשני פסנתרים, אופוס 17 (ק. + מ. לבק).
20.30 „מאולמי הקונצרטים שלנו" – תזמורת הקיבוצים, בשידור חי: מנצח: ליאור שמבדל / סולנית: מירה זכאי, אלט – ישי קנול: „תרגשי" למיתרים; בריט: שירי עם; שוסטקוביץ': מוסיקה קאמרית מס' 8.
23.00 מן הברוק עם רסיסי רנסנס (ש.ש.).

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – „משה מונטיפיורי": „הרקע ההיסטורי לפעילותו".
12.05 מצלילי המזרח בבקשתך.
14.06 תכניות לילדים – „טוב לי בקבוק", מאת ברוריה הלס: „בחלת הפה המסלפים": „באר המטמונים" – מאת אלישע פורת: „מסיפורי המושב" מאת יצחק נוי: „לכתוב והדברים יפים ואולי גם קצת להעתיק אותם"
14.45 „חתול בשק": ילקט כל־בו.
15.25 השכלה ודעת לכל – אנגלית למתקדמים: שעור מס' 34.
16.05 בריאת העולם (ש.ש.).
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – „הכנענים": „איזו היסטוריה שייכת לנו?".
19.05 שעור בתלמוד – מסכת „ברכות".
22.05 „אנתולוגיה לראש־השנה (ש.ש.)
23.05 סליחות כנוסח יהודי ספרד מבית הכנסת הספרדי החדש בשכונת תלפיות.

רשת ב'

18.06 שירים עבריים.
19.35 עולם חדש, עניני האדם וסביבתו.
20.05 פרקי חזנות כבקשתך.
22.05 „חברים מספרים על יוסף כינן – אסיר ציון".
23.05 קפה ראשון – [illegible].

רשת ג'

18.06 מקום בצמרת.
21.05 אזור פתוח.
23.05 פניני ג'ז.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.
16.54 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
17.00 „ערב טוב ישראל" – עם דן שילון, יעל דן ונתי סביר.
18.05 שפה קלה על כלכלה.
19.05 פזמונים לכולכם.
23.55 „שיחת חצות" – עם הסופר דן שביט.

עיריית הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על ידי: שם חב' „יהוד" ב.מ. בע"מ כתובת רחוב מונטיפיורי 39 תל־אביב בקשה המתייחסת לקרקע שבנדון:
שם הישוב הרצליה רחוב העליה השניה גוש 6536 חלקה 25 מגרש 11 ומהות הקלה לגבי המותר באזור זה מבוקשת הקלה האמורה: בקשה להקלה בקו בנין צדדיים דהיינו: 3.60 מ' במקום 4.00 מ' המותרים.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יכול להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור הכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
אלי לנדאו
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה – מרחב הרצליה

חוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי, ירושלים
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים, החליטה, באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: תכנית מס' 2506 א' שינוי מס' 1/85 לתכנית מס' 2506.
אלה השטחים הכלולים בתכנית: ירושלים, שכ' גילה, השטח הידוע כ„בבה ביתך" – שלב ב', מגרשים מס' 83־21 שעל פי תכנית מס' 2506 המאושרת, שטח בין קואורדינטות אורך – 168300 – 168100 ובין קואורדינטות רוחב – 126500 – 126300, הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.
עיקרי הוראות התכנית:
א. שינוי הוראות בינוי שעפ"י תכנית מס' 2505.
ב. קביעת הוראות בינוי בגגות רעפים.
ג. קביעת פתרון חדש למוסכים הפרטיים.
ד. שינוי הוראה בנין המקום לקולטי השמש.
ה. שינוי הוראות בנין בניית גדרות וקירות תומך.
ו. שינוי קווי הבנין.
ז. קביעת הוראות בנין אנטנות טלויזיה מרכזית.
הודעה על הפקדת השינוי האמור, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3330 מיום 8.5.86 עמ' 2006. השינוי האמור, בצורה שאישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליו, נמצא במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
במגרש מתכרם העיר, רח' הלל 23 ירושלים.
ד. לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים
25.9.86

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

בתי מרקחת
תל־אביב
הקריה – אבן גבירול 19, 204650
קופת חולים הכללית – אמסטרדם 7 – 225142
ירושלים
הרצל – יפו 36 – 225859
חיפה
[illegible] 13 – 664039
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
[illegible] – חיבת ציון 43 רמת גן – 782821
בת־ים – חולון
עצמאות – בלפור 75 בת ים – 865583
אהרן – הופיין 52 חולון – 889153

מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות התורנות בשבת וחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.
תל אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20:00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15:00
[illegible] – 433306, 433500־03
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אחד תל אביב
רחוב בר כוכבא 49 ת"א, 03־284649
בימים א־ה בין 21:00 עד 23:00, ביום ו' וערב חג, 24:00־18:00, שבתות וחגים 21:00־15:00
חיפה
רחוב הנמל 26, קומה 3 – 04־523566
יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20:00 עד 22:00.

אלמקס לכל המשפחה!

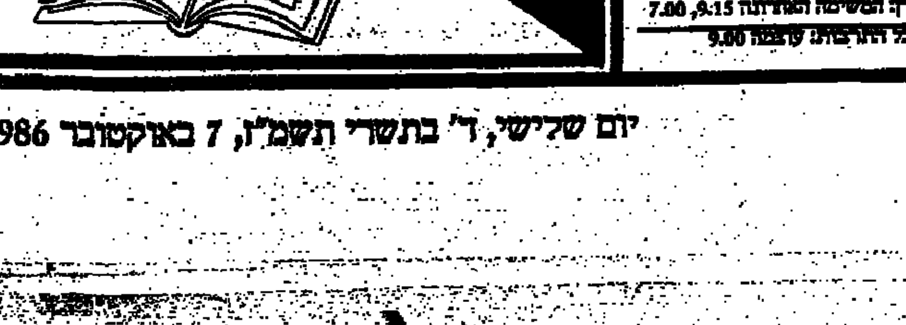

مكنز من الاجيل

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר

ראשון ב**דבר** בבוקר

חוק הזדמנות שווה בעבודה התשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור למעביד לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. המפרסמים בפרים עונים על פי החוק.

דירות

דירות להשכרה 2–2½ חדרים

דירות להשכרה 4 חדרים ויותר

דירות להשכרה 3–3½ חדרים

דירות בשכירות

דירות מרוהטות

תל אביב

קבלנים מציעים

עסקים

מוסכים

אלמנות

הנהלת חשבונות

מזכירות

פקידים/ות

מוכרים/ות

מתפרים

שירותי אחות

עובדי מתכת

מוצרים

ביקוש עבודה

ספרים/ות

מגישות/מגישים

טבחים

הצעות עבודה

חשמלאים

עובדי יהלומים

אלפא רומאו

אמריקאיות

לנציה

מזדה

מרצדס

סוזוקי

ג'יפים

דייהטסו

סובארו

סיטרואן

פיאט

פולקסוואגן

פורד

פיג'ו

אוסטין

אופל

אוטוביאנקי

מאזדה

ב.מ.וו.

וולוו

אאודי

בית

- פיאסטה אל 1981 מנוע 957 צבע מקורי 05-9247528 (#3121)
- פיאסטה 1100 אל 1983 ראשונה 39000 ק"מ 03-904400 (#3117)
- פיאסטה 85 1.100 במצב מעולה ישירות השמכה 052-547083 (#3118)
- פיאסטה 1100 סוף 1984 יד ראשונה 03-9524345 (#3120)
- ריגל 1300 1983 אוטומטית ראשונה 35,000 כתושה 03-841626 (#2966)
- סוזוקי 1000 1985 ראשונה 24,000 ק"מ שמורה 052-558232 (#3159)
- מרצדס 1982 הלוות התשלום מטובית 'עליה' 7510809 (#3018)
- מרצדס פיאט 127 פיירניר 1983 58,000 ק"מ 03-869224 (#2984)
- 316 1986 אוטומטית מגן חלונות חשמליים 03-839995 (#3221)
- אאודי 1600 אוטומטי 60,000 ק"מ 03-783228 (#3459)

הלוח הכללי

בשביליך ובשבילי!

קינג בע"מ
באיזור התעשיה החדש בראשל"צ
דרוש
אחראי מחלקת מכבשים
תיאור העבודה:
כוון והפעלת מכבשים אקסנטריים והידראוליים
אחריות על צוות עובדים
עדיפות לבעלי נסיון בעבודה דומה
★ תנאים סוציאליים מלאים
★ 5 ימי עבודה בשבוע
רצויים תושבי איזור חולון, בת־ים, רמלה וראשל"צ
המתאימים יתקשרו 03-9610838

למפעל גדול באשקלון
דרושה
מזכירת מנכ"ל
★ השכלה אקדמאית
★ ידיעת השפה האנגלית על בוריה רצוי שפת אם.
★ ידע בהדפסה אנגלית עברית כולל הפעלת טלקס.
★ נסיון של 5 שנים לפחות בחברה גדולה
★ ידע ביצוא ויבוא יתרון
מקום מגורים אשדוד, אשקלון והסביבה
תנאים טובים.
לפנות טלפונית 051-29173-4
או בכתב לת.ד. 10 אשקלון 78100
סודיות מוחלטת מובטחת.

לחברה בעלת מוצר חדשני
דרושים
1. **מהנדס/הנדסאי פיתוח**
★ בעל ידע ונסיון בחומרה ותוכנה 8051/8086
★ דרוש ידע בתחום האנלוגי
2. **הנדסאי/טכנאי אלקטרוניקה**
★ בעל ידע ונסיון בחומרה 8051/8086
★ ידע ונסיון בתחום האנלוגי
★ שנה נסיון לפחות
המעוניינים המתאימים יפנו לטל. 03-727875

למטבחים תעשייתיים גדולים
דרושים מיידית
שלשה טבחים ראשיים
(שפים)
1. למטבח באיזור הנגב (תושב באר־שבע, ערד, דימונה) משרה מספר 747
2. למטבח באזור המרכז (תושב גוש דן) משרה מספר 748
3. למטבח באזור חיפה (תושב חיפה או הקריות) משרה מספר 749
★ העבודה במשמרות בוקר בלבד.
★ בשבתות וחגים המטבחים סגורים
★ תנאים סוציאליים מלאים.
על המעוניינים לפנות בכתב יד לת.ד. 16466 תל־אביב מיקוד 61163 בציון מספר המשרה המבוקשת.
נא לצרף קורות חיים מפורט, המלצות ודרישות שכר רצויות.

עליית הנוער
הסוכנות היהודית לארץ ישראל
המחלקה לעלית ילדים ונוער
לבתי ספר לחינוך ולהכשרה מקצועית לנוער דרושים
מורים ומדריכים מקצועיים
לשנת הלימודים תשמ"ז
★ למרכז־הנוער בלוד:
מורה לחשמל כללי
(משרה מלאה)
לפנות למנהל המרכז 08/227488.
מועמדים בעלי רשיונות הוראה שיימצאו מתאימים יועסקו ע"י משרד החינוך והתרבות

דרוש
איש מכירות
בעל רכב להפצת סרטי דיו למדפסות מחשב ומוצרים נוספים.
עדיפות תינתן לבעלי נסיון בענף המחשבים.
03-9233081,
03-9223949.

לחברת ניהול רציף דרושים
עובדים מהימנים
לאחר שרות צבאי עד גיל 25. תנאים מצויינים
טלפון 03-812905

קניין
בעל נסיון בענף המתכת
למשרה מלאה
03-5562901

לחברת אלקטרוניקה המובילה בתחומה
דרושים/ות
מזכירה בכירה
★ כושר ניהול משרד
★ הדפסה אנגלית עברית + טלקס
★ אנגלית ברמת שפת אם.
★ העבודה ברחובות.
מזכירה למנהל רכש
★ כושר ניהול משרד
★ הדפסה אנגלית־עברית
★ יחסי אנוש טובים ★ העבודה בחולון
מזכירה לראש אגף־בקרה
★ כושר ארגון משרד
★ עברית ואנגלית על בוריין
★ הדפסה אנגלית – עברית ★ העבודה בחולון
5 ימי עבודה ★ תנאים טובים
קוד קוד שרותי כח אדם
רח' פרישמן 7, תל אביב 61001 טל. 03 240207, 240208

נוער מוזיקלי בישראל
היכל התרבות תל־אביב
טל: 03-202333
דרושים
1. **רכזי הזמנות**
באזור ירושלים ובאזור הדרום
בעלי התמצאות באמנויות וכושר שכנוע.
2. **רכזי התנועה**
באזור המרכז ובאזור הדרום, בעלי רקע אמנותי־חינוכי.
התפקידים כרוכים בנסיעות! שעות עבודה גמישות. המעוניינים יפנו טלפונית למשרדינו בשעות 12.00 – 15.00

לחברת בניה קבלנית ארצית
דרושה
מזכירת סמנכ"ל
למשרה מלאה
כישורים: ★ נסיון 7 שנים לפחות
★ השכלה תיכונית
מקום העבודה –
משרד ראשי בתל־אביב
התחלת עבודה – מיידית
לטלפן 03-263801, 03-264135

ויכולכו
מפעלי טקסטיל בע"מ
דרוש/ה
פקיד/ה־שליח/ה
לעבודות גביה, שליחויות לבנקים, ללקוחות ולמוסדות אחרים.
דרישות: תעודת יושר, רשיון לאופניים עם מנוע עזר (טוסטוס), ידיעת השפה העברית.
רצוי עם נסיון בתפקיד דומה.
נא לפנות בכתב לת.ד. 13033 תל־אביב עבור „שליח".

דרושה
פקידת חשבונות
מנוסה
למשרה מלאה
נא לפנות לטלפון 212204, 212361, לעפרה.

לחברה לשמאות רכב
דרושים
★ **שמאי רכב**
בעל רשיון משרד התחבורה
★ **שמאי מתמחה**
טלפון: 03-723657/8

דרושה **מזכירה**
★ ניסיון קודם – חובה
★ ימי עבודה א'–ו'
נא לפנות 03-5592446/7 לשושי

לחברה המובילה בענף המתנות וכלי בית
דרוש/ה בצפון
סוכן/ת מכירות
בתנאים טובים
ראיונות יתקיימו במלון „בין פנורמה", בחיפה מחר יום ד' 8.10, בחדר מס' 904, בין השעות 10.00-15.00.
בבר־פרטים נוספים לטלפן 03-812171

למשרד רואי חשבון בת"א
דרושה
פקידה/ כתבנית
עם ידע בעיבוד תמלילים
טלפון 03-623426.

לחברה הנדסית
דרוש
מהנדס בניין מנוסה
[illegible]
לת.ד. 1797 [illegible] מיקוד 52117
קורות חיים
תכיון

משרד עו"ד אריה חיימסון ושות' אשקלון
דרוש
עו"ד רציני
אפשרות לאחוזים
טל: 051-30866 בית
051-24165 משרד.

למפעל „מאיר"
בפרית אריה בע"מ
דרוש מהנדס/הנדסאי ייצור
רקע בענף הרהיטים – יתרון.
נא לשלוח קורות חיים מלל ודרישות שכר
לת.ד. 435 פתח־תקוה מיקוד 49103

לרשת בתי אופנה
דרושים:
מנהלי סניפים
בכל רחבי הארץ.
מועמדים שאפתנים ונמרצים בעלי יכולת ונסיון בניהול עסק וקידומו יפנו בציון קורות חיים לת.ד. 23032, ת"א 61230 עבור „מנהל סניף".
אתגר, עניין ותנאים טובים למתאימים.

למשרד נסיעות ותיק בת"א
BOOKING CLERK
לתיירות יוצאת עם נסיון
משרה מלאה – יום עבודה מפוצל
תנאים טובים למועמד/ת מתאים.
להתקשר: 03-614025 03-621351
ובשעות הערב 03-428707

לחברה העוסקת ביבוא ושיווק של ציוד למוסכים ולתעשייה
דרוש
מחסנאי
לניהול מחסן ומכירות
★ קריאת קטלוגים באנגלית חובה
נא להתקשר לטל: 371477, 03-371478

לפרוייקט מחקרי אפידמיולוגי קליני רב־שנתי בנושא מחלות־לב כליליות ומניעתן – מבוקשים:
1. **מוסמך/ת לבריאות הציבור**
רצוי בעל/ת ידע בסטטיסטיקה.
2. **מרכז/ת פרוייקט**
לשם קבלת פרטים נוספים או לקביעת ראיון נא לפנות בשעות הערב טלפון 03-787407

לאופנת
LIZ
דרוש סוכן
לאזור הצפון
נמרץ ובעל ניסיון בענף הלבשת נשים.
לפנות טל. 03-820743

אמריקה ישראל בליידס
למשרדנו ברמת־גן
דרושים:
1. **מנהל/ת חשבונות**
★ סוג ד'
2. **מזכירה**
★ הדפסה עברית אנגלית
★ עדיפות לבעלי נסיון קודם.
נא לפנות לת.ד. 5036, ר"ג 52150

לחברת שיווק ארצית
דרושה
מזכירה/ פקידת ביצוע
★ בעלת נסיון בהפעלת מחשב ועיבוד תמלילים.
לפנות בציון קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 20141, תל־אביב 67210 עבור „מזכירה".

דרושים
מתכנת/ת
למחשב 38/S
נסיון מוכח של שנתיים לפחות.
תנאים טובים למועמד המתאים.
בדבר פרטים נא לפנות:
מח' כ"א טל': 03-379111
„ידפנה" וויסמן את לביא בע"מ

לבית אופנה צעיר ומתפתח
דרוש מנהל ייצור
★ תכנון ופקוח יצור, דחיפת יצור, הפעלת מתפרות חוץ ביקורת איכות. ★ מועמד מתאים חייב להיות בעל נסיון קודם בניהול יצור בתחום האופנה. ★ מקום העבודה ת"א. ★ העבודה כרוכה בנסיעות בין מתפרות החוץ.
המועמד המתאים יפנה בהתב"יד בצירוף קורות חיים ונסיון בעבודה אל בית האופנה ת"ד 29688 ת"א 61296
סודיות מובטחת

SECRETARY
For our Export Department.
Qualification:
★ Mother language – English ★ Fluent Hebrew ★
★ Administrative experience in international marketing department ★ Typing, telex.
Full time position – 5 days a week (8.00-17.00)
For an interview please call (03) 210281.
EAGLE MILITARY GEAR OVERSEAS LTD. IBM House, 31 Shaul Hamelech Blvd. 64927 Tel Aviv, Israel P.O.B. 33737, Tel: (03) 210281, Tlx: 342286 EAGLE IL

לחברה מסחרית גדולה בת"א
דרושים/ות
מזכירה לניהול משרד
★ כושר ניהול משרד
★ הדפסה אנגלית־עברית־צרפתית + טלקס
★ שפות: אנגלית + צרפתית
מזכירה בכירה
★ אנגלית ועברית ברמת שפת אם
★ כושר ניהול משרד
★ הדפסה אנגלית עברית
משרה מלאה ★ תנאים טובים
קוד קוד שרותי כח אדם
רח' פרישמן 7, תל אביב 61001 טל. 03 240207, 240208

לחברה בעלת מוצר חדשני
דרושים
1. **מהנדס/הנדסאי פיתוח**
★ בעל ידע ונסיון בחומרה ותוכנה 8051/8086
★ דרוש ידע בתחום האנלוגי
2. **הנדסאי/ טכנאי אלקטרוניקה**
★ בעל ידע ונסיון בחומרה 8051/8086
★ ידע ונסיון בתחום האנלוגי
★ שנה נסיון לפחות
המעוניינים המתאימים יפנו לטל. 03-727875

ComputerLand
משווק מורשה של מחשבי IBM–PC
לסניף ת"א דרושים:
אנשי מכירות דינמיים
רצוי בעלי נסיון במכירות מחשבים עסקיים, ובעלי רכב פרטי
טלפונים: 03-202525/6, 282355

לתעשיה הצבאית באזור המרכז
דרושים/ות
01/62 **עובדי ייצור בלתי מקצועיים לעבודה במשמרות**
דרישות המשרה:
1) 10 שנות לימוד לפחות.
2) לאחר שירות צבאי.
3) בריאות תקינה (פרופיל 72 ומעלה).
01/62 **עובדות ייצור**
דרישות המשרה:
1) 10 שנות לימוד לפחות.
2) בריאות תקינה.
מועמדים העונים לדרישות המשרה מתבקשים לפנות ללשכת התעסוקה של התעשיה הצבאית, רחוב הארבעה 16 תל־אביב, בתאריכים 9/10/86–8/10/86, בשעה 8.00 בבוקר.
נא להביא תעודת זהות, פנקס מילואים ותעודת שחרור ו/או תעודת סמך.
על כל פונה/ת יהיה להמציא במועד מאוחר יותר מסמכים שלו/ה של שירות התעסוקה בשכם מגורו.
הפניות למפעל תהיינה מבוססות באמצעות שירות התעסוקה.
התעשיה הצבאית

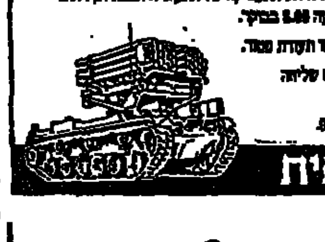

דרוש באזור המרכז
שף לניהול מטבח תעשייתי/מוסדי
★ העבודה הינה משמרת בוקר בלבד.
★ שבתות וחגים – סגור
★ על המעוניינים לפנות בכתב־יד לת.ד. 16466 תל־אביב מיקוד 61163 למשרה מספר 750 בצירוף תעודות, המלצות, קורות חיים מפורטות ודרישות שכר חודשי ברוטו.

לבית אופנה צעיר ומתפתח
דרוש מנהל ייצור
★ תכנון ופקוח יצור, דחיפת יצור, הפעלת מתפרות חוץ ביקורת איכות. ★ מועמד מתאים חייב להיות בעל נסיון קודם בניהול יצור בתחום האופנה. ★ מקום העבודה ת"א. ★ העבודה כרוכה בנסיעות בין מתפרות החוץ.
המועמד המתאים יפנה בהתב"יד בצירוף קורות חיים ונסיון בעבודה אל בית האופנה ת"ד 29688 ת"א 61296
סודיות מובטחת

למשרד אדריכלים
אדריכל/ית הנדסאי/ת
ימים א'-ה' שעות 08.00–16.30 מזכירה 8.00–13.00
טלפון 03-720122
ת.ד. 2717 ר"ג.

לחברה טכנולוגית
דרושה
עובדת חדר אוכל
ל־5 שעות ביום (מלא יום ו')
נא לפנות ליהודית 03-357224 או 354649, 357257

לבית מלאכה בתל־אביב
דרושים:
עובדים טכניים
ידע בהידראוליקה
03-333916,
03-334265.

לחברה ציבורית באזור התעשיה בחולון
דרושה:
פקידה כללית
★ בוגרת תיכון
★ הדפסה בעברית
★ התמצאות בהנהלת חשבונות
★ תושבת חולון / בת־ים
יום עבודה מלא 5 ימים בשבוע
לקביעת ראיון, נא לפנות לטל: 627860, 627800 לענת.

הלוח הגדול עובד כמו שד

הלוח הכללי | ידיעות אחרונות
הלוח הנפוץ ביותר | דבר | „ל'אשה"

מנת דם חיים לאדם
זכרו
תרומת דם אחת מקנה ביטוח דם עבור למשפחתך ולך.
לתרומת דם פנה לסניף מגן דוד אדום הקרוב.

זאולים | דירות | חלות ובתים | קבלנים מציעים | דירות למכירה 4 חדרים ויותר | דירות בשכירות | עסקים | מכוניות | חניה | הצעות עבודה | מציעים למכירה | רהיטי הדרום | הלוח הכללי | חנויות | תמר אביה | קניין ואחזקה | צמי אבנטות | קים ונפש | קרואים וגדים | שרותים | בן זוג | הרכבת | הצעות עבודה | רב | רכבים משומשים | העברת רכב | חלקי רכב משומשים | מציעים למכירה | רוצים לקנות | הודעות | מקרים | הוראה | תום בית | כלי נגינה | הוראות | קוננות | זוגות אחד | רהיטי הדרום

[illegible small-print classified listings]

هكذا من الأصل

هكذا من الاصل

רֶנוֹ מסחרית

הגיעו דגמי 1987

•מסירה מיידית

•אשראי 60% עד 3½ שנים

חדש
מנוע בנזין — 1721 סמ״ק, 70 כ״ס דין
מנוע בנזין — 1995 סמ״ק, 82 כ״ס דין

יותר חזק • יותר חסכוני

~~מנוע דיזל — 2068 סמ״ק, 60 כ״ס דין~~

לרשותך מבחר דגמים:
סגור, סגור ארוך, סגור ארוך גבוה, קומבי,
קומבי ארוך, טנדר, 4x4 סגור, 4x4 קומבי.
הנעה קדמית, ריצפה נמוכה, 5 הילוכים,
דלת צדדית נגררת להטענה ולפריקה נוחות.

פטורה מחובת הפקדה

• כל בעל רשיון נהיגה לרכב פרטי,
רשאי לנהוג ברֶנוֹ מסחרית.

רֶנוֹ טְרָפִיק-המסחרית המשפחתית שלך.

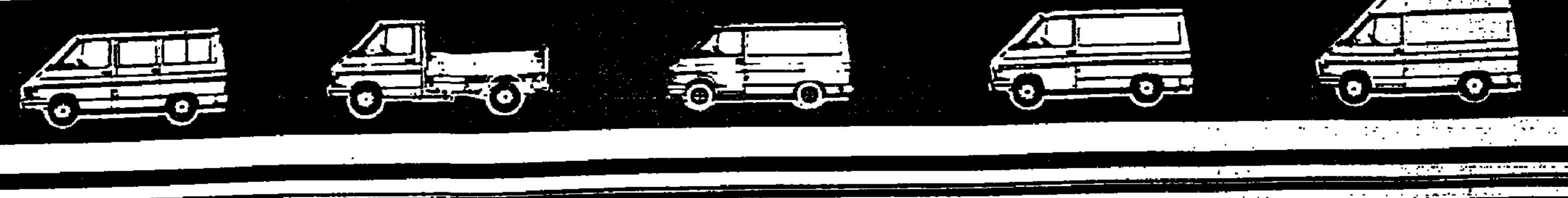

אצלנו תמצא את
המסחרית המתאימה לך.

על הדשא

בעריכת ארנון מגן

שנת הלימודים תשמ"ז בסימן של הגברת הדיאלוג בין בני הקיבוץ ובין בני מושבים וערים

עם פתיחת שנת הלימודים תשמ"ז חוזרים אל ספסל הלימודים, יחד עם כל ילדי ישראל, גם כ־30,000 בני קיבוצים, מהם כ־8,000 תלמידי תיכון. רובם חוזרים אל אותם ספסלים עצמם – אך לא כולם.

למשל: בני קיבוץ ברעם בכיתות ז' עד ט' לומדים השנה בביה"ס „פינת אנה פרנק" שבקיבוץ סאסא (הוותיקים יותר ימשיכו עד לסיום לימודיהם במוסד „מנור" שבאילון). הסיבה העיקרית היא גיאוגראפית – אילון רחוקה מאוד מברעם – ואם לא נסתייע הדבר עד כה, הרי זה משום שבסאסא מושם הדגש מיוחד בטיפוח בני עליית נוער יחד עם בני קיבוצים; קיבוץ ברעם קיבל על עצמו ללכת אף הוא בדרך זו של קליטת ילדים כאלה.

זהו מסוג השינויים „הנשארים במשפחה" – משפחת הקבה"א. אבל יש לא מעט דוגמאות של עירוב תלמידים מן הקבה"א ומן התק"ם, חלקן ותיקות מאוד (כמו ילדי רוחמה של „השומר הצעיר" הלומדים בביה"ס „שער הנגב" של התק"ם, או „מעלה הבשור" המחולק לערך מחצית במחצית בין בני שתי התנועות), וחלק צעירות לימים, למשל: ילדי יקום של הקבה"א עזבו עוד אשתקד את מוסד „רמות חפר" של התנועה ועברו לביה"ס האזורי של התק"ם „חוף השרון" בשפיים. יצויין שגם בימים אלה של „הדאידיאולוגיזציה", שילובים כאלה אינם נעדרים בעיות, ולו משום הסיבה הפשוטה, שילדי השוה"צ לא רק לומדים, אלא גם חיים במוסדות שלהם ומקיימים בהם פעילות חברתית בשעות אחה"צ והערב, בעוד ילדי התק"ם חוזרים כל יום בצהרים לקיבוציהם.

שילוב מעמיק יותר הוא כמובן זה המתקיים בין בני קיבוצים ובין בני מושבים (ואפילו בני עיר) – שילוב שהוועידות של שתי התנועות, בספטמבר אשתקד (התק"ם) ובינואר השנה (הקבה"א), המליצו עליו בכל פה.

אין זה חידוש גמור: כבר היו, או יש עדיין, שילובים כאלה. למשל, ילדי מעלה־החמישה וקרית־ענבים למדו בזמנו יחד עם בני המושבים באיזור, אך נסיון זה נכשל והשותפות פורקה. לעומת זאת עומדת בעינה השותפות של ילדי מושבים – עד כדי 35% או 40% – בביה"ס התיכון האזורי של התק"ם בכפר־בלום, „עמק החולה". ייאמר למען האמת, שהמניעים לשילוב כזה אינם בהכרח אידיאולוגיים: על־פי־רוב הם נובעים מעובדות גיאוגראפיות או מסיבות כלכליות־חינוכיות, כלומר כדי להבטיח לביה"ס גודל אופטימאלי, של 300 עד 500 תלמיד, ולאפשר לו לקיים תכנית לימודים מגוונת במגמות שונות וחיי חברה של ממש.

כזה, למשל, המצב לגבי פרוד – קיבוץ ששנים רבות חי בבדידות לא־כל־כך מזהרת בלב הגליל. בניו בגיל תיכון למדו בביה"ס האזורי „סולם צור" – מרחק נסיעה של הרבה עשרות ק"מ. הפתרון לבעיית המרחק נמצא השנה בדמות ביה"ס הקרוב „משגב", שנועד בעיקרו לשרת את בני היישובים הקהילתיים והמושבים הצעירים, כולל המשק השיתופי יודפת של התק"ם, באיזור שגב. לפי־שעה יהיו בני פרוד בחזקת מיעוט קיבוצי בביה"ס זה, אך במשך הזמן יצטרפו אליהם גם בני הקיבוצים הצעירים של האיזור – מורן, לוטם, קדרים ועוד.

ביה"ס האזורי „סולם צור", שתמיד היה מבתיה"ס האזוריים הבינוניים מבחינת גודלם, יקטן עתה עוד יותר עם עזיבת בני פרוד. כיוון שכך פנה אל עיר העולים שלומי כדי לחזק את שורותיו – מעשה ללא תקדים, שהרי שלומי איננה מושב עולים, כי אם עיר עולים, ולאו דווקא מן המצטיינות.

שילובים מסוג זה קיימים היום גם – וזהו חידוש גמור – בבתי־ספר יסודיים. למשל, ילדי כיתות היסוד של המושבים ירדנה ובית־יוסף נקלטו בקיבוץ מעוז־חיים, לאחר שביה"ס שלהם נסגר – מקרה ראשון של קליטת בני מושבים של „ישראל השניה" בביה"ס קיבוצי יסודי. בדומה לכך ייקלטו השנה חלק מילדי מושבי התענכים בביה"ס היסודי של קבוצת יזרעאל. צבי יפה, רכז מדור הנעורים באגף החינוך של התק"ם, מספר שלמספר בתי"ס של התנועה הגיעו פניות מתושבים בני מעמדות מבוססים, חלקם יוצאי קיבוץ, בטבריה ובמגדל־העמק לקלוט את ילדיהם – אך פניות אלה נדחו מטעמים עקרוניים, דהיינו: מתוך אי־הרצון „לגזול" נערים אלה, הנחשבים פחות או יותר ל„בני טובים", מבתיה"ס של עריהם.

מרדכי (מוטלה) ברן, רכז מחלקת החינוך של הקבה"א, מספר מצידו, כי שני קיבוצים של תנועתו בגליל המערבי, סער ושמרת, רצו לקלוט לבתיה"ס היסודיים שלהם ילדים מנהריה ומכרמיאל, בהתאמה, אלא שהדבר לא נסתייע. הוא הסתייע בקיבוץ להבות־חביבה, בו לומדים ילדי המושב הסמוך שדה־יצחק (שהוקם בזמנו על־ידי חברי מפ"ם, אך כבר מזמן איבד את אופיו הפוליטי המיוחד), בקיבוץ מרחביה, שקלט את ילדי מושב מרחביה הסמוך, ובעוד מספר מקומות.

סיפור בפני עצמו הוא סיפור הכיתות המשולבות, י"א וי"ב, של מרום־גולן, ותיק קיבוצי הגולן. כיתות אלה מורכבות, לערך מחצית במחצית, מבני הקיבוץ ומבני עיר, רובם מקרית־שמונה. היעד העיקרי בניסוי מעניין זה הוא הסיכוי שחלק ניכר מבני עיר אלה ייקלטו אחר־כך כחברים בקיבוץ, יחד עם בני כיתותיהם מן הקיבוץ. מאידך יש באותו איזור עצמו, הגולן, חברי קיבוצים המציעים שבני הקיבוץ ילמדו בעיר קצרין, אלא שחברים אלה נשארו במיעוט בקיבוציהם ודעתם לא נתקבלה. המגמה של יציאת ילדי קיבוצים לעיר מתגשמת אמנם פה ושם בצורה חלקית, כמו למשל בביה"ס האזורי של התק"ם „ברנר" (בגבעת־ברנר, כמובן), שחלק מתלמידי כיתות י"א שלו יוצאים למספר חודשים לעבוד וללמוד בעיר.

אם כך ואם כך, גם אם שנת הלימודים תשמ"ז לא תירשם בתולדות התנועה הקיבוצית כשנה של מהפכה, הרי נמשכים בה התהליכים שהחלו כבר בשנים קודמות, של יציאה ולו מצומצמת של בני הדור השני מן הבידוד הקיבוצי, לטוב ואולי לרע.

א.מ.

וידיאו ומיקרופון בגליל העליון

לערוצי התקשורת הרבים במדינה נוסף בימים אלה ערוץ צנוע, חיוני וחדשני, שמשדר מאצבע הגליל, ממרכז התקשורת בתל־חי, לתושבי הגליל הפזורים בעיירות, במושבות, במושבים ובקיבוצים

הקלטה לקראת שידור ←

מאת רוני יהל

לפני כשנה וחצי הוקם מרכז התקשורת כאחת ממחלקות המכון לאמנויות בתל־חי, השייך למועצה האזורית הגליל העליון. המכון עצמו הוא ותיק שבוותיקים: הוא נוסד כבר לפני 25 שנה ויש בו כיום 17 מחלקות, ומרכז התקשורת הוא הצעיר שבהן. מדוע הקימו אותו? קל להסביר זאת: *הגליל מרוחק ממרכז הארץ ותושביו, השונים זה מזה* מבחינת המסגרות ההתיישבותיות שלהם, מוצאם וכו', צמאים לתקשורת אזורית, אשר תעסוק בבעיותיו המיוחדות של האיזור ותיצור דו־שיח ובמה לדיונים. מרכזים מסוג זה קיימים גם בהרבה אזורים אחרים בארץ, חלקם ותיקים הרבה יותר מזה שבתל־חי, אבל היקף פעולותיו של זה האחרון מקנה לו ייחוד.

בימים אלה עובר מרכז התקשורת מכיתות זמניות לבית חדש הכולל אולפן וחדרי עריכה, חדרי איפור, כיתות לימוד ואודיטוריום בן 250 מקומות. הפעולות שונות ומגוונות: קורסים לקריינים ולמנחים, הדרכת אנשי הוידיאו בישובים השונים (קיבוצים בעיקר), שירותי הפקה ותרבות למוסדות, למפעלים ולישובים; ועוד ועוד. האפשרויות בלתי מוגבלות כמעט. ציוד וידיאו יקר נמצא בכל הישובים כמעט, אלא שהוא מנוצל אך מעט, מחוסר ידע בסיסי בהפעלתו.

ליד מרכז התקשורת הוקם בית־ספר למקצועות הטלוויזיה, לימודי וידיאו־ארט ואנימציה, וכן מתקיימת בו סדנה לאמנים בקורסים דו־שנתיים. בשנת הלימודים הראשונה, שנסתיימה לפני זמן לא רב, למדו תלמידים מקיבוצי הגליל, מקרית־שמונה ואחרים, ברובם תושבי האיזור, אך לשנת הלימודים השניה, הנפתחת בסתיו, נרשמו גם רבים מחוץ לאיזור, כפי שמספר ברוך ניב, רכז מחלקת התקשורת. המורים בביה"ס למקצועות הטלוויזיה מן השורה הראשונה בנושא זה בישראל: דיקו ארזאטי, אלי לבנה, דני וקסמן ורמי רודן. הם מעידים על עצמם שהגיעו לכאן בגלל החומר האנושי הנפלא והאפשרות להיות בצוות מקימי המרכז.

המחלקה לתקשורת היא היחידה במכון לאמנויות, הממלאת ללא קושי את כיתות הלימוד שלה, בעוד המחלקות לאמנות „ממש" סובלות מן הקשיים הכלכליים של הקיבוצים באיזור: קיבוצים רבים אינם מאפשרים היום לאמניהם ולאומניהם לעסוק במקצועם־תחביבם כמו בעבר.

הלהיט החדש והאחרון של המרכז לתקשורת הוא „ערוץ 8". זהו מגזין קהילתי המטפל בבעיות האיזור. מפיק המגזין הוא רמי רודן, בוגר בית־הספר לקולנוע ולטלוויזיה בלונדון, אשר עבד גם בטלוויזיה הלימודית בישראל, עשה סרטי תדמית, פרסומת ותעשיה בארץ ובחו"ל ורכש נסיון רב עם חברות באירופה ובארה"ב. יום אחד החליט רמי „לשנות כיוון". הוא עבר לקיבוץ משגב־עם, וכיום הוא שייך לצוות המורים במרכז לתקשורת.

מה יש בו במגזין זה של „ערוץ 8"? אומר רמי: „מטרת הערוץ לתת בידור ואינפורמציה ולטפל בבעיות הייחודיות של האיזור, כגון בעיית המים בגליל, הנועד בקרית־שמונה, אירועים אזוריים, השיט באבובים, תעסוקה ועוד. אנו משתדלים למצוא את המשותף בין האוכלוסיות השונות של הגליל וליצור הידברות תקשורתית ביניהן".

המגזין יוצא אחת לחמישה שבועות והוא מכיל כל פעם חמש עד שש כתבות. הוא מופץ בקסטות וידיאו בקרית־שמונה, בחצור ובכל היישובים הכפריים של הגליל העליון. סביב המגזין התארגן צוות של מתנדבים־קריינים, שחקנים ועוזרים למיניהם, „העושים עבודה נפלאה ובהתנדבות", מספר רמי רודן, ועוד הוא מוסיף: „שיתוף הפעולה מדהים. באים נערים ובוגרים מכל האיזור, מסייעים ומקדמים את המגזין ללא תמורה ובהתמדה".

נראה כי דווקא הקיבוצים ממעיטים בערכה של התקשורת האזורית. יש מי שסבור, כי אחת מבעיות החברה הקיבוצית, חוסר ההזדהות של „החבר מן השורה" עם החלטות הקיבוץ, נובעת מחוסר המידע הנמסר לציבור. אף־על־פי־כן, מזכירויות הקיבוצים אינן מרבות בשיתוף פעולה עם מרכז התקשורת בתל־חי. אף שברוב הקיבוצים יש ציוד, המאפשר לשדר את המגזין באנטנה המרכזית לחדרי החברים, אין מרבים לנצל ציוד יקר זה – והציבור יוצא מפסיד. ברוך ניב, מנהל מחלקת התקשורת, רואה את תפקיד המחלקה בשנים הקרובות בעידוד שירותי הפקה לאיזור, בטיפול ובהדרכת צוותים אזוריים ביישובים ובקידום ההבנה של היישובים בצורך בערוץ תקשורת גלילי.

חברי עין־גב הפכו את הבננות לגידול חד־שנתי

מוטי קרין, עובד ההשקיה של עין־גב, במטע הבננות של קיבוצו

מאת שמעון וייס

בעמק־הירדן ניטש כבר כמה שנים ויכוח נוקב סביב השאלה, איזהו הקיבוץ המוביל במטעי הבננות שלו. על הבכורה מתמודדים שער־הגולן, בית־זרע ועין־גב. יאיר ישראלי, בנטלוג ותיק הנחשב לאחד המומחים הטובים בארץ ובעולם וחבר עין־גב, מוכן לתת לשכניו את כל הקרדיט, אבל גם צניעותו אינה מפחיתה מן ההתקדמות הגדולה שעברה על מטעי הבננות של קיבוצו בשנים האחרונות.

ישראלי נזכר כי לפני שלושים שנה, כאשר הגיע לקיבוצו, נחשב מטע הבננות של עין־גב למפגר ביותר בעמק. היו אנשים טובים והיתה התלהבות, הוא נזכר, אבל עבדו בלי מחשבה. גם השטחים שהועמדו לרשות הקיבוץ שלמרגלות הגולן וקשיים אובייקטיביים אחרים גרמו להשתרכותם של הבננצ'יקים מעין־גב בתחתית הרשימה.

מאז נכבשה רמת־הגולן והתרחבו השטחים, הלכו חברים ללמוד וחזרו כאנשי מקצוע, ובזכות הגורם האנושי והתכנון לטווח ארוך שהושקעו בקיבוץ היה מטע הבננות של עין־גב לאחד הטובים בעמק־הירדן וממילא גם בארץ כולה. המהפכה הגדולה שעברה על הבננות של עין־גב נתנה אותותיה בעיקר בתכנון, בבחירת הקרקע וההשקיה, בדילול ובגידור שהם, ידוע לכל בננצ'יק מתחיל, נשמת אפה של הבננה.

אין פלא, אפוא, שבעין־גב מוכנים כיום לקחת סיכונים ולנסות לייעל ולשפר. יש להם יאיר ישראלי, שהכול בקיבוץ קוראים לו „דוקטור", אף שהוא „רק" מומחה־בעל־שם־עולמי וזה בלי מרכאות, ויש להם מתי לביא, מרכז הענף, ועימו צוות חרוץ ומיומן המונה כ־15 חברים. אחרי שנוכחו לדעת, שעיקר הקשיים של הענף הם בשיווק, חיפשו בעין־גב דרך טובה ויעילה לצאת אל השוק כאשר הוא דל בבננות כדי להשיג מחירים גבוהים יותר. חיפשו וחיפשו – ועלו על שיטת המטע־החד־עונתי. יאיר ישראלי מתעקש להגדירו כמטע־חד־יבולי והוא מתקשה לשכנע את חבריו לשנות את המינוח המקובל עליהם.

הרעיון הוא זה: בעוד מטע בננות רגיל מניב שלוש עד חמש שנים, אחר־כך עוקרים אותו ונוטעים במקומו מטע חדש – הרי בשיטה החדשה הבננות הן גידול חד־שנתי: מדי שנה, אחר הנבת הפרי, עוקרים את המטע ונוטעים מטע חדש, וזה מניב את יבוליו בשנה הבאה, ללא הפסקה.

צריך להקדים ולומר שאין זה מטע הבננות הראשון מסוגו בעולם וגם לא בארץ, אבל בעין־גב, כך נדמה, מוכנים ורוצים ללכת בגדול. בגינוסר כבר ניטע מטע קטן כזה לצורכי בדיקות וניסויים בצד מטע הבננות האזומות. בעין־גב החליטו שאם הנסיון יצליח הם יבואו אל השווקים בחודשים אפריל־מאי, ולא כמו כולם בדצמבר עד פברואר.

אומר מריו, מרכז־המשק בעין־גב: „הבעיה היא *שתקופת השיווק קצרה ביותר.* חיפשנו דרך לשווק את הפרי בעיתוי מתאים לאחר טיפול ודרכי גידול מתאימים. אנחנו מאמינים, שתוך תקופה קצרה נוכל לשווק את הפרי בחודשים אחרים משאר חלקי הארץ ועם מחירים ויבולים טובים יותר".

מצפון לקיבוץ ניטע לא מכבר מטע חד־יבולי כזה על שטח של כמה עשרות דונמים. השטח הוכשר והוכן לנטיעת הבננות בצורה שונה מן המקובל והידוע. אנשי עין־גב, בצדק מבחינתם, מעדיפים שלא לפרט כיצד הם מכינים את התשתית למטע החד־עונתי. הם יודעים שבמוקדם או במאוחר, בהנחה שהמטע הניסויי יצליח, יגלו מגדלי בננות נוספים בעמק הירדן ובשאר אזורי הארץ את סודותיהם המקצועיים, אבל עד אז הם שומרים אותם לעצמם בתקווה שירוויחו מכל העניין. הם מוכנים לגלות רק כי מדובר בהתשתית שונה, בתמיכות אחרות לאשכולות ולשתילים ובניצול גדול יותר של השטח, וכי בכל בור ניטעים שלושה שתילים.

לבננצ'יקים של עין־גב אין כמעט בעיות לגבי העונתיות. הם הולכים אל האיש שלהם, יאיר ישראלי, והוא הקובע להם מדי שנה את היום והשבוע של הנטיעה. זה עובד גם עם המטע החד־עונתי. „מטע הבננות יכול לתת פרי כבר בשנתו הראשונה, אם יודעים לנטוע בעיתוי הנכון". אומר ישראלי ומציין, כי המבוצע המקובל הוא הבשלת הפרי אחרי כשנה וחצי מזמן הנטיעה.

ישראלי יודע את היתרונות והחסרונות שבמטע החד־עונתי/יבולי. בצד היתרונות, שכבר ברורים מעל לכל ספק, מונה ישראלי את היעדר מגבלות השיווק למיניהן, שבהיעדרן עולים, כמובן, היקפי המכירה והמחירים. ברור גם שהמטע החד־עונתי יחסוך בכוח־אדם: הגם שמדובר בנטיעה מדי שנה, *הרי זו מתבצעת כמיכון חקלאי חריש ומתאים.* הדילול, הניקוי, הדיכול, הדישון וההדברה, שמהווים חלק בלתי נפרד, ממושך ומתיש מן העבודה במטעי הבננות, נעלמים גם הן במטע החד־עונתי. ככל הידוע, המטע החדש גם חוסך במים. „אנחנו מעריכים", אומר מריו, בזהירות, ו„שגם איכות הפרי היא משופרת, אבל בכל מקרה האיכות לא נפגעת וזה כבר טוב".

לצד היתרונות מציג ישראלי גם סימני שאלה שיובהרו, מן הסתם, בעתיד הקרוב. למשל: כיצד תושפע כמות הפרי במטע מן מהשינוי שבתכיפות הנטיעה? ישראלי יודע כבר להעריך, כי השפעת המטע הצפוף לא תזיק לכמות הפרי. שאלה נוספת: כיצד תגיב הקרקע על הנטיעות החד־עונתיות? לכך אין עדיין תשובה מוסמכת. צריך לחכות מספר שנים ולעקוב.

בעוד חברי הקיבוץ לא מסתירים את התלהבותם מן המטע החדש ובטוחים, שיניב את הפרי ואת הכסף המקווים, מעדיף יאיר ישראלי, אולי כדרכו של מומחה, להישמע ספקן יותר. כך או כך, אין הוא רואה את עמק־הירדן מרושת במטעים חד־עונתיים, גם אם יצליח המטע של עין־גב וגם אם הנסיונות בגינוסר יעלו יפה. „אני רואה סיכויי הצלחה בשני תנאים" הוא אומר, „שנתגבר על כלל הבעיות שעומדות לפנינו ושנמצא תשובות אגרו־טכניות לטיפול במטע ולנושאי הנטיעה והוצאת השתילים אחרי הבשלת הפרי. בסך־הכול יש טכניקות שכל־אחד שומר ומפתח לעצמו בעיקר בתחומי הגידול והדיבר, אבל העקרונות של גידול הבננות כתובים בספרים המקצועיים והם אינם משתנים. אין ידע שאנשי המקצוע לא יודעים והידע הזה עובר מפה לאוזן, אבל יש הבדל בין ידע כללי לבין הידע שנרכש בעת העבודה והביצוע בשטח, ואסור לשכוח שבעין־גב הגענו לכל אלה תוך כדי חיפוש פתרונות לבעיה ספציפית של מועדי השיווק".

ניר־אליהו – הקיבוץ שמאחורי הפשפשוק

באמת חמש דקות מכפר־סבא

מאת הדס מגן

בשנים האחרונות היו אורחי ישראל יעד למאמצי שכנוע אינטנסיביים להעתיק את מגוריהם ליישובי השומרון, בסיסמה „חמש דקות מכפר־סבא". כמעט הכול יודעים היום, מה זה אלפי מנשה, אם כי הנסיעה מיישוב זה לכפר־סבא נמשכת הרבה יותר מחמש דקות. אבל כמה מאיתנו שמעו על קיבוץ ניר־אליהו, המרוחק באמת כמרחק הזה מן העיר הקרובה?

עד שנתפתח, לפני עשרה ימים, הפשפשוק ו„תיקן את המעוות". שמה של ניר־אליהו נישא עתה בפי כול, ובגללה אפילו מטרידים את חברי הכנסת מפגרתם כדי לדון בסוגיה גלובאלית זו. הקואליציה, מאיימים הדתיים, עלולה להתפרק בגלל קצת דוכנים של שבת בקיבוץ זה שבשרון המזרחי.

חברי הקיבוץ אינם מבינים כל־כך, על מה קמו הרעש והמהומה. הם לא רצו לעורר זעמו של איש: הם רצו, בסך־הכל, להיטיב במקצת את מצבם הכספי, שאינו מן המשופרים – בלשון המעטה: ניר־אליהו הוא, במינוח של התק"ם, „קיבוץ נלווה", שהתנועה מלווה אותו צמוד־צמוד כדי לסייע לו במצוקתו.

פרטים על שוק המריבה שמעתי מפי המזכיר, שמוליק אייל. השוק, הוא מספר, משתרע על שטח של 35 דונם. הקיבוץ הכשיר את השטח, הקים בו דוכנים להשכרה ומגרש חניה למכוניות, וכדומה. בדוכנים נמכר הכול מכול, ממכשירי כתיבה עד בגדים, על־ידי אנשים מן החוץ, והקיבוץ עצמו מוכר בדוכן משלו תוצרת חקלאית. החברים משמשים בשוק בתפקידים שונים. חלקם אחראים על הכוונת התנועה, חלקם מוכרים את תוצרת הקיבוץ, דואגים לנקיון, לבטחון וכדומה.

מאחורי השוק הזה מסתתר הקיבוץ – קיבוץ קטן (175 נפש) וצנוע, שחבריו היו מעדיפים להישאר באלמוניותם, הרחק מאור הזרקורים.

ניר־אליהו נוסדה לפני 36 שנים על־ידי עולים מתורכיה, מרומניה ומפולין. במשך שנות קיומו, עד היום, קלט הרבה חברות נוער, אבל למרות זאת נשאר קטן. הוותיקים שבחבריו הם בני 55 שנה בערך.

פרנסת הקיבוץ היא על החקלאות ועל מפעל הפלסטיק. ההשקעות במפעל זה הטילו על הקיבוץ חוב כבד. אין כסף להשקעות יצרניות, ובוודאי לא להשקעות צרכניות, ואלה האחרונות דרושות בהחלט. למשל, יש צורך בהרחבת המגורים; למשל, בניית אולם קולנוע ומגרש טניס הופסקה בעיצומה.

סיירתי עם חנה, רכזת ועדת החינוך, בבתי הילדים ובמטבח. לא יכולתי שלא להבחין בגודל הקטן של המבנים ובמצבם המוזנח. פה ושם נעשים שיפוצים קטנים, דחופים ביותר.

זאת בתחום הצרכני. גם במצב היצרני המצב אינו מעודד ביותר. איתן, מרכז המפעל, סיפר לי שהמפעל אמנם נחשב לטוב מסוגו בארץ. הוא מספק 60% מהכנסות הקיבוץ ומועיד 60% מתוצרתו ליצוא, בסכום של כשני מיליון דולר לשנה. אין ספק שבמפעל טמון פוטנציאל גדול, אך צריך להרחיבו, לרכוש ציוד חדש – ושוב אנו חוזרים לבעיית ההשקעות שאין ממה לממן אותן. המפעל פועל 24 שעות ביממה: במשמרות הלילה עובדים צעירים בעיקר, אבל כשאין ברירה מגייסים גם חברות שאינן צעירות עוד לימים.

מה עושה הקיבוץ כדי להיחלץ מקשייו?

כל התכניות לפיתוח הענפים הוקפאו. הנופשים בוטלו כליל. החברים נותנים הרבה תורנויות לאחר עבודתם בענפיהם. למשל, כל חבר נדרש אחת לעשרה ימים לתת תורנות במשמרת הלילה של המפעל. בתקופת העישובים בכותנה היו תורנויות של שבת. כל זאת, כמובן, בנוסף לתורנויות הרגילות – במטבח, בחדר־האכילה וכדומה.

הקשיים הכספיים הם ההסבר לחיפושיו הנואשים של הקיבוץ אחר מקורות הכנסה נוספים. וכך, לאחר התלבטויות רבות, הוחלט להקים את הפשפשוק, שדרש השקעה קטנה יחסית, של כ־150,000 דולר. החישובים מראים, שהשקעה זו תחזיר את עצמה תוך תקופה סבירה, בהתחשב בפוטנציאל הקונים בערים הקרובות כפר־סבא, רעננה והרצליה ובריכוז האוכלוסין הגדול של גוש דן. חשוב לציין, כי בד בבד עם קבלת ההלכה זו הוחלט גם שלא להרפות מן המאמצים לחיפוש מפעל תעשיה נוסף. בתק"ם בירכו על היוזמה ונתנו לה תמיכה מלאה.

אין ספק שתדמיתו של הקיבוץ כספק שירותים מסוג זה איננה התדמית, שעברה לנגד עיני המייסדים, ותיקי הקיבוץ. ההחלטה על הקמת השוק לא התקבלה בלב שלם אצל אף לא אחד מן החברים, הצעירים בכלל זה. היו דיונים ממושכים ונוקבים. ההתנגדות העיקרית היתה, כמובן, על רקע העיסוק במסחר, שאינו נחשב כמכובד בעיני החברים, בין השאר בגלל הצורך לבוא במגע ומו"מ עם הסוחרים המוכרים במקום.

הגדיר יפה בעיה זו ברוך, מוותיקי הקיבוץ: „אנחנו חוזרים למסחר, שממנו ברחנו".

ברוך משמש כתמחירן מזה שנה. מאחוריו שנים רבות של עבודה בחקלאות. הוא הגיע לקיבוץ במסגרת גרעין נח"ל, לפני כ־35 שנה, שנה לאחר הקמתו. חבל לו, הוא אומר, שהקיבוץ נזקק לעבודה מסוג זה, אך הוא מבין, כמו גם האחרים, שאין אלטרנטיבות. אגב, הוא אינו תולה בפרוייקט החדש תקוות גדולות מדי. „יתכן שתהיה הצלחה בהתחלה, אבל לא לאורך־ימים, משום שהעיסוק במסחר מצריך התחושות מתמדת ושינויים, ואנחנו לא כל־כך בנויים לזה". הוא מוסיף, כי כיוון שהשוק איננו גובל ממש בקיבוץ, הרי אותם חברים שאינם עוסקים בו יכולים לבלות את שבתותיהם בשקט, כמו בעבר.

הרושם הכללי הוא, שהחברים פתוחים לנסיון החדש, אם כי אינם שלמים איתו מבחינה רעיונית.

לשאלה, מה יהיה בעתיד, משיב שמוליק אייל: אנחנו נמשיך.

חברי ניר־אליהו אינם רוצים להתגרות באיש, בוודאי לא בדתיים. אז תנו להם לעבוד בשלו. את הקיץ ואת הסתיו ואת החורף, ואולי גם את השנים הבאות.

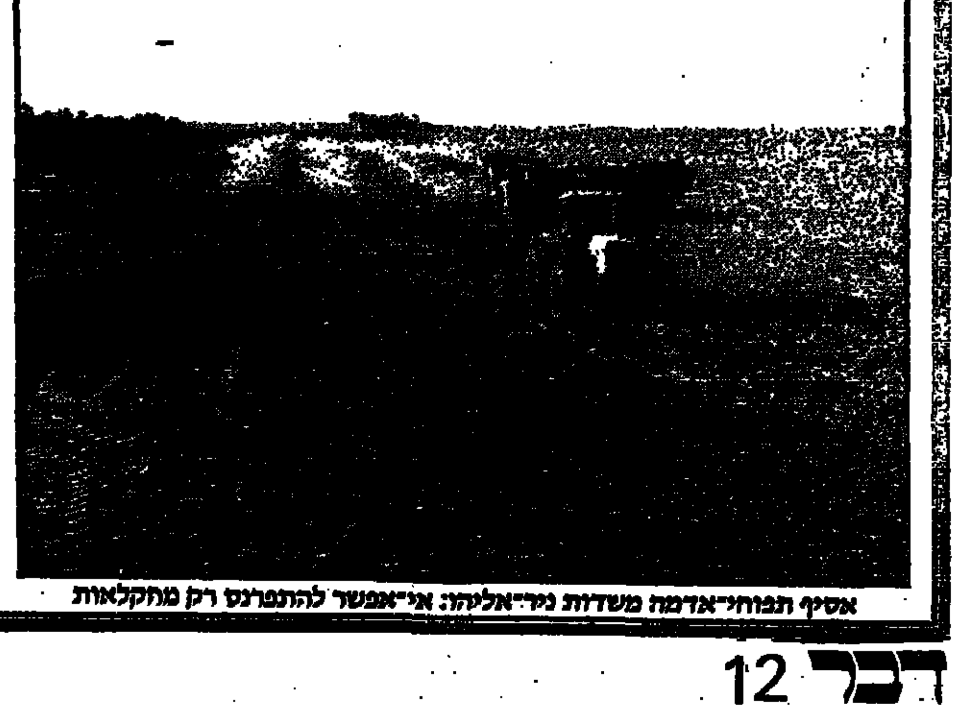

אסיף תפוחי־אדמה משדות ניר־אליהו: אי־אפשר להתפרנס רק מחקלאות

הפשפשוק המפורסם: אף אחד אינו מתלהב, אבל איש לא הצביע נגד

בית התרבות „בית אליהו", ע"ש אליהו גולומב שעליו נקרא הקיבוץ

هكذا من الأصل